

677

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is written in a cursive script and is difficult to decipher due to fading and the texture of the paper. It appears to be a list or a set of instructions.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is written in a cursive script and is difficult to decipher due to fading and the texture of the paper. It appears to be a list or a set of instructions.

Joseph J. Jackson

your letter of the 11th
 has been received and we are
 happy to hear of your
 success in your business
 and hope you will continue
 to prosper and improve
 our country, it will be
 a pleasure to hear of your
success
 in the future:

(I am very glad to hear of your success)
 (I am very glad to hear of your success)

1777
 1777

Ember

Wissenschaftliche Anzeiger

Geographische

Wien, 20. IV. 1973

2382-43

(810-10)

212-74

Հայճա պիւղէնն Քարիստոնէայ Լոշ
Բայրլարբոլա Պիւր գաչ ի Գլիւշու
Էօյրէնէճէւէր Ինչա օ

արհարհաշ

ՄԻՍՏՈՆԵԼԸ

կան հաւատք վէ սա
ՏԷՏ ԵՏԹիգաթ պիւ
տուր քիւէերի կեօյիյ
վէ ճիւմիէ շէյի եօքտան վար է
տէն Լւլաճ պիւր տիւր վէ տայրմա
վար տըր: Տայրմա վար տր տէմէք
պիւլ տուր քի , նէ էվլէրի վար ,
նէ սիւրըր վար: Լվվէրի նէ գա
ոար Քիւր օլունսա, տայրմա վար տր
վէ

Գ

վէ

Վէ սօնու նէ գատար Քիբր օլուն
սա, կէնէ տայրմա վար տր:

Սէ օլ ալաս քի տայրմա վար տր,
էօյնէ պիր աղիզ վարլք տրք քի,
հեր շէյի պիլեր՝ հեր շէյի կեօ
րիւր՝ հեր շէյի գատար՝ վէ հեր
եհրտէ հազըւ տր:

Սէ օլ ալաս քի պիր տիր՝ վէ
տայրմա վար տր վէ հեր եհրտէ հա
զըւ տր, քրիստոնեայ հաւատքըն
տա՝ իւչանձն իհթիգաթ օլունուր
հայր, Արդի, հոգի:

հայր ս տուր քի, որդի օնտան
տօղար, վէ սք հոգի բղխել օլուր:
Բղխել օլուր տէմէք, չքար տէ
մէք տիր. նիճէ քի սու գայնատղը
եհրտէն չքար: Պունուն իչին տիր
քի, քրիստոնեայ հաւատքընտա՝
ալաս հազըէթլէրի, սք երրոր
դութի և մի անուի տէնիլեր:

Սք տէմէք՝ աղիզ տէմէք տիր:
Երրորդութիւն տէմէք՝ իւչլիւք
տէմէք տիր: Սի անուի տէմէք
պիր ալասլք տէմէք տիր:

Ս է պու ազիզ իւջլիւք վէ պիւ
լիք՝ աճապ նէյէ պէնկզէր տէր
սէն, ապա պիւ շէյէ պէնկզէմէզ
զէրէ քիքլրէ կէլէն շէյ՝ ալաճա
պէնկզէր օլամազ . զէրէ ալաճ
Տիջ պիւ շէյէ պէնկզէմէզ :

Ա պիւն ազպուջուք ազլմբոյա կիւ
մէք իջին, սք վարդապետլէրիմիզ
կիւնէշէ պէնկզէթմիշէր տիր :

Տայր ան՝ կիւնէշ կիպի . որդին
ան՝ կիւնէշին նուրու կիպի . վէ
սք հոգին ան՝ կիւնէշին սրճազ

լըլը կիպի . Օ էրէ որդի տէնիլէն
օտուրքի՝ ալաճըն նուրու տուր .
քի հայճա՝ ըյս տէնիլեր :

Ս է սք հոգի օտուրքի՝ ալաճըն մու
հապպէթի տիր . քի հայճա՝ սէր
տէնիլեր :

Ս է օլ ազիզ ըյս՝ ալա
ճըն իլմի վէ քէլամը վէ գուվլէ
թի տիր . քի հայճա՝ իմաստուլթի
լէքան և զօրուլթիւն տէնիլեր :

Ս է օլ ազիզ մու հապպէթ սք հո
գի՝ ալաճըն սք շնորքու տուր :

Ս է օլ սք երրորդուլթիւն և մի
Ե ան

ԹՅՈՒԹԻՒՆ ՕՂԱՆ ԱՂԻՂ ՄԻՆԱԿԱՐԷՔ
 ԻՆՋ ԱՆՃՐՆ ԱԽՐԻՍԻ ՈՐՂԻ ՄԷՆԻ
 ԼԷՆ , ԻՆՍԱՆՔ ՇԵՅԹԱՆ ԷԼԻՆՄԵՆ
 ԳՈՒՐԹԱՐՄԱԳ ԻՋԻՆ՝ ՄԲ ԿՈՅՍ ՄԱ
 ՐԻԱՄ ԹՃԹԻՆՄԵՆ ԹԷՆ ԱՂԱԿ ,
 ԱԽԻՂԻՄ ԿԻԱԿԻ ԻՆՍԱՆ ՕՂՈՒ . ՎԷ
 ԱՄՐ ԵՄ ՔՄ ՄԷՆԻՂԻՒ : ՅՄ ՄԷՄԷՔ՝
 ՓՐԻԿԷ ՄԷՄԷՔ ՄԻՐՔԻ ԹԻՆՔՃԷ՝
 ԳՈՒՐԹԱՐՐԸՐ ՄԷՆԻՂԻՐ : ՕՆՈՒՆ Ի
 ՋԻՆ ՔԻ , ՆԻՃԷՔԻ ՄԷՄԻՔ՝ ԱԽԻՂԻ
 ՇԵՅԹԱՆՐՆ ԷԼԻՆՄԵՆ ԽԵՂԱՍ ԷԹՄԻ :
 Ս Է ԱԽԻՂ ՇԵՅԹԱՆՐՆ ԷԼԻՆԷ ՆԷ՝
 ԱԿԱԿԱՄԵՆ ՄԻՆՄԻՆՇ ԽԻՒՔ ՄԷՐ
 ԱԷՆ , ԿԻՆԷ ԱՊՈՒ ԳԻՐՔԻՆ ԻՋԻՆՄԵ
 ԻԼԵՐԻՃԷ ՎԱՐՄՐԳՄԱ՝ ԻՆՇԱՂԱՏ
 ՂԼՔՐ ԷՄԷՐԻՂ . ՂԷՐԷ ԱՊՈՒՐԱՄՄԱ
 ԱԵՕՂԼԷՆԱԷ՝ ՋՕՔՃԱ ՈՒՂԱՆՐՐ , ՎԷ
 ԻՂԻՄԻՂ ԵՕՂՄԱՆ ՍԱՓԱՐ . ԱԽԻՂԻՄ ԻՍԷ
 ՄԻՆՐԱՄՐՄՐՂ ՄՈՒԽԹԱՍԱՐԻՃԷ ԱԵՕ
 ԼԷՄԷՔ ՄԻՐՔԻ ՏԷՐ ԻՂԻՄԵՆ ԳՕՂԱՅ
 ԱՂՆԱՅԷԱ : Ս ԻՃԷՔԻ ՔՄ ՄԷՄԷՆԻՆ
 ՄԷ ԱԽԻՐԳԱՋ ՄԱՆԱՍՐ ՎԱՐՄՐՐ , ԼԱ
 ՔԻՆ ԱԿԱՂՐԸՄՐ ԱՊՈՒ ՄՈՒՐՔԻ ,
 ԹՃ ԵՄԱՐՂ ՄԷՄԷՔ ՄԻՐ :

Յս քս ճեվապ էթտի քի շինտի
լիք պոշ գօ քի պեօյլէ օլտուն .
զերէ պիզէ պեօյլէ եարաշըր քի
հեր արդարու թիւնու թէքմիլ
հտեղիմ : Օլ տեմ սբ յովհաննէս
մկրտիչ ճէքինիպ հիճապ հտե
րէք՝ ճիւմլէ փաքլարտան փաք պ
զեզ քսու մկրտել էթտի :
Ս է սուրբ աւետարանտա պեօյլէ
եազըլմշ քի յս մկրտել օլտուքտա
թէզճէճիք սուտան տշարը չքոր :
Ս է պեօյլէ եազըլմագտան միւ
րատ պու տուր տեղլէր քի , օ պիր
մկրտել օլանլար՝ կիւնասլարընը
խոստովանել օլանատաք՝ սուտա
պիր ազ էյլէնիրլէր խտի . վէ քս
փրկիչիմիզին ճիւն քի ապա կիւ
նասը եօղ ուտու , խոստովանանքա
իգթիլապը օլմայրպ , Քիլհալ մկր
տել օլուպ՝ սուտան տշարը կելտի :
Ս է օլ տեմ քի սուտան տրշարը
կելտի , եօքարտան կեօքլէր աջը
լուպ , հոգին սբ՝ կեօվէրճին կիպի
կեօքտէն էնիպ՝ քսուն իւզերինէ
Ժս

Օթուրտու: Ս է կեօքտէն Տայրած
նիտա էթտի. քի՛ պո՛ւ տուր պէնիմ
սէվկիւլի օղում. պու՛նա՛ իշխտի
նիզ: քի՛ հէր նէ տէրսէ, ինան
ընըզ տէմէ. ք տիր:

Պուրաճըդտա՛ սք երրորդութի
մի՛ անութի տէմէ. ք խապաթ օլտու
քի, իւչիւյ պիրարատա պէյան օ
լունտու: Որդի՛ ան՝ ալտըղը ին
սանիէ թէնի իլէ մկրտել օլմաղ
իլէ: Հոգի՛ ան՝ կեօվէրճին միսա
լի կեօրիւնմէ իլէ, վէ Տայրած՝
կեօքտէն սէտա վէրմէ իլէ:

Ս է պիլէսին քի, Տայրած՝ որդի
ան՝ հոգի՛ ան՝ տէմէ. ք, իւչ ան՝
տէմէ. ք տէյիլ տիր. հա՛շա. կէնէ
պիր ան՝ տէմէ. ք տիր. քի իւչ անձն
ի՛Տթիգաթ օլունուր. նիճէ քի
քրիստոնէկն հա՛ւատքըմըզ էօյրէ
տիր. մի ան՝ երեք անձն. ք անձն
մի ան՝. քի պէօյլէ տէմէ. ք պիր ան՝
իւչ անձն. իւչ անձն պիր ան՝ տէ
մէ. ք տիր նիճէ քի էվկէլ տէտիք.
կիւնէշէ պէնկզէմէկ իլէ:

Ս է նիճէ քի կիւնէշ նէչէքի
կիւնէշ տիր, զեաար վէ հերարէթի
տայմա պիլէ տիր սօնկրատան օլմա
տէիլ տիր. օնուն կիպի նիճէ քի
հայր ան տայրմա վար տըր, որդի
ան հոգի ան տա՝ տայրմա վար տր:
() նուն իչին՝ հայր տայրմա հայր
տըր. որդի տայրմա որդի տիր. վէ
նք հոգի տայրմա հոգի տիր:

Ս է նիճէ քի կիւնէշին ըշըը
տայրմա տօղար էքսիլմէզ. վէ սը
ճագըըը տայրմա չքար էքսիլմէզ՝
օնուն կիպի որդի ան տայրմա սօ
ղար կէնէ օ որդի տիր. վէ հոգի
ան տայրմա չքար կէնէ օ հոգի
տիր: () նուն իչին միածին որդի
տէնիլիք. քի պիր տօղուճու տէ
մէք տիր: Եանի՝ տայրմա տօղտու
ղու իչին՝ չօք տօղուճու տէնիլմէզ
կէնէ պիր տօղուճու տուր: Ղերէ
նիճէ քի տէտիք՝ տայրմա օ որդի
տիր: Սք հոգի տէ տայրմա բղեսել
օղուր. կէնէ օ բղեսում տուր.
օ նք հոգի տիր: Բրիատոնէական

Տա՛ւտքը ըմբոս պուհտան պեօյիւք
աճաբանութի եօք տուր. քի պիր
կքի սեօզ իլէ գօլայ աղնանմազ.
վէ Թամամընա Տիչ ադըլ էրմէզ.
Պուհլար Տէմէն պիրէր իշարէթ
տիր՝ քի գաթըտա պիլմէզ լէրտէն
օլմայալըմ. Օ էրէ քիչի գուդ
տուղու Տա՛ւտքը պիւթիւն տէ
աղնայամազսա, աղպուհուք պիլսէ
կէրէք տիր. քի օ Տա՛ւտքա մու
Տապպէթի օլա. զէրէ պիլմէտիկի
շէյէ նէ՛ մուՏապպէթի օլա
կէրէք տիր:

Ի մտի կէլէլիմ քի, օլ միածին որ
դի յս քս՝ մկրտել օլտուգտան
սօղրա՛ պաշատը միւպարէք աղ
զնը աջուպ, միւրտէլէր էՏեա էտի
ճի վէ ճանլարա ճան վերիճի, ա
ղեզ լէրտէն աղեզ ճէվաՏիր սեօզ
լէրինի ճիւմէյէ վազ էյլէիպ,
ալաՏըն եօլունու՛ առքայութիւն
փառքընը՝ վէ ճիՏէննէմ աթէշինի
ալէմէ իզՏար էյլէտի:

Ա է կէզիպ վազ էթտիկի եէրլէր
ԺԴ

տէ՛ գու՛վլէ՛թ ի իլա՛Տիէ՛սի իլէ՛ ճի՛ն
 լէրէ՛ Տեօք՛մ է՛յլէ՛յիւ , ճի՛նլլէրի՛
 խէլա՛ս էթ՛տի . քեօրլէ՛ր քեօթ՛թ ռիւմ
 լէր սաղալթ՛տը . էօլիւլէր տիրիլթ՛
 տի . պէշ էքմէքլէ՛ պէշպին՛ քիշի՛
 տօյոււրոու : վէ՛ տա՛հա չօք միւ
 ճիւղաթլար էտիպ , քէնտինին սա
 Տի՛Տ որդի՛ այ օլտուղունու՛ ալէմէ
 պէյան էյլէտի . նի՛ճէ քի սբ ա՛ւե
 տարանտան տայրմա իշիտիրիզ :
 Վ է օլ ազիզ փրկիչեմիղին սաՏի՛Տ
 որդի՛ այ օլտուղունա՛ Տրէայ միլ
 լէթինտէն չօք քիմսէլէր ինանըպ՛
 ճանջարա նուր վերի՛ճի ազիզ քա
 ռօղունտան այրլամայրպ , տայրմա
 արտընճա կէզէրլէր իտի :
 Վ է օլ քիմսէլէրտէն օնիքի քի
 շի թէրքի տիւնեա օլուպ , կէլտի
 լէր քնա աշակերտ օլտուղար . քի
 միւպարէք իւզիւնտէն սալա Տիէ
 այրլմայալար : Վ է սալարը պուն
 լար տըր : Պետրոս , Միգրէաս օ
 նուն գարտաշը . Յակոբոս , Յօհան
 նէս օնուն գարտաշը . Փիլիպպոս .
 Ժե Բար

Լարդու զիմէոս . Թաւմաս . Սատ
Թէոս . Յակոբոս . Թադէոս . Եւ
մանն . Յուդա մատնիչ :

Պունըարտան էն էվվէլ անդրէ
աս կէլոի աշակերտ օլտու քնա .
լաբին պետրոս ճիւմլէսինին պա
լը օլտուղու իջին՝ օնուէն ատը՝ սբ
անետարանտա էվվէլ գօնուլտու .
Նիճէ քի յուդա ըսկարովտալը
մատնիչ օլտուղու իջին , ատը ճիւմ
լէսինտէն , սօնրա գօնուլտու :

Սէ պիր յուդա առաքեալ տա
Տա վար տր քի , Թադէոս առաքել
տըր . քի իւջ ատը վար տըր . զէ
բէոս , Թադէոս , յուդա :

Իմտի՝ պու ազիզ յուդա օ մատ
նիչ յուդատան սէջիմէք իջին ,
պունա սուրբ անետարան՝ յուդա
յակոբեան տէտի . քի յակոբուն
գարտալը տէմէք իմիչ . վէ օ պիրի
նէ յուդա իսկարիովտացի տէտի .
քի ըսկարովտալը տէմէք տիր :

Սէ Տէմ տէտի քի , որ եղև մատ
նիչ . եանի՝ օ յուդա քի , մատնիչ

Լ

Գ

Օ

օլտու: մատնիչ տէմէք՝ տիւշմէնէ
կեօստէրիճի էլէ վէրիճի տէմէք
տիր . քի քսու դուծտուգլարը
կէճէ՝ յուդա դուծանլարըն էօյ
լէրինէ տիւշիւպ՝ քսու կեօստէր
տի . զէրէ թանրմաղլարը:

(Պազը պիլմէ յէն իւմմիւլէր սա
նըր քի՝ յուդա տէմէք պիր Քէ
նա ա՛տ տըր . օ իսէ հրէա տիլինճէ
պիր ազիզ ա՛տ տըր . լաքին՝ քսու
մատնել էտէնին ատը յուդա օլ
տուղունտան՝ քրիստոնէայ պէյ
նինտէ Քէնա կեօրիւնտիւյ :

Տահա նէջէ պեօյլէ ասլար վար
տըր քի , օ սուլարտան՝ պաշլըճա ալ
չաք քիմսէլէր չքտըղը իչին՝ հալք
արասընտա օ ասլար ալչաք կեօ
րիւնիւր . քի հիչ քիմսէ օ ասլար
տան էվլատընա ատ գօմազ)

Ս է պու մատնիչ յուդա՝ կեօր
տիւ քի քսու խաջա չքարմալը օլ
տուլար , էթտիկինտէն նատիմ օ
լուպ , հայ մէտէթ նէ ալչաք իշ
էթտիմ քի՝ սուչսուղուն փանընա

Ի Գէ կիւր

կիրտիմ տէ յիպ, վէսվէսէսինտէն
վարտը քէնտի քէնտինի աստը. վէ
ճանըւա Թէնիլէ գայիպ օլտու.
Ս է նիճէ քի քսուէն աշակերտլէ
րինտէ կքի յուգա վարտը տէտիք՝
օնուէն կիպի՝ կքիսի պիր աստը է
քի սիմոն վարտը վէ կքի յակոբ.
Վ վվէլքի սիմոն՝ պետրոս առա
քեալ տը. քի սիմոն պետրոս տէնի
լիր. քի անդրէասըն գարտաշը տը.
էվվէլքի աստը սիմոն կքէն, քս
է քէնտիմիզ՝ սէնին աստըն պետրոս
օլտուէն տէտի. Ս է օ պիր սիմոն՝
շմաւոն առաքեալ տը. քի Տէմ սի
մոն կանանացի տէնիլիր, Տէմ շմա
ւոն նախանձայոյզ. Նախանձա
յոյզ տէմէք՝ գայրէթ կիւտիւճիւ
տէմէք տիր. Ս է կքի ալոբոսուէն
պիրիսի՝ յօՏաննէս աւետարանի
չին գարտաշը տը. քի պապալարը
զեբեթոս օլմաղըւա՝ յակոբոս զե
բեթեայ տէնիլիր. Ս է օ պիր յա
կոբոսուէն պապասը՝ ալփէոս օլտու
ղու իչին, յակոբոս ալփեայ տէնիլիր

Ս է քն է Քէնտիմիզ պու օնիքի
աշակերտլէրի իլէ իւջ սէնէ իւջ
այ տիւնեա իւզիւնտէ քարողել
հտիպ, Թիւրլիւ Թիւրլիւ միւճիւ
զաթլար էթտիքտէն սօնկրա, Տը
րէա միլէթիւնին ինանմայանլարը՝
դութտուլար պիղատոսուն էլինէ
վերտիլէր քի, պու ատամ պիղիմ
միլէթիմիզտէն իքէն, օրէնքիմի
զէ մուխալիք քարողլար վերիպ,
միլէթիմիզի իզլալ հտէեօր .
էլպէթտէ պունու արամզտան
գալտրմալլարն տէտիլէր:

Օ էրէ օլ զամանտա երուսաղէմ
հուում հեօքմիւնտէ օլուպ, Թա
գաւորուն ԹարաՔընտան՝ պիղա
տոս գատը կիպի՝ վէ հերովդէս
փաշա կիպի՝ եղէմ էյալէթիւնտէ
հեօքմ հտէրլէր իաի: Ամտի հրէա
լար իւշիւնթիւյ հտիպ, քնու պի
ղատոսուն էլինէ վերտիքտէ, պի
ղատոս պագտը կեօրտիւյ քի գաթ
լէ վաճիպ սուջու եօք տուր, տա
ւաճըլարընա ճէվապ վերտի քի,
ԺԹ պէն

սէն պու առամտա էօյլէ սուչ
պուլամատրմ քի՛ էօլմէսի վաճիպ
օլա : Ս է հրէալար պագտըլար
քի՛ պիղատոսուն կեօյնիւյ սալը
վերմէք տիր , ազըր եանընա պաս
տըլար քի՛ սէն պու առամը սալը
վերիրսէն , Թագաւորա իհանէթ
էթմիշ օլուրսուն . վերէ պու
առամ միլէթիմիդի Թագաւորա
հարձ հարաձ վերմէսինտէն մէն
էթմէք խտէր տէյի՛ իֆթիրանըն
պաշլըճասընա եափըշտըլար :

Պիղատոս պու ճէվապը իշիտիպ՝
օլմայա քի սէնի Թագաւորա եաղ
նըշ աղնատալար տէյի խէվֆ է
տիպ , ճէվապ վերտի քի՛ էյ շինտի
միւրատընըղ նէ տիր : Հրէալար
պիրօղուրտան ճաղըրտըլար քի՛
խաջա չքար խաջա չքար :

Պիղատոս Թէքրար սօրտու քի ,
ամմա սուչու նէ՛տիր . կէնէ պիր
օղուրտան ճաղըրտըլար քի՛ խաջա
չքար խաջա չքար :

Պիղատոս կեօրտիւյ քի շամթա
ի

զօղալընքօր, սու կեթիրտիպ ճիւմ
հիւրիւն էօյիւնտէ կըլէրինի եայ
քայլայ՝ տէտի քի, պէն պունուն
գանընա շէրիք օլամամ. սիզ պի
լիւսինիզ. Նրէալար ճաղօտըլար
քի պունուն գանը պիզիմ իւզէրի
միզէ վէ էվատյարըմըզն իւզէ
րինէ օլսուն: () Լ տէմ պիղատոս
քսու կըլէրինէ վէրիպ, խաչել օլ
մասընը հեօքմ էթտի. քի կեօթիւր
տիւլէր խաչա կէրտիլէր:

Նիչ պու հէքմէթլէրէ ագըլ
էրէր մի. եէր կեօք օնուն հեօք
միւնտէ իքէն, թիւրլիւյ թիւրլիւյ
չարչարանքլար վէրտիքտէն սօղրա՝
պիր զայիՔ քիմսէ կիպի գուգ
տուլար խաչա կէրտիլէր:

Պու օ քս տուր քի, տէրեայէ
հեօքմ էտիպ, Քրթընասընը մէն
էթտի: Լ նատան կեօզսիւզ տօղա
նըն կեօզիւնէ նուր վէրտի:

Գ ալդ եաթաղընը ալ էվինէ վար
տէմէ յիլէ, օթուզ սէքիզ երլըք
քեօթրիւմէ այագ վէրտի:

իա Գ.ա

Վաղարոս տըշարը կէլ տէ յի պիր
քէրրէ չաղըմաղըլա, տեօրթ կիւն
լիւք էօլիւնիւն ճանընը դժօխք
տան կէթիրիպ թէնինէ գաւուշ
տուրտու. քի օնպէշ երլ տաճա
եաշայրպ, պիւթիւն ալէմէ չաւ
օլտու: Վէ դուդտուգլարը կէ
ճէ պիղատտունն ատամլարը՝ քսու
թանըմայրպ արաշտըրը իքէն,
սօրտու քի՝ քիմի՝ իստէրսինիզ.
նազարէթլի յսու իստէրիզ տէ
տիլէր: ճէվապ վէրտի քի՝ պէն իմ.
պեօլէ տէտիկի կիպի՝ սէսինին
զաճմընտան ճիւմլէսի գջըն գջըն
կիտիպ եէրէ չարփլտըլար:
Վէ խաջա կէրտիքլէրի զաման,
կիւնէշին նուրու գարանը. քլա
նըպ, իւջ սաճաթ միգտարը՝ պիւ
թիւն տիւնեա գարանը. քտա գալ
տը: Պունղար ճիւմլէ շաճատէթ
իտէր քի, քս է ֆէնտիմիզին չար
չարանք ճէքիպ խաջա չքմասը,
քէնտիսինն միւրատ էթմէսի իլէ
օլմուշ տուր: միւրատ էթմէսէ՝
իւ քի

քիմին հատտի վար քի էլ սոգան
տրա՛ Ս է խաչըն իւզերինտէ
այթը սահաթ գալորդտան սողրա՛
ազիզէրտէն ազիզ միւպարէք ճա
նընը Թէսլիմ էյլէտի՛

Օ էրէ պեօյէ իհթիգաթ օլու
նուրքի՛ քս փրկիչիմիզին անձային
անձընտա՛ ինսանիյէ ճան, ինսա
նիյէ Թէն, վէ ինսանիյէ Քիքեր
վարըտը՝ զէրէ պու զէքը օլունան
լար օլմասայրտը, Թահէիգ ինսան
օլտու տէնիլմէզ իտի՛ . նիչին քի՛

պունլարսըզ՝ ինսանըք սահիհ օլ
մազ՛ . Ս է քս փրկիչիմիզ՝ իքի
վէճհ իլէ Թամամ ինսան տէնիլեր
Պիրքի՛ պու զէքը օլունան իւչ
էյ քէնտինտէ մէվճուտ վարըտը՛

Պիրտէ քի՛ աղա կիւնաս էթմէ
տի՛ զէրէ կիւնաս ինսանը Թա
մամըքտան չքարըր՛ : Իմտի քս
փրկիչիմիզտէ աղա կիւնաս պու
լունմատըղը իչին, Թամամ ինսա
նիյէթ քէնտինտէ Թէքմիլ օլտու՛

Օ նուն իչին չարչարանքը կէճէ
տին

Իգ

սինտէ աշակերտընէրինէ չօք սուլար
վէ նասիհէթլէր սեօյլէտիքտէն
սօղըա՝ պուլուրտու քի , գայ իշ
խան աշխարհիս այսորիկ Ե յիս ինչ
ոչ գտանէ : Տէմէք տիր քի , պու
տիւնեանըն հեօքիւմտարը կէլիպ
պէնտէ շէյ պուլմասա կէրէք տիր :
Պու սեօղտէ՝ տիւնեա տէտիկի՝
տիւնեանըն զէվգի վէ տիւնեանըն
Քըսդը տըր : քի օնլարըն հեօ
քիւմտարը շէյթան տըր :

Տէմէք իստէր քի շէյթան պէնտէ
կիւնահ խուսուսինտէն զէրրէ
նէսնէ պուլամայաճադ տըր :

Օ կրէ քս խաչըն իւզէրինտէ ա
զիզ ճանընը թէսլիմ էթտիքտէ ,
շէյթան կէլտի արաշտըտը քի՝ կիւ
նահ պուլա պիլիբմի յիմ տէյի .

վէ հաչան կեօրտիւլ քի՝ կիւնա
հըն իզի թօղու եօք տուր , նէ ճա
նընտա , նէ թէնինտէ , նէ Քիք
րինտէ . պու նասըլ ինսան ար քի
ասըա կիւնահը եօք տուր տէյի՝
շաշադ մաթ օլտու վէ գայէթէն

Տէճիլ տիւշտիւյ . զերէ քսուն
որդի այ օլտուղունա, տահա շիւս
Տէտէ խոխ: Վսուն օ սեօզիւնէ
սք վարդապետէր պեօյլէ մանա
վերսիլէր տիր: Ա է քս' ազիղ
ճանրնը Թէսլիմ էթտիկի կիպի,
տաճարըն վարագուրու եօքար
տան աշաղը եաուր լայ' իքի Թէրք
օլտու . երլէր Թիթրէտի . գայալար
եաուրար . մէզարար աջըլար .
վէ չօք ազիղ էօլիւլէր մէզարտան
գալքըւ , երուսաղէմ շէհրինէ
կիրտիլէր . քի չօք քիմնէ կեօ
րիւս շահատէթ էթտի:

Ա է քսուն ինսանը ք ճանր' ազիղ
Թէնինտէն սյրըտորը կիպի ,
օ սահաթ դժոխքա կնիպ , օնտա օ
լան ճանլարատա օթուզիւջ սա
հաթ քարոզել էթտի: Վիճէ քի
օթուզիւջ երտան արթըճադ
Թէն իլէ ճանրա տիւնեա իւզիւն
տէ կէզտի , օնուն կիպի օթուզ
իւջ սահաթ դժոխքա տուրտու :

Ա է նիճէ քի տիւնեատա քիտի
իւն ինան

ինանոր քիմի ինանմատր, դժոխք
տանա քիմի ինանոր քիմի ինան
մատր: Ա է պեօյլէ իՏտիգաթ օ
լունուր քի, քսուն ազիզ ճանր
միւպարէք թէնինտէն այրուրք
տան, անութիւնու՝ նէ ճանրնտան
այրուր, նէ թէնինտէն. իքիտին
տէտէ մէվճուտ գալոր:

Մէագ ուրբաթ կիւնիւյ իւջիւն
ճի սահաթտա խաչա չքոր. տօ
գուզունճու սահաթտա ազիզ ճա
նրնր թէսլիմ էթտի: ագշամբսր
գերեզմանա գօնուլտու. վէ սա
պահըսր կիրակի օլաճագ կէճէնին
եարրսընտա՝ դժոխքու երքրայ,
ճանլարը գուրթարրայ, վէ թէք
րար ճանր թէնինէ գաւուշուպ
գերեզմանտան գըյամ էթտի:

Ա է օնտան սօնկրա՝ գըրդ կիւն
տահա տիւնեա իւզիւնտէ գալոր.
լաքին էվվէլքի կիպի Տէփիտինէ
կեօրիւնմէտի. Տէմէն անճագ ա
շակերտլէրինէ կեօրիւնտիւյ. վէ
տահա քիմէ միւրատ էթտի իսէ:

ԻՂ

Ս է գրգ կիւն թամամընտա՝ է
րուսաղէմոէ ճիթենեաց լեառն
տէտիքլէրի զէյթուռն տաղընա չը
քրպ, աշակերտլէրինէ չօք նասի
հէթլէր վէ թէնպիհլէր էյլէտի.
Ս է տէտի քի, վարընըզ շինտէն
կէրի՝ պէնտէն իշիթտիքլէրինիզի
վէ կեօրտիւքլէրինիզի՝ ճիւմլէ հէ
թանոսլարա քարոզէլ էտինիզ.
Ս է հէրքիմ ինանըրսա, հայր և
որդի և սբ հօգի իամինէ մկրտել
էտինիզ. վէ պէն սիզտէ իմ, սիզ
տէն այրըմամ թա տիւնեանըն
սօղուռնատաք. Ս է հէմ սըմարլա
տը քի, պէնիմ սիզէ տէտիկիմ հօ
գին սբ՝ իւզէրինիզէ կէլէնէտէք՝
էմտէն հիչ տըշարը չքմայընըզ.
Օ էրէ խաչա չքմազտան էվվէլ
տէմիշ իտի աշակերտլէրինէ քի,
պէն սիզէ հէրնէ սեօյլէտիմ իտէ
հօգին սուրբ կէլիպ ճիւմլէսինի
խաթրընըզա կէթիրսէ կէրէք տիր.
Օ քի՝ պապամ օնու պէնիմ ատըմա
սիզէ կեօնտէրէճէք տիր.

իէ

(Օն

() նուն իջին պու կիւն թէքրար
Քիքիւրէրինէ պրաքրպ, թէնպի՛՛
էթաի քի՛ մուգայէթ օլուպ՝ երու
սաղէմտէն ասլա այրըմայալար՝
քի օլ աղիզ սբ հոգի կէլտիքտէ ,
հէփիսի մէվճուտ օնտա հազըր
պուլունալար :

Ա ի պունլարը պեօյէ թէնպի՛՛
պուլուրտուքտան սօղրա՝ աշակերա
էրի իւզիւնտէն եօքարը պաքրպ
հէյրան օլուր իքէն , ճիւմէսինի
օրհնէլ էտէրէք՝ օլ ինսանըք թէ
նի իլէ կեօյէ համբառնալ օլտու :

Ա ի ճիւմէսի կեօյէ տօղրու պա
քա գալտըլար . թաքի պուլուտա
կերիպ՝ կեօզէրինտէն նիհան օլ
տու : Ա ի տահա կեօյէ տօղրու
ինճէ պագըլարըլա ուլուշուպ մէ
լիլ մէլիլ պագըպ տուրուրքէն ,
անգարիպ ագ լիպտսլը իքի քիշի
կեօրիւնիւպ տէտիլէր . է՛յ գալի
լեալըլար՝ կեօյէ տօղրու նէ՛ պա
գա գալիշարնըլ . պու յս քի եօ
քարըլանտը սիզտէն , կէնէ պեօյէ
իւ

կելսէ կէրէք. նիճէքի կեօրտիւ
նիւզ օնուն կիտիշինի կեօյէ տօղ
րու : () Ը տէմ լէյլասընտան այ
րըմէ մէճ'նունլէր կիպի' իւզպին
հասրէթլէր իլէ օլզէյթուն տա
ղընտան աշաղա էնիպ , կէլտիլէր
եղէմտէ վերնատուն տէտիքլէրի
էվտէ ճիւմլէսի ճէմ օլուպ' տայը
մա աղօթք աղաչանք էտէրլէր իտի
քի սք հօգիսին կէլմէսինէ լայիգ
օլալար : Մարիամ անճաճին տէ
պունլարըլա պիլէ իտի. վէ տահա
նէչէ պունլարա եաքըն օլանլար :
Սէ տօգուզ կիւն թամամ օլ
տուքտա , օնունճու կիւն կիրակի
կիւնի' իւչիւնճիւյ սահաթտա'
ճիւմլէ առաքելլար վէ գայրլար'
պիր արատա ճէմ օլմուշիքէն ,
քէսկին ըիւզկեար կիպի կեօքտէն
գաՔիլ պիր սէտա կէլտի. վէ է
վին իչի նուրուլա տօլտու . վէ
աթէշտէն կիպի տիլէր կեօրիւ
նիւպ , հէր պիրինին իւզէրինէ
պաշգա պաշգա օթուրտու :

Իթ

վէ

Ա Է ճիւմէսի սք հոգինին շնոր
քունտան տօլու օլուպ, Թիւրլիւյ
Թիւրլիւյ տիլէր սեօյլէ մէկէ պաշ
լատրլար : Թա քի էմ շէհրինտէ
օն օնպէշ տիլտէն ատէմէր օլուպ
հերպիրիսի քէնտի ասըլ տիլէրի
նի պու ազիզէրտէն իշիտիպ, շաշ
տրլար հէյրան օլուլար :

Պ է ճանրմ՝ պու սեօյլէյէնլէր
ճիւմէսի գալիլէալը տէյիլէր մի
եա ճիւմէմիգին տիլինտէն նա՛
սըլ սեօյլէ յիեօրլար տէյիպ, Թա
ճիւպ էտէրլէր իտի : Ա Է պազը
լար իսթիհզա էտիպ, պունլար
սարհօշտուր տէտիլէր :

() Լ տէմ երանելի պետրոս առա
քեալ՝ ճիւմէ օ պիր առաքեալ
լարլա պիլէ՝ միւպարէք աղզընր
աջըպ, փերվասըլ իւքսէք սէս իլէ
խալքա ճէվապ վէրիպ տէտի քի,
էյ եահուտիստանլըլար՝ պու սի
զէ պէյան օլուուն, վէ սեօզիւմէ
գուլագ վուրունուզ : Պունլար
տէյիլ քի սարհօշտուրլար՝ նիճէ

քի սիզ սանըրսընըզ զէրէ տահա
կիւնիւն իւջիւնճի սահաթը տր
(պունու պեօյէ տէմէսինտէն աղ
նանըլըր քի, օլ զամանկարտա վէ օլ
երլէրտէ՝ սապահ վագըթլարընտա՝
թաամ եէմէք ատէթ տէյիլ իմիշ)

Պու օլ սըռ տըր տէտի՝ քի, ալահ
հազըէթլէրի յովէլ մարգարէնին
աղզըյա տէմիշ քի, կիւնլէրին
ախըրընտա՝ պէնիմ ըուհումտան
ճիւմէլէ ճիւմ իւզէրինէ տեօքսէմ
կէրէք քի, էվատլարընըզ նէպի
լիք էտէլէր: Ս է պունուն ար
տընճա ազիզ պետրոս առաքեալ
տահա չօք սեօղէր սեօյէյիսլ՝
քսուն որդի այ օլտուղունու, վէ
օնլարըն ինքեարտա գալոգլարընը՝
Քիքիլլէրինէ թամամ գանորտը:
Թա՛ քի էթտիքլէրինտէն փիւշման
օլուպ, պետրոս առաքեալա վէ օ
պիր առաքեալարա ճէվապ վեր
տիլէր քի, գապտաշար՝ եա շինտի
նէ՛շէքիլ էտէլիմ:

Պետրոս առաքեալ ճէվապ վէրտի
լա քի

քի՛ էթտիքլէրինիզտէն փիւշման
օլուպ, յս քսուն միւպարէք իս
մինէ մկրտել օլունուզ. քի կիւ
նասլարընըզա թողուի պուպանըզ
() Լտէմ պու սեօզլէրատէն Քիւ
հալ իւջ պին գատար քիշի հրէա
միւլէթինտէն՝ մկրտել օլուպ քրիս
տոնէայ հաւատքընա տախիլ
օլտուլար :

Կեօրտիւնմիւյ՝ քի հողին սուրբ՝
օլազիզ առաքեալարը նէ՛ տէ յնի
գուվլէթէ մալէք էյլէտի :

հրէա էօյիւնտէ քսուն ատընը
անկմաք տէ յիլա, քէնտիլէր պիլէ
կեօրիւնմէ յէ գօրգար իքէն, կեօր
քի նէ՛շէ. քիլ փերվասըզ քարոզել
էթմէ յէ պաշլատըլար :

Ա է օլ
հրէալար՝ քսուն ատընը պիլէ ի
շիթմէք իսթէմէզ իքէն, պու կիւն
պետրոս տառաքեալըն հէմէն սալթ
պիր քարոզու. նտան՝ իւջպինի պիր
տէն մկրտել օլմագ պեօյիւք հէք
մէթ տէ յիլմի. () նուն իչին տէ
տի քս սք առաքեալարընա քի ,

Ի

ԼԷ

հո

Տողին սբ կէլիպ սիզէ գուվկէթ
վէրէնէտէք , եղէմտէն տաշրա
կլթմէյէսինիզ : Իշտէ պու խոի
գուվկէթ տէտիկի քի , սբ առա
քեալար օնտան սողրա ճիւմլէ
գօրգուտան պէրի օլտուլար :
Սէ սեօզէրինէ շնորհք վերիւ
տի քի , իշտէնէր Տէյրան
օլտուլարլար :

Օլ կիւնէրտէ սբ առաքեալար
վէ տահա նէչէլէր պիր եէրտէ
ճէմ իքէն , սբ պէտրոպ առաքեալ
պույուրտու քի , էյ պէնիմ գար
տաշարլարմ , օլ խիանէթ մատնիչ
յուդա՝ քի յս վարդապետիմիզ
գութմաղա կէլէնէրէ գլա՛ուզ
օլտու . պիզիմ իրէ պիլէ իքէն ,
վէ պու ազիզ խղմէթտէն օնատս
Տիստէ օլաճաղ իքէն , տէվկէթինի
պիլմէյիպ , ճանրլա թէնիլէ նա
պէտիա օլտու : Իմտի կէրէք տիր
քի , պիզիմ իլէ տայրմ օլան եղ
բայրլարլարմտան պիրիսի պու ազիզ
խղմէթտէ օնու՛ն եէրին տօլտուրա

Խզմէթ տէտիքլէրի օլ տուր քի,
 քնուն ազիզ ատընը քարողէլ էթ
 սէլէր կէրէք: Ա է պու սեօզ
 ճիւմէսինէ մագուլ կէլիպ, իջ
 լէրինտէն պու խըզմէթէ լայիգ
 էքի ազիզ սէչտիլէր քի, պիրինին
 աոր յովսէփ, պիրինին մատաթիա:
 Ա է աղօթքա տուրուպ նիազ էթ
 տիլէր քի, ո՛վ տը ան անի սէն քի
 գալպլէրտէ օլանը պէյան պիլեր
 սին. շու էքիտէն Տանկըսընը միւ
 ղատ էտէրսէն կեօստէր պիզէ քի
 յուգանըն եէրինէ տախիլ օլա:
 Ա է պու եօլու տուվատան սօզ
 ղա, էքիտինէտէ վիճակ վերտիլէր.
 վէ վիճակլարը մատաթիա իւզէ
 ղինէ չքոր. վէ ալլահըն միւրատ
 էթտիկի իւզրէ՝ ազիզ մատաթիա
 օնպիր առաքեալլարըլա իլճագ
 օլունտու:
 Պուրաճգտա օնուտա պիլէլիմ
 քի, առաքեալ տէմէք՝ կեօնաէ
 ղիլիշ տէմէք տիր. վէ օնուն իջին
 կեօնտէրիլիշ տէնիլտիլէր քի,
 ԼԷ քՄ

քս պու ազիզերի տիւնեանըն
հեր Թարաֆընա կեօնտէրտի քի,
վարընըզ պէնիմ աարմը պիլիյ
էնկերէ պէյան էտինիզ:

Եւ օ ազիզ պօղոս առաքեալ նի
րէտէն օլոու տէրսէն, ճնուտա
ճիզվիճէ պէյան էտէլին:

Քս կեօյէ համբառնալ օլոու ք
տան սօղրա, հրէալար օ դատար
ազորլար քի քսուն աարնը քիմսէ
էշքեարէ տիլէ կէթիլիէմեզ իտի:
վէ քիստոնեայ օլանլար՝ ճիւմլէ
կեզլէ կէզէրլէն իտի: զէրէ պու
տուքլարը եէրսէ՝ դուդար կեօ
Թիւրիւք հասիս էտէրլէն իտի: վէ
ջօք էզիյէթլէն վէրիլէն իտի:

Ս է պու երանելի պօղոս առա
քեալ՝ հրէա միլէթիստէն օլուպ,
քրիստասուն աարնա օլ դատար
տիւշմանլարը քի, պեօյիւք խախա
մըն իղնի իլէ էվէրի պասրպ,
քրիստոնեայ արար ըար: վէ յու
տուղունու երքէկ վէ տիշն՝ դու
Թար կեօթիւրիւք հասիս էտէր իտի

Ե

Հաթ

Տաթթա քէնտի նազլ էտէր քի,
 սք ստեփաննոսու թաչատր քլարը
 զաման՝ պէն իտիմ խալքը գայրէ
 թէ գոյան: Ս է սք ստեփաննո
 սուն է Տվալընտան սողըա, հէրսին
 տէն տուրամայրայ, վարտը պաշ
 խախամոտան թէ Քթիշէ իզն իստէ
 տի քի, շամա տողըու կիտիպ, օլ
 թարաքլարտա քրիստոնէայ պու
 լուրսա, գայրի պէնա էտիպ երու
 սաղէմէ կէթիրէ:

Ս է չօք հալքըա վարրայ շամա
 ետգըն օլտուքտա, կիւն օրթասը
 էօյլէն մէ հէլէրի եօլտա կիտէր
 իքէն, անսըղտան կեօքտէն պիը
 լոյս էնիպ՝ սեօրթ եանընա եայը
 տը. վէ քէնտի լոյս իչինտէ գարկ
 օլուպ՝ համան եհրէ գամանտը:

Ս է պիը սէտա իշիթտի քի, սա
 լուղ սա՛ուղ՝ նէ գօվարսըն
 պէնի: զէրէ պօղոսուն էվվէլքի
 ատը՝ հէմ սա՛ուղ խիշ հէմ սողոս

Ս է պօղոս թիթրէ յէրէք ճէվապ
 էթտի քի, քիմսին էքէնտիմ:

Սէտա կելտի քի, պէն իմ օլ յս
քի սէն պէնի գօվալարսըն: սանա
չօք տէ յիլ մի քի, նօտուլա թէ քմէ
վուրուրսուն տէտի: Ս է պօղոս
թէ քրար թիթրէ յէրէ ք՝ զայիՔ
նութքուլա ճէվապ էթտի քի,
էֆէնտիմ՝ պէնի միւրատըն նէ՝
էթմէ ք տիր: Մէազ կելտի քի,
այաղա՛ աուր կիր շու շէճիւրէ,
օնտա սէնին նէ էտէճէին տէնի
լիր սանա: Օլ տէմ գալքար այա
ղա տուրսու. վէ կեօզէրի կեօր
մէղ խտի. զէրէ լոյսուն շէֆաֆըն
տան կեօզէրի կեօրմէզ օլոու:
Ելինտէն գուրտուլար՝ էօյլէճէ
վարտըլար շամա կիրտիլէր: Օրա
տա իքի կիւն նէ էքմէ ք էէտի
նէ սու իչտի:

Ս է օլ շամ շէճրինտէ՝ քսուն
աշակերտլէրինին աշակերտլէրին
տէն՝ անանիա ատը պիր ազիզ Չ
լուպ, քս օնուն իսէ յարնտա պու
հուրսու քի, գալք անանիա .
պու շէճրատ տօղրու սօգադ
է տէ

տէնիլէն մահալէտէ, յուրա առ
լը քիմսէնին սարայրնտա՝ սողոս
ատլը պիր քիմսէ՝ քի հալիա շին
տի աղօթքտա տր, վար օնու պու
տէտի: Սուսու պեօյլէ տէտիկի
սահաթ՝ պողոս օրատա աղօթքտա
իքէն, խէյալընտա կեօրտի քի,
անանիա ատլը պիր քիմսէ իչէրի
կիրիպ, էլինի պողոսուն իւլէրի
նէ գօտու քի՝ պողոսուն կեօլէրի
կեօրէ: Սէ անանիա քսա ճէ
վապ վերտի քի, էֆէնտիմ՝ չօք
քիմսէտէն իշիթտիմ քի՝ օ տէտի
կին սողոս, եհմտէ սէնին աղիզ
լէրինէ նէ տէյնի եարամազլը ք
լար էթմիշ տիր: վէ պուրայատա
պաշ խախամլարտան հեօքմ ալմըշ
տրը քի, սէնին աղիզ ատրնը հէր
քիմ ոքուրսա, դութա պաղլաեա
երուսաղըմա կեօթիւրէ:

Բն ճէվապ վերտի քի, վար սէն
տէտիկիմի էյլէ. զէրէ օ պանա
պիր աղիզ գապ տրը. քի հեթա
նոսլար վէ թգլորլար էօյիւնտէ
լը պէ

պէնիմ ատըմը տաշըսա կէրէք տիր
վէ պէն կեօստէրսէմ կէրէք օնա
քի, պէնիմ ատըմ իջին նէ տէյնի
չարչարանք լար չէքսէ կէրէք տիր:
Ս արտը անանիա յուգանըն սա
րայընա, էլինի պօղոսուն իւզէրի
նէ գօյուպ, սաւուղ եղքայր եօ
քարը պաք տէտի. տը յն կեօնտէր
տի պէնի. օքի սանա եօլտա կեօ
րիւնտի: վէ օնուն իջին կեօնտէր
տի քի, կեօզէրին աջըլա. վէ հը
գւոյն սրբոյ շնորքու իլէ տօլասըն
տէտի: () Լ տէմ պօղոսուն կեօզ
լէրինտէն գապուգ լանմըշ կիպի
չիւքլէր տեգիւլիւպ, համան
կեօզէրի աջըլտը: վէ հիչ տուր
մայրպ գալքտը թէզճէ մկրտել
օլտու: Ս է օնտան սօղրա պաշ
լատը քնու էօյլէ քարողել էտէր
իտի քի ճիւմիէսինտէն զիատէ:
Պու ազիզ պօղոս աուպքեպըն իշ
լէրի գաթը չօք տուր, անձաք հէ
մէն ազպուչուք աղնամագ իջին
չինտիլիք պուգատարձա եթէր տիր
վէ

Թ

վէ

Ս է պու իբի ազնի առաքեալար
պետրոս վէ պօղոս, օ պիր ազնի
առաքեալար իջինտէ, գլխաւոր
տէնիլտիլէր: Սետրոս օնուն իջին
գլխաւոր քի, քսուն աշակերտլէրի
իջինտէ ճիւմլէտէն իլէրի օլուպ,
աւագ էրէց կիպի իտի: Նաթթա
քի քս նէ շէ քէրրէ աշակերտլէրի
նէ սեօյլէ յէճէք սեօզիւնիւյ,
պետրոսա սեօյլէր իտի: Տէփիսինէ
սեօյլէր կիպի: պետրոս առաքեալ
տա՝ ճիւմլէսին աղզընտան ճէ
վապ վերիր իտի: Ս է պօղոս օ
նուն իջին գլխաւոր քի, քսուն
ատընը ճիւմլէսինտէն զիատէ քա
րոզել էթտի: Ս է պու երանելի
պօղոս առաքեալ երեքտասան ա
ռաքեալ տէնիլիր քի՝ օնիւչիւնճի
տէմէք տիր: Սուրբ առաքեալար
իջինտէ՝ պու իբինին գայրէթի
ճիւմլէսինտէն չօղ օլաու: Ս է
հռօմա շէ հրինտէ՝ իբիսի պիր եր
տէ քարոզել էտիպ, պիր եհրտէ
նահատակել օլտուլար: քի հալիա
խ սբ

սուրբ մարմիններն օրատա տըր :
Տիմեթիերի ճիւղէմիղէ հազըր
օլա . ամին :

Իմոյ կէլէլիմ օրաճըղա քի , սբ
առաքեալաբուն օնիքի սայըսը
մատաթիա իլէ թամամ օլտուքտա՝
ճիւղէտի պիր երէ կէլիպ վիճակ
պրաքտըւար քի , քսուն ազիզ ա
տընը քարողել էթմէք իչին՝ հան
կըսը հանկը թարաՓա ըկվան օլա
Ս է հոգին սբ նէ շէքիլ կեօլ
տերտի իսէ , հերպիրի օլ թարաՓա
ազիզ գուզուլար կիպի՝ ազկըն
գուռալար իչինէ ըկվան օլտուլար
Ս է օլ սուրբ առաքեալաբտան
իքի աղիզ՝ պիրի բարդուղիմէոս ,
պիրի թարէոս՝ հայոց վիճակընա
տիւշտիւքիերի իչին , կէլտիլէր պի
ղիմ հայոց ազգընա՝ քսուն հան
աղբընը քարողել էթտիլէր :

Իի աբդար հայոց թագաւոր՝
պիւթիւն միլէթի իլէ կուսպաշտ
իքէն , էօյլէ պիր ույուզուք զահմէ
թինէ կիրիՓտար օլմուշ իտի քի՝
իսն հէ

Տէքիմէր չարէ պուլամատըար
Ս է սբ առաքեալ Թադէոս վա
րու պարողէլ էթտիքտէ , Տաւա
տալ օլուպ մկրտել օլտուղու կի
պի , անատան տօղմա փիրի փաք
օլտու : Ս է օլ սբ աբգար Թագա
ւորուն զամանընտա՝ Տայոց մէմէ
քէթինտէ՝ քսուն սուրբ Տաւապը
տալ պուտագ սալմաղա պաշատը
չաքին , սբ աբգար Թագոր վախ
ճանել օլտուգտան սօղբա , կէնէ
կուպաշտ Թագաւորլար կէլիպ ,
քրիստոնէալարա ըռաՏաթլք վէր
մէյիպ , Թիւրլիւյ Թիւրլիւյ չարչա
րանքլարըլա Տէլաք էտէրլէր իտի ,
օլ սէպէպտէն քրիստոնէլէք վա
րա վարա Թիւքէնիպ , կէնէ էվվէլ
քի կուպաշտըքտա՝ գալտըլար :
Թա երանելի ազիզ Տայրապետ
սբ գրիգոր ըսնորիչ կէլէնէտէք :
Ի ի օլ ազիզին պատմուԹիւնու
նու՝ պունտան էվվէլ՝ պունու
կիպի մուխթասարի պիր քիւչիւք
գիրքճիէզ էտիպ , Տայճա պիլմէյէն
Իս Եղ

Եղբայրւորըմըզա միւհասպպեթիմիզ
օլտուղունու նիշանէ վերտիք .
Իմտի էկէր օ , վէ էկէր պու ,
իքիսիտէ մաղուր օլա . վէ տուվա
նըզ պէրէքէթի' պու էտնա գու
լունուզտան էքսիք օլմայեա
ամին :

Լ. Լահըն գատրը գուվէթի իլէ'
վէ գուկունա էհսան էթմէսի իլէ'
պու տէտիքլէրիմիզի պու գատար
ճա պիլտիքտէն սօղրա , քրիստո
նեայ հաւատքընա իգթիզա է
տէն պիր գաչ շէյ պէյան էտէ
լիմ քի , պիլմէյէն եղբայրւոր'
ազ պուչուք վու գուգ օլայար :
զէրէ պու միսիլլի գիլքճիէզէր'
պիլմէյէնլէր իչին տիր . պիլէնլէր
իչին տէյիլ տիր :

Լ. Լահ քէնտի ազիմ լութֆի
ինայէթիյէ , վէ հէր շէյէ գա
տրը գուվէթիյէ' պու զայիք
գուլարընա թէքսիլ էհսան
պույուրա
ամին :

Յանուարի և օր և Որդայի և Հոգայի
արքայ. ամէն :

ԼՍԻՍՏԻ ԷՆ ԵՎԼԷ
պելճէք կէրէք տիր . քի ,
քրիստոնեայ տէմէք
նէ' տէմէք տիր :

Քրիստոնեայ տէմէք . քրիստոսու
որդի այ ինանրպ , օնուն սբ օրէն
քինէ միւթի օլմուշ տէմէք տիր :
Սէ նիճէքէ Եվվէլ տէտիք՝ քս
փրկիչ չիմիղ Թամամ որդի այ՝ վէ
Թամամ ինսան իՏԹիգաթ օլուն
սա կէրէք տիր : Սպին չիւն քի
ինսանլըղը ճիւմլէյէ պէյան տըր ,
քրիստոնէական հաւատք պու
տուր քի , օնուն որդի այ օլմա
տընա իՏԹիգաթ օլունա :

Օ կրէ հաւատք տէտիքլէրի՝ քի
իմ

Ինանմագ տէմէք տիր, կեօրիւնէ
 նէ տէ յիլ, կեօրիւնմէ զէ տիր :
 Ա է պու քրիստոնեայ ասը՝ քիմ
 գօտու տէրսէն, գործք առաքե
 լոցուն օնպիրինձի գլուխունտա
 եազըրն տրը քի, ազիզ պօղոս ա
 ռաքեալ՝ մէ տաՏա գայրուար՝ ան
 Թէք քէտէ՝ քի անտիոք տէնիլիր,
 քսուն ատրնը քարոզել էթտիրտէ՝
 Տաւադրա կէլիպ մկրտել օլանլա
 ըր՝ քրիստոնեայ անուանել էթտի
 լեր . քի նիճէքի էվկէլ տէտիք՝
 քրիստոնեայ տէմէք՝ քրիստոսա
 միւթի օրնու շտէմէք տիր : Իշտէ
 պու ազիզ անուն օրաճգտա գօնուլ
 տու : Առնտան սօնկրա պիլմէք
 կէրէք տիր քի, քրիստոնեանըն նի
 շանը նէ տիր : Կրիստոնեանըն
 նիշանը՝ իւզիւնէ խաջ չքարմագ
 արը, զէրէ նիճէքի Տէր չօպանըն
 գօյունու նիշանընտան Թանը լը,
 օնուն կիպի՝ քսուն սիւրիւսիւն
 տէն օլան գօյունըար՝ իւզիւնէ
 խաջ չքարմարնտան պիլինիւր :
 Խե Ա է

11 է խաջ չքարմաղըն շարթընը՝
 նք լուսանորիչին պատմութի գիր
 քինին ախրընտա գըսա եօլու
 ճա պէյան էյլէտիք : Ամտի մու
 գայէթ օլասըն քի , օլ տէնիլէն
 միւնվալ իւզրէ տօղրու ճա խաջ
 չքարասըն . Քիքիրսիզ ուսլուպսուզ
 էօթէ պէրի էլ կեօթիւրմէք , վէ
 պիր եհրէ պիր գաջ քէրրէ գա
 գալամաք օլմայեա : () Լ քիթապ
 տան շինտիյէտէք պին գիրք սա
 թըլտը , հէր պիրինի օն ատամ
 կեօրտի իսէ՝ օնպին քիշի էտէր .
 օլ գատար քիշիտէն՝ օն ատամ իւ
 զիւնէ տօղրու խաջ չքարան կեօ
 րէմէտիմ : խօշունտու նէ տէյէլիմ
 հէմէն ալլահ ճիւմլէմիզէ Քիրա
 սէթ վէրէ : Պիր չօճուք ազ պու
 չուք տիլէ չքարքտա , ճնօղքու
 օնուն՝ էն էվլէլ իւզիւնէ տօղրու
 խաջ չքարմագ էօյրէթսէ կէրէք
 տիր : () էրէ պեօյիւտիւքտէն
 սօղըա , քէնտի մուգայէթ օլմագ
 սա , գայըր պիլէնլէք՝ պէլէի
 խզ կիւ

կիւճէնիւր տէ յի Էօյրէթ մէկէ չէ
քիւնիւրէր : օնուն իչին Էօյլէճէ
Էյրի գալը կիտէր : Ա Է օնուն
կիւնաճընը Տէմ քէնտի չէքէր
Տէմ ծնօղքու . լաքին ծնօղքու
տաճա զիտէ չէքէր . Էկէր խաջ
չքարմագ իչին , վէ Էկէր գայրը
Էօյրէնէճէք շէյլէր իչին :

Օնօղքու օնուն իչին չէքէր քիւ
քիւչիւքտէն Էօյրէթ մէկէ գատը
իքէն՝ մուգայէթ օլմատըլար :
Ա Է քէնտի օնուն իչին չէքէր քի
պէօյիւտիւքտէ՝ Տաւաքընա իգ
թիզալը օլան խուսուսլարա միճիմ
Էթմէտի : * Ա Է խաջ չքարմագ
նէ՛զաման ատէթ օլտու տէրտէն ,
սք առաքեալար քարօղել Էթտիք
լէրի Էէրլէրտէ՝ քրիստոնեայ օլան
լարա աղօթքունտա վէ նէչէ տա
Տա գայրը վագթլէրտէ՝ իւզէ
րինէ խաջ չքարմագ Էօյրէթտի
լէր քի , քրիստոնեայ օլտուքլարը
պէլլի օլունա :

Ա Է խաջ չքարմանըն՝ Էվվէլ
իւէ մա

Մանասը պու տուր քի՛ յանուն հօր
և որդւոյ և հոգւոյն սբյ տէ յիպ
իւզիւմիւզէ խաջ չքարտորւմըզ
զաման՝ օլ ազիզէր ազիզի մի ամ
ութիւն՝ իւջ անձն օլտուղու
պէյան օլունուր : Օ հրէ՛ հօր
և որդւոյ և հոգւոյն սբյ տէ մէք՝
իւջ անձն օլմասընը պէյան էտէր :
Ա է օքի՛ հէմէն սալթ պիր քէր
րէ յանուս տէնիլիր , մի ամ ութիւն
օլմասընը կեօստէրիր :

Ի քինձի մանասը պու տուր քի ,
քսուն պիզիմ իչին խաջա չքրպ
ճանըմը շէ յթմըն էլինտէն գուր
թարմասընը Քեքրիմիզէ կէթիրիր :
Օ հրէ օքի՛ էլիմիզի անըմզտան
իւրէք իւստիւնէ էնտիրիրիզ ,
Քեքրիմիզէ կէթիրիր քի , միաժին
որդի այ կեօյտէն եէրէ էնիպ
պիզիմ իչին ինսան օլտու :

Ա է օքի , սաղտան սօլա կեօթիւ
րիւրիւզ , կեօստէրիր քի , միաժին
որդի յս քս պիզի դրժօլքտան
գուրթարըպ , ալքայութիւնա

Կ

խը

լայիդ

լայիգ է յլիտի • զէրէ սօլ թարաֆ
դժոխքա մէնէնտ տիր, վէ սաղ
թարաֆ արքայու թիւնա:

Ս է պունու պեօյէճէ աղնատր
ղնտա, գայրը միլէթտէն օրան
քրիստոնեայ եղբայրլարը՝ օրնայա
քի՝ է յի խաջ չքարը ըլար տէ յի
տախլ էտէսին • զէրէ մահանա
պուլմագ՝ պեօյիւք կիւնահ սըր •
քի պունտան՝ քսուն խտէմէտիլի
խուտու մէթ չքար: քրիստոնեայ
մագէ յնինտէ՝ պունղար օրնտա կէ
րէք տիր: Սէն քէնտի եօլունա
մուգայէթ օլուպ, գայրըլարն էթ
տիկինի տախլ էթ մէսէն կէրէք •
զէրէ օնունտա քէնտինէ կէօրի
մանատր վար տր • Տէր քէս քէնտի
եօլուն պիլի:

Ս է իւղիւմիւղէ խաջ չքարմագ
նէրէտէ իգ թիղալը տր տէրսէն,
Լ յիլէլա՝ աղօթք էթ տիկիմիւղ զա
ման՝ մալիմ տիր քի, Տէր էնիպ
գալքմագտա՝ իւղիւմիւղէ խաջ
չքարմալըբըղ • զէրէ պիլիմ ա

Կ ին ղօթք

ղօթքումս զ պեօյլէ գուրուլմուշ
տուր • Ս է աղօթքուան մատէ՛
տահա հէր նէ խայրլլը վէ լա
զըմլը իշէ պաշարսաք • իւզիւմիւզէ
խաջ չքարրպ , յանուն հօր և որ
գւոյ և հոգւոյն սբյ տէսէք կէ
րէք տիր • Ս է տախի ագչամ եամթ
տրղըմըզ զաման • սապահ գալգ
տրղըմըզ զաման • վէ էսպապ կէյ
մէքտէ , վէ եայքանմագտա , էքմէք
եէմէքտէ վէ սու իչմէքտէ • կէ
ճէ տըշարը չքմաքտա , եա պիր
գօրգուլու եէրտէ օլտուքտա •
վէ տահա պու միսիլլէ շէյլէրտէ՛
յանուն հօր և որգւոյ և հոգւոյն
սբյ տէյիպ , իւզիւմիւզէ խաջ չք
քարմաք կէրէք տիր • Ս է Քայտա
սը պու տուրքի , աղօթքումս զու
մագպուլ էտէր • իշիմիզէ գօլայլք
վէրիր • վէ դւլէրին շէրրինտէն
էմին սագլար • վէ հէմ կիւնահըլա
ճէնկ էթմէկէ գուվլէթ վէրիր •
Ս է տահա նէչէ մանասը վարտըր
լաքին շինտիլէք պու գատարճա
եէթէր օլտուն •

Ս է պուհտան սօղրա պիլմէլի
իզքի քրիստոնէլիք իւջ շէյ իլէ
Թէքմիլ օլուր պիլի Տաւադք տր
պիլի Օյս պիլի Սէր :

Ս է պուհլար նէ տէմէք տիր տէր
սէն , սբ վարդապետէրին տէտիք
լէրինտէն պըպ , մուխթասարի
եօլուճա տղնատալըմ :

Տաւադք տէմէք ինանմադ տէ
մէք տիր : Ս է պիլի ինանմադ
օնլար տըր քի , սբ աւետարանտա
վէ գայրը սբ գիւղէրտէ եազըլ
մըշ տըր : Ս է պաշըլճասը օնլար
տըր քի , Տաւադքըն իչինտէ
Թէքմիլ գօմմուշտուր քի եկեղե
ցի իչինտէ Տէր կիւն սեօյլէնիր :

Ս է Տէր քրիստոնէայ կէրէք է
կեղեցիտէ , վէ կէրէք տաշրատա ,
Թամամ իՏտիգաթըլա Տէր կիւն
սեօյլէսէ կէրէք տիր : Ս է աղնա
մայան քիչի պիր քեամիլտէն տօղ
րուճա էօյրէնիպ , պու Տաւադք
քըն իչինտէ Տէր նէ գօմմուշ իտէ
ճիւմէսինէ ինանըր իՏտիգաթ :

Տա

էտէ

Էտէրիմ տէյի՝ պու նիյէթ իլէ
 սեօյլէբսէ, աղնամշարա պէրապէր
 մադպուլա կէչէր: Ապինն փէք
 մուգայէթ օլուպ՝ տօղրուճա սեօյ
 լէմէք կէրէք տիր: Ղէրէ էյրէ
 սեօյլէմէնին խէթասը վար տրը:
 Ա է պու հաւատամք իմի ան՝ քի
 հէր կիւն սեօյլէնիր, իւջ գըսըմ
 տրը: Ա իրինճիսի՝ ալլահ հաղբէթ
 լէրինին սուրբ երրորդութի և
 մի անութի օլմասընա, վէ ճիւմլէ
 շէյ օլ ալլահտան ետրասըլմասընա
 ինանմաք տրը: Աքինճիսի, յի քի
 իչլին սուրբ աւետարանտա հէր նէ
 եաղըլմէ իսէ՝ ճիւմլէսինէ ինան
 մադ տր: Աւջիւնճիսի, նք եկեղէ
 ցիյէ ինանմադ տրը: Ա է եկեղէ
 ցիյէ ինանմադ նէ տիր տէրսէն,
 իհտիգաթ էթմէլէյիզ քի, տիւնեա
 իւզիւնտէ նէ գատար քրիստոնէյ
 վարըսա, ճիւմլէսի պիր եկեղէցի
 տիր: մէսէլա՝ պիր ժողովուրդ տուր
 էքի տէյիլ տիր: Օ էրէ՝ սուրբ
 երրորդութիւն և մի անութիւն

տէմէք տէ, վէ քսուն որդի աջ օլ
տուղունա ինանմագտա, վէ սբ
էրբորդու թիւնուն ասրնա մկր
տել օլմագտա, վէ քսուն ազեզ
թէնինի վէ գանընը ճաշակել էթ
մէք տէ, վէ տաճա նէչէ պունուն
կիպիլէրտէ, ճիւմլէ քրիստոնեա
նըն իճտիգաթը պիր տիր:

Վէ իճտիգաթ էթմէ լի յիզ քի,
պու տէտիկիմիզ սբ էկեղեցիտէ,
պիղիմ կիւնասըմըղա թողու թի
վար տրք: Մէսէլա՝ պիր քիմսէ
սբ էկեղեցիտէն օլուայ՝ սէճվելէ
կիւնաս էթտիքտէ, ճան ի կեօ
նիւլտէն փիւշման օլուայ, մեղայ
տէ յէրէք խոստովանել օլաա, պու
սբ էկեղեցիտէ օլան քսուն շնոր
քու՝ քաճանանըն էլի իլէ՝ օլ քիշէ
նին կիւնասըմը տէժ էտէր:

քրիստոնեայ օլան քիշէ՝ պու
իճտիգաթտա օլսա կէրէք տիր:
Վէ պունու տա սիլիմի յիզ քի՝
պու տէտիկիմիզ սբ էկեղեցիտէ՝
նէ գատար քրիստոնեայ վարըսա
ԺԳ

Էրբէկ վէ տիշն, պեօյիւք վէ քիւ
ջիւկ, ճիւմէսինին բարի գործ
քունտան պիրպիրինէ Տիսսէ վար
տըր: Մէսէլա՛ պունուն աղօթ
քունտան օնա Տիսսէ վար, օնուն
աղօթքունտան պունա Տիսսէ վար
Պունուն սաղմոս տէմէսինտէն
օնա Տիսսէ վար, օնուն զէքեաթ
վերմէսինտէն պունա Տիսսէ վար:
Աէօքի՛ բարի գործքու օլմա
էրպ՛ տայրմա չարը քաա տըր, օ
նունտա օրթագլըլը մեղաւորլար
ըլա տըր, եկեղեցիտէն օնա օր
թագլըք եօք տուր: Օ էրէ նի
ճէ քի բարի գործքու օլման՝ քա
րեգործլարըլա օրթագ տըր, օ պիր
թարաքըլա օնուն կիպի տիր:
Մեօգիւմիւզ պունուն իւզէրինէ
տիր քի, սք եկեղեցիտէ՛ ճիւմէ
սինին բարի գործքունտան՝ պիր
պիրինէ իչճագլըք վար տըր տէ յի
պունուտա պեօյէ իչտիգաթ էթ
սէք կերէք տիր: Աէ Տաւատըր
պուգատարճա պիլտիքտէն սօղըա՛
կէլէլիմ քի յոյս նէ տիր:

Յոյս տէմէք՝ Ումուտ տէմէք
տիր վէք թիստոնէական ումուտ
պու տուրքի, ալւահ պիղի քէնտի
փառքընա արժանի էթսէ կէրէք
տիր տէյի իհտիգաթ էտիպ, տայ
ըմա օլ ումուտ իւղրէ օլսաք կէ
րէք տիր։ Ա է պու սահիհ ումուտ՝
հաւատքըն արտընձա կէլիր։

Օ էրէ ջիւնքի ալահըն վարը
ղընա, վէ միւպարէք գիւրքէրին
տէ օլան սեօզէրինէ ինանըրը,
պու նտան պու ումուտ զուհուր
էտէրքի, պիղ ալահըն թէնպէ
հինի դու թարսաք, ալւահ պիղի
էօյլէ պիր փառքա արժանի էթսէ
կէրէք տիրքի, տիլիլէ թապիր օ
լունմաղ, զէրէ պէօյլէ պույուր
մուշտուր, վէ ջիւնքի պույուր
մուշտուր, թահգիգ վէ սահիհ
օլսա կէրէք տիր։

Ա է պիրտէ պու տուրքի, շէյ
թան պիղի ազտըրույ իպալ է
տիպ, ալահըն էմրինէ մուխալի
քէթ էթտիրտիքտէ, պիղ տեօնիւպ
ՏԵ փիւշ

Վիւշման օլուպ՝ Թամամ գալպ իլէ
մեղայ տէյերէք ապա չխարել օ
լուրսաք, քահանանըն արձակում
վերմէսի իլէ՝ ալլահ պիղիմ կիւնա
հըմըղա Թողութի վերիւր տէյի,
պու սահիհ ումուտ իւզըի
օլսաք կէրէք տիր:

Սէ պու տիւնեատա ալլահաան
պրտքըւ հէրնէ խայըըը շէյ տի
լէրսէք, ալլահ պիղէ էհասն էտէր
տէյի, պու նուտա պեօլէ Թամամ
էհտիգաթըւ ումուտ էթսէք կէ
րէք տիր. զէրէ պու նըար հէփ ալ
լահըն տէտիքլէրի տիր:

Յոյսուտա պու գատարձա պիլ
տիքտէն սօղրա, կէլէլիմ քի
սէր նէ տիր:

Սէր տէմէք՝ մուհապպէթ տէ
մէք տիր. քի սէվմէքլիք օնտան
տօղար: Սէ մուհապպէթ էօլէ
պիւր շէյ տիր քի, քիշէ հէր նէ
շէյ սէվէրսէ, օլ սէվլէնն շէյ իլէ
միւհքէմ գայնաշըպ, սէվէն սէ
վլէնն իլէ պիւր շէյ օլուր:

Ս է պու պիզտէ օլան մուհայ
պէթի տողբու իչէթմէք իչին
ալաս պիզէ իզան էհասան էթմիշ
տիրքի, մուհայպէթէ լայրդ քիմ
տիր օնու աղնայրպ, գայրը նէս
նէլէրէ կեօնիւ լ պաղլամայալմ:
Իմոի պիլմէլիլիգ քի, մուհայպէ
թէ լայրդ օլան՝ ալաստան գայրը
պիր նէսնէ եօք սուր. քի ճիւմ
լէտէն էվլէլ օնու սէվմէք կէ
րէք տիր: զէրէ մուհայպէթ հէ
մէն անձադ օնուն իչին տիր:

Ս է ալասը սէվմէնին շարթը
թամամ գաղպ իլէ սէվմէք տիր.
տիլ իլէ սէվմէք՝ սէվմէք տէիլ տիր:

Ս է թամամ գաղպ իլէ սէվմէք
օ սուր. քի, էնիինէ մութի օլուպ
թէնպէհինի թէքմիլ էտէսին:

Նիճէ քն փրկիչխիզ պույուր
տու քի պէնի սէվմէն օ սուր. քի,
պէնիմ թէնպէհինի դութար:

Ս է ալասըն պիզէ թէնպէհինի
նէ տիր տէրսէն, ալասըն թէն
պիհի օրէնքի պատու իրանքը
ճԷ մար

Ընդհանուր քննարկում և նախապես
 անհետարանտա հեփ եազը լն ալը :
 Ապին օլ գիրքը լն պիր թե մե
 գիրքի վար տը քի , ալաճ օնու
 պիղե ճիւղե գիրքը լն Էվ
 վե լ վերմիշ տիր : Ա Է Էօյլե պիր
 գիրք տիր քի՝ նե քեաճաթ տը ,
 նե եազը տը , նե սեօզ տիր :
 'Նե Էսկիր՝ նե պօզուլուր՝ նե
 գայրպ օլուր : Ա Է ճե մօմսուզ օ
 քուսուր՝ կիւնտիր իշ իշ Էր իքեն
 օքուսուր : Ա Էօզ լու օքուր ,
 կեօզսիւզ օքուր , տիլլե օքուր ,
 տիլսիզ օքուր : 'Նե Էօյրե նմե ք իս
 տեր , նե ունուսուլուր , տայրմա
 Էզպերտե տիր : Պու եազը լան
 գիրքը լն Էօյրե նե նլե՛ր օքուր ,
 Էօյրե նմե յե նլե՛ր օքույաճազ . իլա
 օլ տե տիկիմիզ թե մե լ գիրք լն իլ
 մինի՝ օքուճայան քիմսե եօք տուր .
 հեր քիմսե տե մե լ ճուս տուր .
 վե հեր տիլտե ն օքուսուր : Ա Է
 պու գիրք նե գիրք տիր տերսե ն ,
 պու գիրք՝ պիզլմ՝ Քիքը լիմիզ տիր .
 Ել

քի ալաս պիղէ Էհասն Էթմիշ
տիր, Պու գիրքին իջինտէ՝ ալ
լահըն Էմրի Թէնպիճի սբ պատ
ուիրանքը Թէքմիլ Տէփ Էազըլմշ
տըր, քի Տէփսիմիզ օքուրուզ,
Լահնի Տէփսիմիզ պիլերիզ քի,
շու Էյի տիր, շու Փէնա տր, շու
իշ ալլահըն Էմրինճէ տիր, շու տէյ
իլ տիր, Օ Էրէ Տէր քիմ օլսա՝ Է
կէր ալիմ Էկէր ճահիլ, պիւր քիմ
տէտէն զարար կեօրսէ՝ Էա պիւր
աճը սեօզ իշիթսէ, քէնտինէ կիւ
ճէնմէք կէլեր, նիջին քի Էյի
տէյիլ տիր, Էյի օլսա Տազզ Էտէր
իտի, Ս Է օլ քիշիտէն Տայֆընը
ալամատըղընտա, ալլահա սալար քի
ալլահ Տագընտան կէլսին,
Խմտի օլտու քի, սահիճ պիլեեօր
քի, քիշեյէ խօշ կէլմէյէն իշէր՝
ալլահըն Էմրինճէ տէյիլ տիր,
իշտէ պու օ գիրք տիր քի պիղտէ
մէվճուտ Էազըլմշ տըր, Ս արընտը
պու գիրքի օքուր քի, Տէր գիրքի
օնտա պուլարն, Նիճէ քի
ՏԻ փր

Քրիստոսի զպաշտօնաբարձր
նկատելի խառնութիւնի զայլը
լար սիզէ կթօնակէր, սիզտէ օն
լարա հօյլէ հտինիզ ճիւմլէ օ
րէնք գերբլէրի վէ մարգարէլէր
պուսու թէնպի՛հ հտերբլէր տէտի
Կեօրտիւն մի նի՛ճէ հէփ գերբլէր
պուսուն իջինտէ իմիջքի, սէն նի
ճէքի քէնտիննէ քէմ խառնմէզսին
գայրըսքնա՛տա քէմլէ՛ց կթմէ. զէ
րէ օ՛տա սէնին կիպի ինսան տըր
Պուսուն իջին՝ ալա՛հ մալսէս մար
գարէնին օրէնքիտէ պաշտօն
առ քի, սէնին ալա՛հընք թափան
գալպ իլէ սէվէսին. վէ սէնին
էշինի՛ քէնտինն կիպի սէվէսին
Լճանի սէն քէնտիննէ՛ նէ ունար
սան, էշինէ՛տէ օնու ունսան կէ
րէք տիրու Իշտէ պու սեօզ օ՛ սեօզ
տիւրքի, ճիւմլէ գերբլէրին թէն
պիհի օնուն իջինտէ տիր տէտիք.
քի քնուն սեօզիւյիլէ խապթ օ
լունսու. Ե իշտէ մուհապպէ
թի տէ աղնատըքքի, էն էվվէլ
է

ալլահը Թամամ գալպ իլէ հեր
չէյտէն իլէրի սէվմէք, վէ օնտան
սօղրա՝ էշիմիզի, Եաննի՝ քէնտի ճին
սիմիզի՝ մէսէլա ճիւմլէ ինսանը
քէնտիմիզ կիպի սէվմէք իչին տիր
քի ալլահըն Թէնպէհէրի ճիւմլէ
Թէքիլ օլունուր։ Օ կրէ հէրքիմ
ալլահը Թամամ գալպ իլէ սէվէր
սէ, ալլահըն Թէնպէհէրնտէն տը
չարը չքմազ։ վէ հէրքիմ էշինի
քէնտի կիպի սէվէրսէ, տահա նէ
գալտը. նէ ալտատըր, նէ զէմմէ
տէր, նէ զարար վերիբ. հէմէն ան
ճագ էյլէք էթմէկէ չալըչը. զերէ
օնու տա քէնտի կիպի սէվտիքսէ՝
օ տա քէնտի օլմուշ օլուր. քի քէն
տինէ զարար օլմագ իսթէմէզ։
Պունտան սօղրա կէլէլիմ քի,
պիզի ալլահըն մուհապպէթին
տէն կէրի գօյան, վէ մուպարէք
րիզասընա մուխալիֆէթ էթտի
րէն կիւնաս ահտիքլէրի նէ տիր
վէ նէտէն հասըլ օլտու, վէ գաջ
Թիւրլու տիւրօ
կա Լը

Երրորդ ութի և մի անութի
օրան ալևաճ հաղորէթլէրի՝
հրեշտակլարը եարաթտողը զա-
ման, ճիւմէ հրեշտակլար՝ պու-
նէ՝ քերէմ տիր քի, պիզի եօքստան
վար հտիպ, քէնտի փառքընա ար-
ժանի էթտի տէյի, օլ ազիզ ալա
հա շիւքիւրլէր հտիպ՝ փառաբա-
նութիւն վերտիլէր :

Իլա սադայէլ հրեշտակապետ՝
քէնտի պեօլիւկի իլէ՝ Քիքրին
տէն մաղրուրլուք հտիպ, հէմէն
պէնտէ աթոռումու եօքարը դօ-
րումտա՝ թանկրը կիպի օլուրում
տէտի : իսէթաարնա իւզպին թեօպէ
Պու Քիքիր պունլարտա օլտու-
ղու կիպի, ալահըն ատուլէրի օ-
լուպ՝ ալահըն իւզիւնտէն տիւ-
շիւպ՝ ալահըն տէրկեահընտան
սիւրիւլտիլէր : վէ օլ սահաթ
կեօքտէն աշաղա տեղքիւլիւպ,
էէր իւզիւնէ եայրլտրար : վէ
ատլարը շէթան տէնիլտի քի՝

ալևաճըն ատուլէրի տէմէք տիր :

Իշտէ կիւնաս տէտիքլէրի սիֆ
տաս պունտա փէ յոաս օլտու քի,
Քիքերլէրինէ մաղրուրլուք կէլտի
վէ սողրա պունլարտան ինսան ի
չինէ եայրլոր : Օ էրէ շէյթան
նիճէ քի քէնտիսի կիւնասըն աս
լը թէմէլի օլուպ' ալևաճըն իւզին
տէն տիւշտիւյ, տայրմա չալըշըր
քի թիւրլիւյ թիւրլիւյ կիւնաս
լա' պիզի'տէ ալևաճա ատու
էյլէյէ :

Ս է կիւնաս նէ տիր տէրսէն,
ալևաճըն էմրինէ մուխալիֆէթ
էթմէք տիր: Եանի' շունու էյլէ
տէտիկինի էթմէմէք շունու էթ
մէ տէտիկինի էյլէմէք : Իշտէ
կիւնաս տէտիքլէրի պու տուրքի
շէյթանըն իղվասը տըր :

Ս է պու կիւնաս տէտիքլէրի
չօք թիւրլիւյ տիր, լաքին էն
պաշլըսը, քի ճէր կիւնաս օնտան
սողար' եէտի տիր :

Ին էվլէլէի' մաղրուրլուք
կէ

Ի քինճիսի՝ հասիւտիւք
 Իւջիւնճիսի՝ էօրքէլէնմէք
 Տեօրտիւնճիսի՝ Թէմպէլիւք
 Պէշինճիսի՝ Թամահքեարլըք
 Լ՛ թնճար՝ ջօք եէ յիւ ջօք իշմէք
 Լէտինճիսի՝ զինաքեարլըք տըր
 Պու եէտի քէպայիր կիւնահ՝ եէ
 տի զէՏիրլի ըրմագ կիպի, Տէրնէ
 կիւնահ վարրսա՝ պուկարտան
 ջէշմէլէնիւր տէմիշէր
 Ա է հայճա ատլարը պուկար տը
 Տպարտութիւն • Նախանճ •
 Բարկութիւն • Օուշութիւն •
 Լ՛ գահութիւն • Որկրամիւլի •
 Բղջախտհութիւն •
 Պու զէՏիրլի ըրմագլարլն զէ
 Տիրլի ջէշմէլէրինտէն Տէրքիմ
 տատարսա, Թէն իլէ էօյմէտէն էվ
 վէլ ճանըլա էօլիւր: Ճան էօլիւմի
 նէ տիր տէրսէն, ալահըն իւզիւն
 տէն տիւշիւպ՝ ճիՏէննէմիլը օլ
 մագ տըր: () նուն իջին հայճա
 պու եէտի կիւնահա՝ էօթ մա
 հացու մեղք տէնիլիւր • քի եէտի
 Գ Կ Ե

Եօյիւցիւյ կիւնաս տէմէք տիր :
Եանի զէՏիւրե . քի նիճէ քի տէ
տիր . Զանը զէՏիւրե՞ Տէլաք
էտէր :

|| Է պու ետի զէՏիւրե քեօքէ
րին . Էվէլքիսի Զպարտու թիւն
քի մազրուրուք տէնիլիր . օ տուր
քի , քիշի քէնտինի գայրըլարտան
պեօյիւք գուգուպ , Տիչ քիմսէյէ
պէյէնսէյէ . Պու կիւնաս ճիւմ
լէ կիւնաստան պեօյիւք տիր .
զէրէ քիշի քէնտինի պեօյիւք սան
մադ , շէթանըլա Քիքիրտաշ օլ
մադ տըր . նիշին քի պու Քիքրե
նիճէ քի տէտիր . Էն Էվէլ շէյ
թան էթտի . վէ տայրմա պիղի տէ
օ Քիքիրե պավէթ էտէր .

Տիր կիւնաս կիւնաս տը էմմա ,
պու կիւնաս ճիւմէյիսինտէն պեօյ
իւք օլտուղու իջին . գիրքէրտէն
պընմա մէճուր սեօղ տիր քի ,
մազրուլուն խասմի ալաս տը տէր
լէր . օ էրէ քիշի քէնտինի պեօյ
իւք գութմադ . ալասըն պեօյիւք

Է

կի

լի

իւղիւնէ գարշը մուխասէմէ էթ
մէք տիր . խէթասընա թէօպէ ,
պէնտէ սէնին կիպի յիմ տէմէք
կիպի : նիճէքի շէթան տէտի :

() նուն իջին ալլահ տա տայըմա
օնա խասիմ տիր : Արընտը սէն
Քեբր էյէքի պիրքիշինին խաս
մի ալլահ օլտուգտա , օլքիշինին
հալը նէրէյէ վարը :

Լ. լլահ ճիւմէմիզի պու վէսվէ
սէտէն խէլաս էյէյէ :

Ա է կիւնասլարըն էն էվվէլինի
քի մաղրուրլուք տուր , գըսա եօ
լունտան պու գատարձա պիլտին
խսէ , օպիրլէրինի տէ՛ ալլահըն ըի
զասընա նէ՛ գատար գարշը , վէ ձա
նըմըզա նէ՛ գատար զարարը օլ
տուղունու վար Քեբր իլէ պիլ :

Ա է տէտիք քի պու եէտի կիւ
նահ օ տուրքի , ճիւմէ կիւնահ
պունլարտան չքար . նիճէքի պիր
աղաճըն իրի ուՓագ տալարը վար
տը . իրիլէրի սայըլըր , ուՓագ
լարը սայըլմազ . () նուն կիպի

Իլ

պու

պու զէ՛Տիւրի աղաճլարն տա՛ նէ
 զէ իրի տալարը վար քի՛ օլ տալ
 լարտան չօք Քիլիսէր զուհուր է
 տէր քի Տատար Տիսապը եօք տուր .
 քի պիր տալը դրըւարդ տա , օլ Տի
 սապուր Քիլիսէր Տէփ պիլէ գու
 րուր : Իմտի օլ իրի տալարն պիր
 գաշքնը զիքը էտէլիմ քի ազ պու
 չուք պիլէսին . վէ ալահըն լուծ
 Քու իլէ ճիւմիէսինտէն սա
 քընասըն :

Մ աղբուրըւքտան չքան տալար
 պուսլար տր : Բէնտինէ պէյէն
 մէք . քիմնէյի տիյնէմէմէք . ինա
 տընը սիւրմէք . իզամ օլմամագ .
 պեօյիւք պեօյիւք սեօյէմէք .
 կիզլի էշկեարէ քէնտինի էօյմէք .
 Տէր իշտէ վէ սեօզտէ իլէրի տիւշ
 մէք . քէնտինի կեօստէրմէք Քիք
 թինտէ օլմաք . մալընա , եա գուվ
 վէթինէ , եա իրիինէ , եա տահա
 պուսուս կիպիլէրինէ Քօտուր
 լանմագ . Տէր եհրտէ քէնտինէ
 ըայէթ ումմագ . ըայէթ պուրնա

Կէ տըլը

Երբ Երտէ կիւճէնմէք : Վէ տա
 Տա գայրը պունուն կիպիլէր :
 Վասկանճը քտան՝ Եանի Տասէտ
 տէն պիթէն տաղար պունար տըր :
 գսկինմագ սէպէպինտէն՝ քիշինին
 ալէյհինէ տօլաշմագ • արտընճա
 պոճտան էթմէք • էյի ամէլինի
 էօրթմէք • լաղապ թագմագ • ատը
 նը պօզմագ • իշինէ քեարընա մա
 նի օլմագ • զարարընա Տազէթ
 մէք • իլէրի կէլմէսինէ Եանմագ :
 Վէ տաՏա գայրը պունուն
 կիպիլէր :

Վօրքիլէնմէքտէն չքան պուն
 լար տը : Ճիզլի սեօզտէն գապար
 մագ • Տէր շէյէ Տարպի տառլմագ
 շամաթա էթմէք • պէտ սուվա վէր
 մէք • սեօյիւպ սայմագ • քիւֆիւր
 սեօյլէմէք • Վէ այըպընը իւզիւնէ
 վուրմագ • ալջաք առլար գօյուպ
 ա՛ Քաղան Քաղան տէմէք • էլգալ
 տըրմագ • մերճամէթսիզ չարիշարը
 մագ • սաքաթլամագ Եա էօլտիւր
 մէք • Վէ տաՏա պունուն կիպիլէր :

Եր

Ա ի քիւֆիւր սեօյլէմէք օ տուր
 քի , ալլահ շեօյլէ ատամլարը նի'
 ջին եարաթմշ . վէ նիջին եօղ էթ
 մէզ . եախօտ' սէնճիլէ յին ատամ
 տան ալլահ պիլէ աճըզ գարլը .
 եախօտ' ալլահ ճան վերմիշ ալա
 մազ . եախօտ' ալլահ ճանըմըզուտա
 պմատը քի գուրթուլայըտք տէ
 եէսինս քի պուհլար հէփ ալլահա
 գարըը սեօյլէմէք տիրս քի հայճա
 հայհոյանք , թիւրքճէ քիւֆիւր
 տէմէք տիրս քի պիզ պուհու պիր
 կիւջիւք կիւնաս եէրինէ պիլէ
 գօմայըզ . տիլիմիզտէ էզպէր
 օլմուշ տուր .
 (Ե) Եմպէլլէքտէն պիթէն տալար
 պուհլար տըր . ժամա աղթթա'
 վէ տահա գայըը խայըօլը իշէրէ
 կէվէք օրմագ . եախօտ' պիր աղ
 էտիպ օսանմուգ . ագշամ ալթթը
 սուգ եաթմաղ . սապահ ժամ զա
 մանը տլքուտա գալմագ . օրէնքի
 նէ լաղլմ' օրան շէյլէրէ էջըէնմէ
 մէք . օղուհա' սանընա' շայըրտընա'
 ԿԹ Կա

նասիցէթ վերմէմէք. աղօթքտա
 սօղուք տուրմագ. էօթէ պէրի
 պագմագ. լաքըրուր էթմէք. ալա
 Տըն քէլամընը իշիթմէքտէ օսան
 մագ. խոստովանանքընը կէճիլթ
 մէք. քէնտինէ տիւշէլէք խղմէթի
 էթմէմէք. պիրքիշինին իշինի պի
 թիրմէկէ գատըր իքէն՝ իւշէնիպ
 պաշտան սավմագ: վէ տահա
 պոււնուն կիպիլէր:

Թ ամահլըքտան պիթէն տալար
 պոււնլար տր. խրսղլըք էթմէք.
 հարամիլլէքտէ կէղմէք. պուլտու
 ղոււու սահապընա վերմէմէք.
 էմանէթի՝ եա պօրճոււու ինքեար
 էթմէք. իշճինին հաքընը քէսմէք
 Քապըրա ղուլմէթմէք. ահճա
 սընը եէրէ կեօմմէք. եախօտ մա
 մէլէյէ վերմէք. ըիւշվէթ իշին
 եալանա կէրչէկ՝ կէրչէկէ եալան
 տէմէք. ահճա թամահը իշին ճըդ
 նաւորլուք վէ եալան միւճիւղաթ
 կեօստէրմէք. ալահըն շնորքոււու
 վէ եկեղեցինին խօրհուրդոււու

Տ

աս ճայրւա սաթմագ . հոգևոր իշի
սէնասաթ կիպի աս ճա նիյէթի
իլէ էթմէք . ալըշտա վերիշտէ
թիւրլիւ թիւրլիւ Տիյլէ էթմէք .
եալան սեօյլէմէք . եէմին էթմէք .
զապուն պօղուպ' շէյինի տէյէ
րինտէն ուճուզ ալմագ . քէնտին
տէ օլան շէյի' տէյէրինտէն զիա
տէյէ սաթմագ . կեօմրիւքտէն
շէյ գալըրմագ . գալպ աս ճա'
գալպ իշ իշէմէք . մալտան զա
րար օլմասըն տէյի' թագաւորուն
Քէրմանընա' եասսողընա' նարկընա
իթաէթ էթմէմէք . սասապընըն
իզնի եօղ իքէն' էմանէթի գուլ
լանմագ . աս ճայրւա օյուն օյնամագ
փէք զարուր տէյիլ էքէն' թամա
հընտան տիլէնմէք . վէ հարճընա
գատըր էքէն' օղունու ուշաղընը
զարուր սագլամագ . թաշ իւրէքը
օլմագ . քէնտինէ քէֆայէթ աս
ճասը վար էքէն' արթըրմաղա ճա
լմագ . եօքսուլու կեօղէթմէմէք .
աղա հարամ հէլալ պիլմէմէք .
հա
վէ

Վէ հանկը պիրին տէմէլի • պու
ջիւրիւլէճէք աղաճըն տալարը
պիւթիւն տիւնեայը դութուշ
տուր • հէմէն ալլահ ճիւմէմիզի
խէլաս էյլէյէ •

Պօղաղ տէրտինտէն տօղան կիւ
նահլօր՝ պիր թարաֆտան
փէք ազ կեօրիւնիւր • քի հէմէն
ջօք էէմէք Վէ ջօք իչմէք տիր,
լաքին ինճէ Քիքք օլունաս,
գաթը փէք ջօք տուր • նիչին քի
թամահ իչին եագըլան կիւնահ
լարն ջօղու Վէ տահա գայրըլար
ջօք օլուր քի, պօղաղ տէրտինտէն
զուհուր էտէր • զէրէ պօղաղընս
ույան քիչի հէրնէ կիւնահ օլսա
էտէր քի, թէք հէմէն պօղաղըր
շէն սագլայա: Ս է պունտան սօղ
րա՝ պու կիւնտհըն պիր տալը քի
սարհօչուք տուր, էօրքէտէն ջը
քան կիւնտհար, սարհօչուքսա
տահա քէսկին զուհուր էտէր •
զէրէ սարհօչուքսա օլան էօրքէ
այըլըլտան շէտիտ օլուր:

Ս է սարհօշուք հեր կիւնասըն
անասր աղ տէմիշէր . օնուն իջին
քի, քիշի քէյֆ լիւքաէ՝ հեր մէք
րուհ կիւնասա դօլայ մէյլ էտէր .
զէրէ ինսանլը քտան պէրի՛ օլմուշ
տուր . եանի ինսան սիֆաթընտան
չքմըշ տըր .

Ս է պու պօղազ կիւնասընըն՝ ճա
նա պու նճա զարարընտան գայրը ,
թէնէ՛ տէ չօք զարարը վար տըր .
նիջին տէրսէն , հէփ ալիմ՝ հէքիմ
լէր եազմշար քի , ինսանտա զու
հուր էտէն մարազլարըն չօք թիւր
լիւսիւյ , նիզամըզ եէմէքտէն
օլուր . Ս է նիզամըզ եէմէք՝
իւչ թիւրլիւ տիւր տէրլէր . եա
չօք եէմէք . եա չօք թիւրլիւյ եէ
մէք . եա զարարը մուզուր շէյլէր
եէմէք . Պու իւչ թիւրլիւտէն տէ
ինսանըն թէնինէ մարազլար զու
հուր էտէր քի , պազըսը վէ չօղու
էօլիւմ կէթիւրիւ .

Ս է որկրամուլ քիշինինն նիշա
նէսի պու նլար տը . այագ իւզքէ
հօ
տու

տուրուպ եկմէք. ըռաստ կելտիք
ճէ աղզընա շէյ գօմագ. մանձայա
կեօղլունիւյ տիքմէք. քէնտինտէն
պեօյիւք վար իքէն, քէնտի իլէրի
էլ սուսմագ. աճլըլընը տույուր
մագ. ԹէզԹէզ եկմէք. փէ՛՛նէ՛՛
էյի օլմուշ տէյի մանձայը էօյմէք
աղզընտաքի աշաղա վարմատան՝
պիրին տաճա եէթիշտիրմէք.
լօգմայը պեօյիւք գալտըրմագ.
վէ էլինի մանձատան՝ Տէփսինտէն
սօղքա քէսմէք. վէ տաճա պուշ
լար կիպիլէր՝ Տէփ որկրամուլ նիշա
նէսի տիր. Պուրայատաք ալթը
մաճացու կիւնաճըն քէնա քէնա
տալարընը՝ աղնանաճագ գատար
պէյան էյլէտիք. Լէտինձինին
մէքրուճէրի՝ կիզլե պէյան տր.
Թարիֆի ըկվա տէիլ տիր.
|| է պու եէտի մաճացու կիւ
նաճա գարըլ, եէտի՛տէ առաքի
նուԹի վար տր. քի օլ ճան էօրտիւ
րիւճիւյ եէտի աղաճըն զէճիլլ
տալարընը քեօքտէն շիւրիւտիւր.
Տէ

Վէ առաքինութի տէմէք, ալ
 լահա մագպուլ ամէլ տէմէք տիր:
 նիճէքի, հպարտութիւնա գար
 շը՝ խոնարհութիւն տուր. վէ խո
 նարհութի տէմէք՝ ալջաք կեօնիւլ
 լիւիւք տէմէք տիր: վէ ալջաք
 կեօնիւլ լիւիւք օ՞տուր. քիչ
 քէնտինի ճիւմէսինտէն ալջաք
 գութա: Վէ պու օ տէիլ տիր քի
 տիլ իլէ նէչէ քէրրէ՝ պէն ճիւմ
 լէտէն կիւնաս, քեարըմ, ճիւմ
 լէնին այագ թօզույում տէյի,
 առէթ օլմուշ կիպի սեօյլէրիզ:
 զէրէ խոնարհութիւն տիլ իլէ օլ
 մազ, գալպտէն կէրէք տիր:
 Վէ կէր ճիւմէսինտէն կիւնաս
 քեար իսէն, վէ հէփսինին այագ
 թօզու իսէն, նէտէն տիր քի ճիզ
 վի սեօզտէն սրջըրարսըն: Վէ
 սէնին սանա տէտիկին ալջաք լըշ
 պիր գայրըսը տէսէ, օ սահաթ
 գապարըսըն. օլտու քի՛ եալան
 սեօյլէրիմիշսին քի պէն հէփսին
 տէն կիւնաս, քեարըմ:

հէ

կեօր

Կեօրտիւն մի քի՛ խոնարհութիւն
 գալլատէն կերէք իմիշ : Անանի ,
 սէն քէնտինի ինանտրմալըսըն քի՛
 պէն ճիւմլէտէն ալբաք , ճիւմլէ
 տէն մեղաւորում : քի գալլորտան
 սէն պեօյլէսին տէյի իշեթտիյին
 զաման , տէտիկի կերէք տիր տէի՛
 աարա կիւճէնմէյէսին : Ալբաճ շը
 նորճք վերէքի՛ ճիւմլէմիզ
 պեօյլէ օլալում

Ա է գսկանճըղա գարշը առա
 քինութիւն՝ մուճապպէթ տիր .
 եանի՛ եշինի քէնտի կիպի սէվմէք :
 Օ կրէ քիշի եշինի քէնտի կիպի
 սէվտիկի զաման , օնա հէր նէ էյ
 լիք կելսէ , հէփ քէնտինէ սանար :
 օնուն իջին՝ քէնտինէ օլտուղու զա
 ման նիճէ հազղէտէրսէ , օնատա
 օլտուղու զաման էօյլէ հազղէտէր
 զերէ սէվմէսի սէպէպիյլէ՛ օտա
 քէնտի օլմուշ օլուր նիճէքի էվ
 վէլ տէտիք : Ամտի պեօյլէ օլտուգ
 տա՛ գսկանճըք նէրէտէ գալլոր :
 Ա կեր պու մուճապպէթ պիզտէ

օրայտը, պու տիւնեա ճէննէթ օ
լուրտու. նէ հասէտ, նէ թամահ,
վէ նէ դայրը պունուն կիպէլէր
զուհուր էտէրտի. նիչին քի՛ հէփ
ճիւմէ պիր ճան օլուրտու. պիր
ճանքտա՛ սէնլէք պէնլէք պու
լունմազ. Լուրահ պու պիրլիկի
ճիւմէմիղէ էհասն էյլէյէ:
Բարիութիւնա դարը՛ հեզութի
տուր. քի եամաշլըք եա
մազլմլըք տէնլիկի:
Ա է հեզութիւն օ տուր. քի,
քիշէ զալմբն զուրմունա, ճէֆա
քեարըն ճէվրինէ, վէ տիլազարըն
աճը սեօղէրինէ թէհէմիւլ էտէ
թիէհէմիւլ տէմէք՝ սապր տէ
մէք տիր. հայճատը համբերուի:
Օլ քիշէ քի համբերութիւնու
եօք տուր, սալա ռահաթլը կեօ
րեմէզ. Օ էրէ քիշէ նէչէ քի
սաղտը, պիրինտէն եա պիր զա
րար կեօրմէք, եա պիր րէնճիտէ
չէքմէք, եա պիր աճը սեօղ իշիթ
մէք էլպէթ էքօիք տէյիլ տիր:
հէ պուն

պուճարա սապր օլունմատրղը զա
ման, եա էօրքէլէնմէլի՛ եա քէն
սագլամալը • քի իքիսիտէ ճանա
ճէՔա տր • վէ նէչէ պէրզաճ կէ
Թիրիւ • քի Տէփօիմիզ պիլիւրիզ •
Պուճուն իչին յս քս սբ աւետա
րանտա պուլուրտու քի, պանա
տօղրու կէլինիզ է՛յ ճիւմլէ եօ
ուլմուշար վէ իւքիւլէր • քի
պէն սիզի աւճաթ էտէ յիմ •
Եօյրէնինիզ պէնտէն քի՛ գալպ
իլէ Տէզ վէ խոնարճ ըմ • Պուճու
էօյրէնիւրօէնիզ, աւճաթ օլուր
տուճուզ տէտի • Եօուլլանլար
վէ իւքիւլէր տէտիկի, մաղրուր
լար վէ էօրքէլիլէր տիր • քի օլ
Թապի յէթ օնլարը՝ իւք կիպի
տայրմա եօուլլմազ տա՛տրը •
Չիւն քի րաճէթ իստէրսինիզ,
վէ րաճէթ նէ տիր պիլմէ զսինիզ,
պէնտէն էօյրէնինիզ քի պու տուր
տէտի • Տէզուլթի, խոնարճուլթի •
պուճարը էօրէնմէ յէն քիլի •
րաճէթ իւզիւյ կէօրէմէզ •

Ա է պուճուտա էօյրէթտի քի,
պուճար գալպիլէ կէրէք տիր,
քի ռաճաթընըզ սաճիճ օլա:

Սուլուժիւնա դարը՛ արիուժի
տուր. քի էրլէք՛ մէրտլէք՛ գայ
րէթլիլէք տէմէք տիր: Աննի՛ ժա
մա՛ աղօթքա՛ վէ պուճուն կիպի
լէրէ գայրէթլի օլմագ: Արճէ քի
տիւնեա իչինտէ գայրէթսիզ քիշէ
գազանճ էտէմէզ, ճան իչին քեար
էթմէքտէտէ օնուն կիպի տիր:

Պուճուն իչին տիրտէ մէսէլ տիր
քի, էճմալ տէվլէթէ զարար տը
տէրլէր: Պու մէսէլ տիւնեալը ք
իչին աղնանըր լաքին, ինճէ պա
գանլարա՛ պեօյլէ սեօզէր էվլէլ
Տողևոր աղնանըր, սօղրա մարմ
նաւոր: Պու Տողևոր քեար իչին
յն քն սք աւետարանտա պույուր
տու քի, աղքայուժի տէվլէթինի
զօղլուլար գափար: Ա է զօղլու
տէյի՛ գայրէթլիլէր իչին տէտի:
Ամտի Տէր գիրք շաճատէթ էտէր
քի, պուճտա ալաճ էօլունա

ՏԹ

Չաճ

զահմէթ չէքէկէր՝ օնտա ուսհաթ
օլուրլար : Անլինտի կիւնէշ վար
իքէն գազանճ էյլէ քի , կիւնէշ
գափանըրոսա , քեարլար գափանըր :
նիճէքի քս սբ աւետարանտա
պույուրտու :

Լ գահուծիւնա գարլը՝ ճեօմէրտ
լիք տիր . քի հայճա՝ տուտաճե ո
նուծի տէնիլիբ : Ա է ճեօմէրտլիք
օ տէյիլ քի , պիր ահճէ հարճա
նաճագ եէրտէ՝ պէշ հարճայասըն :
օնա իսրաֆ տէրլէր՝ ճեօմէրտլիք
տէմէղլէր : քի հայճա , շուպլուծի
տէնիլիբ : Ա իւնասլարըն պիրի տէ
պու շուպլուծիւն տուր քի , եա
ֆօտուլուքտան , եա պօղաղ տէր
տինտէն , վէ եա թամաստան , եա
հասէտտէն կէլիբ : Թամաստան
եա հասէտտէն օ զաման կէլիբ քի
իսրաֆ էթտիկին շէյ՝ էլին օլա
հասէտտէն կէլիմէսի պու օլաճաղ
քի , լազըմ տէյիլ եքէն , հէմէն զա
րար վերմէք իչին ահ ճասընը հար
ճայասըն . քի խիյանէթ տէնիլիբ :

շապ Լ 92 ճ

Մութլագ՝ քիշի հերնի խորաՔ
 հտեքսէ՝ կերէք էլին մալընտան,
 կերէք քէնտի մալընտան, իքիսի՝
 տէ հարամտր։ ()նուն իշին քի,
 էկեր էլին մալընտան ըստ, նիճէ
 քի տէտիք՝ եա թամահընտան է
 տէր, եա գարեղինտէն. քի իքի
 սի՛տէ խորսըլը ք կիպի տիր. զերէ
 պիրքիշինին մալընր եա չարմշարն
 եա խորաՔ էթմիշսին՝ իքիսի՛տէ
 պիր տիր։ Ս է քէնտի մալընրտա
 խորաՔ հտեքսէն՝ օնուն իշին հա
 ըամտրը քի, արթըք մալ Քուգա
 ըննին տիր. սանա կերէք օլանտան
 զիատեսիննի՝ Քուգարայէ վերսէն
 կերէք։ Իմտի սանա կերէք տէիլ
 իքէն՝ պօշ եերէ խորաՔ հտեքսէն
 Քուքարէնին եէ յէճէ յինի էլին
 տէն ալըպ՝ եապանա աթմըշ կիպի
 օլուրսուն։ Ետօրտիւնմիքի՛ պուն
 լար ճեօմէրտիլք տէ յիլ, Քուքա
 ըննին շէյնի եօղ էթմէք տիր։
 Ճեօմէրտիլք օ տուր քի, քէնտի
 հէլալ մալընտան պօշ պօշ զէքեաթ

Եւ ճէ քն պույուրտու քի : Եւ
 Լատա ուչան գուչարը տօյուրան
 ալա՛ սիգե գայրումազը քի օն
 լարտան է յիսինիզ : Աիգին աթա
 նըղ քի կեօյտէ տիր , պիւր քի
 սիգէ նէ իլազըմ տր . սիգէ օնլար
 իչին գայիլը շէ քմէք Տաճէթ տէյ
 իլ տիր տէտի : Իմտի քիմին քի
 պու խուսուստա ի Տաիդաթը գա
 ՚ի իսէ , պիր շէ յի տէ եօղ ուսա ,
 Տիչ պիր է քսիք լիկի եօք տուր
 նիչին քի , սըտգը ումուտու օնա
 տըր քի , պիւթիւն տիւնեա օ
 նուն տուր : Ա է քիմտէ քի պու
 սըթք եօք տուր . վէ թամաճը ղա
 լիպ տիր , տիւնեա տօյու մալըտա
 վարըսա , տայրմա Քուգարէ տիր .
 օնուն իչին քի , կեօզիւյ տայրմ
 տէվ շիրմէտէ տիր : Ալաճ ճիւմ
 լէմիգի պու Տըրստան պերի էյ
 էյէ ամին :
 Արկրամիդու թիւնա գարշը առա
 քինուի , պօղազը փերճիլ օլմաք
 տըր . եանի պագ դութմագ ,
 ճգ Ժում

Էտինս պիլիք տէմէք տիրո նիչին
 քի՛ ալահըն աշգը իչին՝ քէնտի
 լերինի տառ եօլա գօշմուչար տր
 Վն քէնտի լուծֆու իլէ՛ պի
 զիտէ օ տառ եօլտան կիթմէկէ
 Լայրէ էյլէյէ ։

Ս Է պունչարը՛տա պու գատարճա
 պիլտիքտէ , պունու տա պիլմէ
 լէյիզ քի , քրիստոնեայ պէյնինտէ
 կիւնաս իքի թիւրլի տէնիլիք օ
 պիլի սկզբնական , պիլի ներգոր
 ծական ։ Սկզբնական տէմէք ,
 Թա էգէլտէն տէմէք տիրօ քի պի
 զիմ պապամըզտան՝ եանի ադամ
 տան զուհուք էտիայ , ճիւմլէմիզին
 իւզերինէ էայրլէշարա ։

Ը Էրէ՛ ալահ պիզիմ էվլէլքի
 պապամըզ օլան ադամը՛ վէ էվլէ
 քի անանղ օլան եւայր եպաթ
 արղը զաման , ճէննէթին իչինէ
 գօյուպիթէնպէ՛՛ պույուրտու քի
 պու ադաճարըն սիզ Տէփաինական
 եէյինիզ , անճագ Տէմէն շու պիլ
 ճէ ադամ

աղաճտան սաքըն ասլա հիչ տաթ
մայասընըզ, վէ ետնընա տախի
վարմայասընըզ, վէ էկէր էէրսէ
նիզ, էօլիւրսիւնիւզ տէտի,
Բի էկէր էէմէսէլէր խաի, ինսա
նա էօլմէք էօղուտու:

Սէ պու հալ իւզրէ իքէն, շէյ
թան կէլտի տէտի քի, սիզ էկէր
օլթէնպիհ օղունան աղաճըն մէյ
վէսինտէն էէրսէնիզ, օ սահաթ
ալաս կիպի օղուրսուուզ տէտի:
(խէթասընա թէօվպէ):

Պու սէֆիլ իւմիւլէրտէ՝ շէյ
թանըն սեօզիւնէ ինանըպ, օլ ա
ղաճըն մէյվէսինտէն էէտիլէր:

Սէ ջիւն քի շէյթանըն սեօզիւ
նէ ույուպ, ալասըն թէնպէհ ինի
պօզտուլար, ալասըն իւզիւնտէն
տիւշիւպ, ճէննէթտէն գօվուլտու
լար, վէ շէյթանա էսիր օղուպ,
պիւթիւն զիւրիւյէթի իլէ՝ օնուն
ղախթընըն ալթընտա գալտըլար,
Բի օնտան սօյրա, աղամըն վէ
եւանըն վէ արտընճա կէլէն

պիւթիւն զիւրիւյեթին ճանլարը
 շէթանըն զաթթընտա օլուպ ,
 շէթան ճիւմլէսինի ճիհէննէմէ
 չէքէր իտի . էկէր արդար էկէր մե
 զաւոր . օ էրէ ադամ քի ալա
 հըն թէնպէհինի դութմատը ,
 օլ գապահաթ' օնուն ճիւմլէ զիւ
 թիւյեթի իւզէրինտէ գալոր . քի
 ճիւմլէսի շէթանըն զապթընա
 կէչիպ , ճիհէննէմէ կիտէր իտի .
 թաա քի քս կէլտի խաչա ճքտը .
 վէ ադամը զիւրիւյեթի իլէ ճի
 հէննէմտէն գուրթարտը . վէ օն
 տան սօղրա շէթանըն հեօքմիւյ
 գալմատը . հեօքմիւյ գալմատը
 տէտիկիմիզ պու տուր քի . քս կէլ
 մէզտէն էվվէլ , արդարլար տա
 մեղաւորլար լա պիլէ շէթանըն
 հեօքմիւնտէ իտիլէր . վէ քս կէ
 լիպ ճանլարը շէթանըն էլինտէն
 գուրթարտը քտան սօղրա , հէր քիմ
 քէնտի ըրատէթի իլէ շէթանա
 ույուպ կիւնաս հտէրսէ , շէյ
 թանըն հեօքմիւյ անճագ հէմէն

ճէ

օնա

օնա՛ կէջէր . արդարլարա հեօքմիւյ
 եօքտուր : Ս Է չիւն . քի շէթա
 նըն էլինտէն գուրթուլմագ՝ քի
 ուն կէլմէսի կլէ օլտու , հէր . քիմ
 քիա ինանըպ մկրտել օլուրսա ,
 օլ տէտիկիմիզ սկզբնական կիւ
 նահընտան խելլա օլուր :
 Օ էրէ քի պու կիւնասա մէլհէմ
 մկրտու թիւնու գօտու . նիճէ . քի
 պույուրուպ գայտ էթտի քի ,
 քիմ . քի սուտան վէ ոուհտան տօղ
 մագսա , արքայու թիւնա կիւրէմէզ :
 Ս ուտան տօղմագ՝ մկրտել օլմագ
 տրբ . վէ Ս ուհտան տօղմագ օ
 տուր քի , մկրտել օլտուղումուզ
 զանան՝ հոգին նք օ սույեսա շը
 նորհք վերիբ քի , օ սու պիղէ հո
 գևոր ծնունդ օլուր : Ս Է քի
 համբառնալ օլտուղու կիւն , ա
 շակերտլէրինէ , վարընըզ հեթա
 նոսլարա քարողել էտինիզ տէտի
 կիւնտէ , պունու տա տէտի քի ,
 հէր . քիմ ինանըբ մկրտել օլուր
 սա , տուրուր գալըր տէտի
 ճը

քի եանի սկզբնական կիւնասըն
 էօլիմիւնտէն գուրթուլուր տէ
 մէք տիր: Իմտի աղնատրք քի,
 սկզբնական կիւնասըն իլաճը մը
 կրտութիւն տուր: քի մլթոեւլօլ
 մայրնձա, պու կիւնաստան գուր
 թուլմագ օլմագ. նիճէքի յս քս
 պույուրտու վէ գայտ էթտի:

Ս է պու գիրքին էվվէլինտէ՝
 շէթանըն էլինէ նէտէն տիւշ
 միւշ իտիք տէի՝ իլէրիճէ վարուրք
 տա ինշալլաս սեօյլէրիզ տէտիկի
 միզ՝ պու իտի քի տէնիլտի:

Պ ունտան սօղրա կէլէլիմ քի,
 ներգործական կիւնաս նէ՛տիր:
 Ներգործական կիւնաս օ տուր
 քի, հէր քէշ քէնտի ըրատէթի
 իլէ իլէր. վէ նիճէքի էվվէլ
 տէտիք՝ ճիւմլէսի եէտի քեօքտէն
 զուհուր էտէր. հպարտութիւն,
 նախանձ, վէ օ պիրլէրի:

Ս է պու ներգործական կիւնա
 ճըն իլաճը խոստովանանք տրր.
 ձթ ղէրէ

զէրէ քիշի էթտիկի կիւնասը՝ քա
հանանըն էօյիւնէ տիզ չեօքիւպ՝
Քիրատէ Քիրատէ խոստովանել
օլմայրնմա , կիւնասընա թողուի
օլմազ . Ս է խոստովանանքըն՝
իքի կէրէքլի շարթը վար տըր . պի
րի էվվէլինտէ՝ պիրի սօղունտա .
Խոստովանանքտան էվվել կէրէք
օլան՝ զղջումտուր . եանի փիւշ
ման օլմազ . Ս է խոստովանանք
տան սօղթա կէրէք օլան՝ ապաշխա
րանք տըր . եանի՝ պազ դութմազ
աղօթք էթմէք , սղորմուի վերմէք .
քահանա նէ շէքիլ թէնպէհ է
տէրսէ . Ս է զղջումունտա պիր
գաջ շարթը վար տըր , քի զղջում
օ միւնվաղ իւզրէ օլսա կէրէք տիր .
Եվվել շարթը պու տուր քի ,
ճանի կեօնիւլտէն փիւշման օլ
մազ կէրէք տիր . եանի՝ պիր տա
հա կիւնաս էթմէմէք նի էթիւնտէ
օլսա կէրէք տիր . Ս է պու Քի
քիր պիզտէ օ զաման օլսպիլիր
քի , կիւնաս պիզիմ ճանրմըզա
նէ

նէ տէյնի զարարը օլտուղունու
Թանըրսաք :

Սէ կիւնասըն զարարը պու տուր
քի , Մլաճըն տօստու իքէն ,
չէթանա էսիր էտէր . Մլքայու
Թիւնուն Թիւքէնմէզ փառքնտան
մաճրում չքարուպ , դըժոխքուն
սեօյիւնմէզ աթէշինէ կիրիֆտար
էտէր . Մլգեզ հրէշտակլարըն մէ
ազիզ սուրբլարըն սիւրիւսիւնտէն
այըր տիւշիւրիւպ , զարմ դեւէրէ
մէ ալլաճըն իւզիւնտէն տիւշմիւշ
մեղաւորլարա եօլտաշ էտէր .

Պունտան տաճա պեօյիւք զարար
օլուրմու . պունտան արթըք տիւշ
կիւն օլմագ օլուրմու : Իմտի
պունու պեօյլէճէ Քիքր էտիպ ,
պունա կեօրէ իւրէքտէն աճ էտիպ
Եանսաք կէրէք տիր :

Սէ կիւնասըն զարարընը Թա
նըյրպ , խոստովանել օլմագ նիյէթ
էթտիքտէ , կէրէք տիր քի , պիր
Թէնճա Եէրտէ սիւզ չեգքիւպ ,
իւզիւն Եէրէ գօյուպ տէյէսին ,
ղա տր

ՏՐ ան յս քս, սէնին պու կիւ
 նա հքեար գուլունուն գարան
 լըքտա գալըզ Քիբրինէ այտընը
 էհասան էյլէքի, սէնին աղիզ օ
 րէնքինէ գարջը հէր նէ սուչ էթ
 միշ խէմ, ճիւմէսինի Քիբրէտիպ
 խոստովանել օլայըմ. քի ճիւմէս
 սինտէն իգրաս էյլէտիմ.
 Պունու պեօյլէ տէտիքտէն սօղ
 րա, պիր սասաթ գատար, եա տա
 հա արթըք, եա էքսիք, պիր էյթ
 ճէ Քիբր էթմէք կէրէք տիր քի,
 խոստովանանքսրզ գալալտան պէ
 ռի նէ կիւնաս էթմիշսին տիր օ
 էկէր Քիբր իլէ, էկէր տիւ իլէ,
 վէ էկէր ամէլ իլէ օ. Պիքիրտէն
 տիրտէն գայրը օլանլարա՝ ամէլ
 տէրլէր օ. հայճասը գործ օ.
 Ս է պիրէյթճէ Քիբր էթտիքտէն
 սօղրա, ճիւմէսինտէն թամամ
 գալպ իլէ իգրաս էտիպ վէ Քիքի
 ռէ սագլայրպ, վարրպ քահանանրն
 էօյիւնէ տիզ ճէօքիւպ, Քիրատէ
 Քիրատէ խոստովանել օլմպ կէ
 ռէք տիր օ. նէ արթըք նէ էքսիք

Օ հրէ Քիբրինտէ օլանլարտան
 արթըք սեօյլէրսէն, եալան սեօյլէ
 միշ օլուրսուն. վէ էքսիք սեօյլէր
 սէն, պու էշքեարէ եալան տըր.
 զէրէ քահանա սօրար քի՛ տահա
 տէյէճէյին վարմը տր. եզք տէյէ
 ճէք սին: Իմտի պեօյլէ օլտուգ տա՛
 խոստովանանք սահի՛ճ օլմագ. զէ
 րէ օ՛ եալանլար՝ խոստովանանքը
 պօղար: () խոստովանանքը՝ թէք
 ըար պիւթիւն խոստովանել օլ
 մագ կէրէք տիր: Վ է էկէր շիւպ
 Տէն վարրսա, քի տահա էթտիք
 լէրին օլմագ կէրէք տիր, լաքին
 Քիբրինէ կէլմէտի, օնու էօյլէճէ
 տէմէք կէրէք սին. քի, Տայր սուրբ
 տահա էթտիք լէրիմ օլմագ կէրէք
 տիր՝ լաքին Քիբրիմէ կէթիրէմէ
 տիմ. օնլարտան տա ճանի կեօնիւ
 տէն փիւշմանըմ. վէ Քիբրիմէ կէ
 լերսէ, կէլըր սեօյլէրիմ: Վ է Տէմ
 տէմէք կէրէք քի, օ՛ կիւնասլարը
 մա՛ տա մեղայ Տայր սուրբ՝ քի էթ
 միշտէ տույմամըշըմ:

Ս է տէտիբլէրինտէն գայրը տա
հա էթտիբլէրին օլմասրնա իշկի
լին եօղուսատա, կէնէ պու Քի
քիրտէ օլուպ, պու սեօզլէրի տէ
մէք կէրէք տիր. զէրէ ինսան ու
նութկան տրբ. քէնտինէ ինան
մասա կէրէք տիր: Սէ գատար
Քիբր էյլէսէք, կէնէ նէչէ էթ
տիբլէրիմիզ գալըր քի, Քիբրիմիզ
տէն չքմշտր ()նուն իչին քահա
նայ արձակում վէրտիկի զաման
պույուրուր քի, խոստովանել օլ
տուգլարրնտանտա վէ ունութ
տուգլարրնտանտա սէնի արձակել
էտէրիմ: Ս է օլ ունուտուլմուշ
լարրն պազըսը Քիբրէ կէլտիբտէ
օլմայա քի պու կիւնահ չիւն քի
ունուտուլմուշլարտան տրբ. պու
նա թողութի վէրիլմիշ տիր տէ յի
խոստովանել օլմայասրն. զէրէ չիւն
քի Քիբիրէ կէլտի, ունուտուլ
մուշլարտան տէյիլ տիր. կէրէք
տիր քի օնուտա խոստովանել օ
լարն. Ս է խոստովանանքտա
ըբ

Եթ տիկինստէն զեատէ սեօյլէյէն՝
եալան սեօյլէմիշ օլուր իսէ , եա
նիչին նէչէ ազիզէր աղօթք իչին
տէ Թիւրլիւյ Թիւրլիւյ Էթմէ
տիքլէրի կիւնասլարը՝ Էթմիշ կիպի
կեօստէրմիչէր տիր տէրսէն ,
պունա ճէվապ պու տուր քի ,
օնլար աղօթք տուր , խոստովանանք
տէյիլ տիր • աղօթք պաշկա , խոս
տովանանք պաշգա • Աղօթք Տէ
մէն սալթ ալրասատր • խոստովա
նանք՝ ալրասըն էօյիւնտէ՝ պիզիմ
կիպի ինսանա տրը • Աղօթքսա՝
քիշի քէնտիմի նէ՛գատար ալրաք
լասա՝ եէրի վարտր • նիչին տէրսէն
տէյէլիմ քի գան Էթմէմիշ , լա
քին • նէչէ կիւնաս Էթմիշ քի՝
գանա պէրապէր տիր • քի քէնտի
օ՛ կիւնասը եա կիւնաս եէրինէ
գօմամըշ , եա պեօյիւք կիւնաս
սայմամըշ • Աէ ճիւն քի ալրաս
պիզիմ ճիւմլէ Էթտիքլ՝րիմիզի
պիլեր , քի պիզ պիլմէմիշիզ • պիզ
քէնտիմիզի ճիւմլէ կիւնասլարը
Էթ

Էթմիշ Դուրարըզ, քի Տանկիսին
 Էթմիշ Իսէք, օնու պիզէ աղֆ էյ
 Լէյէ • | Կքին քահանայ ջիւնքի
 պիղիմ կիպի ինսան տր, կիւնասը
 մըզը պիզ տէմէ յինճէ օ պիլմէզ
 օնուն իջին Քիքրիմիզտէ նէ վար
 ըսա, օնլարը տէմէք կէրէք քի,
 օնա կեօրէ մէլ Տէմ էտէ քի պիզ
 օ կիւնաստան վէ օ խույտան
 խէլաս օլալմ։

|| է Տէմ պունու տա պիլէսին
 քի, խոստովանանք ջիւնքի պեօյ
 Լէ միզան իւզըէ տիր, էօյլէ խոս
 տովանասայր պուլսան կէրէք քի
 Տէմ քիթապտան իլմի օլա, Տէմ
 ալէլէ փսք օլա։ զէրէ քահանայ
 Ժողովուրդուն առաջնորդու տուր
 առաջնորդ տէմէք՝ գլաւուզ տէ
 մէք տիր • Եանի՛ եօլ կեօստէրիճի։
 Նիճէ քի պիր քէվրանըն քէվ
 րան պաշար՝ շու եօլ դօրդուլու
 տուր, շու եօլ էմին տիր տէյի,
 արտընճա օլանկարա գլաւուզուզ
 էտէր։ Բի էկէր աճամը օլուպ,
 օ զը կի

կի՛թ տիբլէրի եօլուն է յիսին քէ
նաարն պիլմէսէ , էլ պէթ օ քէ վրա
նը պիր պէրզասէ օլըատոր , քի սէ
լամէթ պուլամազար : () նուն կի
պի՛ քասանա օլան քիշի՛ օրէնքին
եօլունտա ալիմ՛ օլմազսա , ժողով
ուրդու ետղնըշ եօլտան կեօթիւ
րիւպ , քէնտիսիյլէ մակն գժոխ
քա տիւշիւրիւր : Ալի՛ ճէ յս քս
պուլուրտու քի , կեօղսիւզ կեօզ
սիւզէ գլանուզ օլտուգտա , իքի
սիտէ չուքուրա տիւշէրլէր :

Պիր միսալ տասա քի , քասանա՛
ժողովուրդուն հէ քիմի տիր .
պիր հէ քիմ՛ հաստանըն աղըբընը
թանըմայըպ , ետղնըշ իլաճլար վեր
սէ , օ՛ հաստայը եա էօլուիւրիւր ,
եա տէրտինի տասա արթըրըր :

() նուն կիպի՛ քասանա կիւնասլա
րըն թիւրլիւսիւնիւյ աղնամայըպ
չու կիւնասը իշէյէնէ՛ շու նա
սիհէթ վէ շու տպաշխարանք կէ
րէ ք տիր տէ յի պիլմէսէ , կիւնաս
լընըն ճանընա տէրման էտէմէ

1,

դէ

տի

տի յինտէն մատէ՛ զարարըտա սո
 գանրբ: () նուն իջին տէնիլտի քի
 քահանանրն քիթապտան իլմի կէ
 րէք տիր քի՛ ժողովուրդու՛նա պիլ
 կի՛ճ գլաւուզ կիպի ճան եօրու
 նու կեօստէրէ . վէ ուստազ հէ
 քիմ՝ կիպի՛ Թիւրլիւյ Թիւրլիւյ մա
 րազլարընր տէՔ էթմէկէ գատըր
 օլա : Ս է ամէլի օնու՛ն իջին
 փաք կէրէք տիր քի , քահանա ժո
 ղովուրդու՛ն հոգեւոր պապասը տր
 եախօտ ուստասը տէյէլիմ :
 Իմտի՛ էվլատ պապասընտան , վէ
 շայրրտ ուստասընտան նէ կեօր
 իւրսէ , օնու՛ կօյրէնիր . էկէր էյի
 էկէր քէմ : Տէտիքլէրինէ օ գա
 տար պագմազ , նէ քի էթտիքլէրի
 նէ : () նու՛ն կիպի՛ ժողովուրդ տա
 քահանատան նէ կեօրիւրսէ՛ օնու
 էտէր : օնու՛ն իջին ամէլի փաք կէ
 րէք տիր քի , ժողովուրդ տա օնու
 էօյրէնէ : Ս է հէմ՝ ճայիզ օտուր
 քի , նէ քի ժողովուրդա նասահաթ
 էտէր , օլ ամէլէր էվլէլ քէնաին
 տէ պուլու՛նա :

Եւ իճէքի քս իչին եազըլըլ քի
 քէնտի էտեր իտի, վէ օյրէտիրտի.
 () նուն իչին պույուրտու քի, հեր
 քիմ քէնտի էտիպ' էօյրէտիրսէ,
 առքայու թիտա պեօյիւք տէնիլեր:
 Սիր քիչինին քէնտիսինտէ էյի
 գործ քլար եօղ իքէն, վէ ճարլըք
 քար մէվ ճուտ վար իքէն' գայրըսը
 նա նասահաթ էթսէ, հէմ եաքըլ
 մազ, հէմ իչիտէնին դուլաղընա
 կիրմէզ. նիչին քի, տէտի յինտէն
 զիեատէ էթտի յինէ պագարլար:
 Նէրտէ պուլայրմ էօյլէ պիր քեա
 միլ տիյնէ յիճի քի' քէնտի նէ օ
 լուրսա օլտուն, պէն տէտի յինէ
 պաքայրմ տէյէ. պեօյլէսի
 ազ պուլունուր:
 () նուն իչին' ՍԷ առաքեալար
 վէ սԷ հայրապետէր կանոնք
 եազորլար քի, քահանա օլան'
 հէմ պիլմէքտէ քեամիլ օլա, հէմ
 հեր թարաքտան փաք օլա. Վի
 քէնտիսինն էյի եօլարըլ' ժողո
 վուրդա էօրիւնէկ օլա:
 ՂԹ ԼՂՄՈՒ

Եւ մտի՛ էն պեօյիւք ճահտըն պու
 օլսուն քի, սէնին ազիզ ճանը
 նա՛ պեօյէ պիր ազիզ պուլասըն:
 Եկէր ճանըն սանա կէրէք իսէ,
 պուստան իգթիզալը իշին օլմա
 սա կէրէք տիր: Եւ օլսք քահա
 նանըն էօյիւնտէ տիղ չեօքիւպ
 խոստովանել օլտուղուն զաման,
 պիր պեօյիւք գըյմէթլի ճէվահիր
 գայըպ էթմիշ կիպի՛ եա պիր ա
 զիզ սէվկիւլիսի էօլմիւշ եասլը կի
 պի օթուրսան կէրէք տիր. զէրէ
 թամամ գղջումուլա խոստովանել
 օլմանըն նիշանէսի պու տուր:
 Եվ վէլտէն տէտիք քի՛ խոստովա
 նել օլմանըն իքի իգթիզասը
 վար տր. պիրի էվվէլինտէ՛ պիրի
 ախրըրնտա. Եվ վվէլինտէ օլան
 գղջում. ախրըրնտա օլան՝ սոպաշ
 խարանք: Եւ չիւնքի գղջումու
 աշպուչուք պիլտիք, կէլէլիմ քի՛
 ապաշխարանք նէ տիր:
 Եւ պաշխարանք օ տուր քի, իմաս
 տուն ալիմ քահանայ՝ պիր քիշինին
 Ը կիւ

կիւնաճընա կեօրէ՛ շու տէտիքէ
րիսի հտա էթմէ.ք կէրէ.ք սին տէի
պիր գաչ զաճմէթ թէ.քլիք հտէր
| պիին ապաշխարանք դօմագտա
տա՛ չօք Քիրասէթ կէրէ.ք տիր.քի,
գօտուղու ապաշխարանք՝ օլ կիւ
նաճա ույիւնն օլա :

|| է ույիւնն օլմասը պու տուր.քի
էկէր եէմէկէ իչմէկէ մուգայէթ
օլուպ՝ պօղաղ տէրտինէ տիւշմիւշ
իսէ , օնա ապաշխարանք՝ պաք ծոմ
կէրէ.ք տիր.քի, օ թապլիյէթ օնտուն
կիտէ : || է էկէր ժամընա աղօթ
քունա թէնպէլլիք էթմիշ իսէ ,
օնա ապաշխարանք՝ ժամըն աղօթ
քունտան մատէ՛ կիւնիւնն եա կէ
ճէնին պիր վագթընտա՛ շու գա
տար աղօթք հտէսին տէյլ տէն
սէ կէրէ.ք տիր : || է էկէր թամա
ճը վիատէ իսէ , օնա ապաշխարանք
սղորմուի վէրմէ.ք օլսա կէրէ.ք տիր
|| է գայրըւարտա պոււղար կի
պի Քիրասէթ իլէ գըյաս օ
լունսա կէրէ.ք տիր :

Ճ Ծ

Օ է

Օ հրէ ապաշխարանք գօմադ ,
իւջ Քիքիւր իջին տիր :

Պիրի պու քի , չիւն քի ալաճըն
րիզասընը գօյոււպ , քէնտի հա
ճասընա ույմուշտուր , վէ պու
սէպէպտէն ալաճա ատու օլմուշ
տուր , շիմտի թաճգիգ փիւշման
օլուպ նատիմ օլտուղոււնա նիշան
պու տուր քի , ալաճըն կեօյնիւ
նիւյ ալմաղ իջին պիր զամանտա
քէնտի րիզասընը էթմէ յիպ , էէնի
նէ ճէՓա վերսէ կէրէք տիր :

Ի քինճի պու քի , քիշի կիւնաճը
սէպէպինտէն դժօխքուն թիւքէն
մէզ չարչարանքընը ճէքմէսինէ
լայիգ միւստաճագ օլմուշ իքէն ,
շիմտի քեամիլ փիւշմանըղըլա մէ
ղայ տէ յիպ խոստովանէլ օլտուղ
տա՝ պու տիւնէատա պիր ազաճըք
զաճմէթ ճէքմէսի իլէ՝ դժօխքուն
օ թիւքէնմէզ չարչարանքընտան
գուրթուլմուշ օլուր : Աեօր քի
ալաճ գուլարընա նէ տէ յնի քէ
րէմ էթմիշ քի , պոււնտա ճիզլի

ՃԲ

զահմեթ չէք մէմիզ իլէ՛ դժուարուն
Թիւքէնմէզ էզսպընտան
խելրաս օլուրուզ :

Սէ իւջիւնճի Քիքիւր պուտուր
քի, պիւր զաման օլ ապաշխարանք
ալթընտա գալմա՛ղըլա՛ նիճէքի
տէտիք , օլ էվվէլքի եարամազ
խույլար վէ ամէլէր՝ սալէ՛՛՛ ա
մէլէրէ Թէպտիլ օլունա :

Պունուն իջին տէտիք քի, ապաշ
խարանք կիւնասա կեօրէ օլսա
կերէք քի, զըտտը՝ զըտտը իլէ նա
պէտիտ օլա : Անիճէքի Տէքիմլէր
սօղուքտան կէլէն մարազա՛ սը
ճադ Թապիյէթլի, վէ սըճադտան
կէլէնէ սօղուք Թապիյէթլի իլաճ
լար վերիպ, օլ մարազը պէտէնտէն
տէՔ էտէրլէր . ճան Տէքիմլէ
րի՛տէ պունա՛ կեօրէ տիր :

Իմտի Թէն Տէքիմինէ ուստալըք
կերէկ իսէ, ճան Տէքիմինէ պէլլի
քի նէ գատար զեատէ կերէք տիր :

Օ էրէ Թիւրլիւյ Թիւրլիւյ եօլ
լար իգթիզա էտէր քի, օնա՛ կեօրէ
վարմազ կերէք տիր :

Վիճէ տէյէլիմ քի, պիր առամա
ապաշխարանք՝ ողորմութիւն վեր
մէք իգթիզա էթմիշ ամուս, էկէր
եօքսուլ իսէ, օնա ահճասըզ ողոր
մութի թէքլիֆ օլունաս կէրէք
տիր: Սէ ահճասըզ ողորմութի
նիճէ օլուր տէրսէն, պիր աղ իլէ
րիճէ վարտըքոսա՝ ինշալաս
զէքը էտէրիզ:

Սէ պիլիլիյիզ քի՝ ապաշխա
րանք չէքմէք չօք թիւր
լիւյ օլուր, լաքին պաշլըճասը
պունլար տըր. պաք, աղօթք,
ողորմութիւն:

Հայճա պաք տէմէք՝ թիւրքճէ
փէրհիզ տէմէք տիր: Վէ թիւրքճէ
ուրուճ տէմէք՝ հայճա ծօմ տէ
մէք տիր: Սէ փէհքիզ նէ՝ տիր
տէրսէն, օ՞տուր քի, քիշի պազի
էէյէճէքտէն վէ իջիլէճէքտէն
քէնտիմի պիր զաման սաքընըր.
նիճէքի ալիմ հէքիմլէր պազը
հաստայա՝ շու շէյի վէ շու շէյի
էմէյէսին տէի թէնպիհ էտէրլէր
ճի

Ս Է պու պաք՝ եթի Թիւրլիւյ օ
լուր: Պիլի օ տուր. քի՛ Տէր միլ
լէթին քէնտի օրէնքինէ վէ քէն
տի կանոնքունա կէօրէ գօնուլ
մուշ տուր. վէ պունա՛ Տասարակաց
պաք տէրլէր: Տասարակաց տէմէ. ք
ալէսսէվիյէ տէմէ. ք տիր. քի՛ օլ
պաք՝ ճիւմլէ օլ միլլէթտէն օլան
լարլն պոյնունա պօրճ տուր:

Սիճէ. քի պիզիմ Տայոց լուսա
ւորչի քրիստոնէայ ազգւմըզլն
իւղէրինէ օլան սբ Տայրպտլէրին
կանոնքունտա՛ կկէր կիւն պաքլն
տա, կկէր ՏաՔտա պաքլնտա, վէ
կկէր մեծ պաքտա՛ զէյթին Եաղը
վէ շրլղան վէ շարապ վէ ըրագի
օպիր Եհնմէզ շէյլէր իլէ պարա
պար գօնմուշ տուր: Ս Է նիչին
պեօյլէ զօռա գօշմուշար տէրսէք
խէթա սեօյլէրիզ. գէրէ Տէր նէ
տէմիլլէր իսէ, Տէփ ալլաՏըն Էմ
րինճէ տիր: պիզլէ վաճկպ օլան
անճագ Տէմէն օ տուր. քի, ազիզ
Տայրապետլէրիմիզին սբ կանոնք

ՃԵ

Լ

լարրնա միւթի օլուպ, պուլուր
տուղլարրնտան թէ՛ ճավիւղ էթ
մէյէլիմ: Ա է պազը կանոնքլարը
թէ՛ քմիլ էտէմէտի յիմիզ զաման,
պիլսէք կէրէք քի՛ սբ Տայրապետ
լէրին եօլլարը կիւզէլտիր խօշ
տուր մահանասըլտըք, լաքին Տէ
մէն գուսուրիէթ պիզտէ տիր,
Պիղ քէնտի գուսուրիմիզէ պիլ
մէտիքտէն մատէ, տեօնիւպ օլա
զիզէրէտէ իւզէրիմիզէ աղբը իւք
գոմուշլար տէյի մահանա պուլուր
սաք, հանկը թողութիւնա ար
ժանի օլաճաղըզ:

Հայճա պաք տէմէք՝ թիւրքճէ
փէրհիզ տէմէք տիր տէտիք իսէ,
աղգըմըզըն աղնատըղընա կէօրէ
պէօլէտիք. եօքսա՛ մարգարէլէրին
վէ քսուն վէ առաքեալլարըն պաք
տէտիքլէրի հէփ ծոմ իջին տիր.
քի պիզլիմ պաքըմըզ՝ ծոմուլա օլ
սա կէրէք տիր. լաքին ճան եօ
լունտա սօղուգ օլտուղումուզ
իջին՝ ծոմու ջիւն քի հէփիմիզ

Ճգ Դու

գուդամայրզ , պարի շու պիզիմ
 պաք սե տիկիմիզ փերհիզի փաքճա
 դուդամաղա ճահտըմըզ օլսա կե
 րէք տիր: քի ծոմտան օլան գու
 սուրիմիզի անժուի աղք էյլէյէ:
 Պազը միամիտ եղբայրլար՝ կիւն
 պաքընտա եաղ եէրիզ լաքին հաֆ
 տա պաքընտա եէմէյիզ տերլէր .
 սանըրլար քի կիւն պաքը հաֆ
 տա պաքընտան քիւչիւք տիւր:
 Կիւն պաքընը առաքեալար գօ
 տու , հաֆտա պաքընը հայրապետ
 լէր գօտու . օլտու քի՝ կիւն պաքը
 տաս հա գատիմ տիր տաս հա պեօյիւք
 տիւր . պիրէր կիւն օլտուղու իչին
 քիւչիւկ սանըրլար .
 Չորեքշաբթի կիւնի՝ Քն աշա
 կերտլէրինէ պէյան էյլէտի քի
 իչինիզտէն պիրիսի՝ պէնի հէեալա
 րա մատնել էթսէ կերէք քի , պէ
 նի դուդուպ խաշա չքարսալար
 կերէք աիր տէտի . քի պու տէտիք
 լէրի՝ ուրբաթ կիւնի թէքիլ օլ
 տու . () նուն իչին սք առաքեալար
 ճէ պու

ԿՈՒ ԻՔԻ ԿԻՆԻՍԿ ԿԱՔ ԿՈՒՅՈՒՐ
 ՍՈՒԼԱՐ ՔԻ ՈՒՐԱԽՈՒԹԻ ՕՂՄԱՅԸԱՅ
 ԵՍԱ ԴՈՒԴՈՒՄՈՒԼԿ ԿԻԱԿԻ ՕՂԱՅ
 'ՆԻՃԷ ՔԻ ԿԱՆՈՆԳԻՐՔՈՒՆՑ' ՔՐԻՍ
 ՍՈՆԵԱՅ ՕՂԱՆԱ ԿՈՒ ԻՔԻ ԿԻՆԻՍԿ
 ՔՄՈՒՆ ԶԱՐԶԱՐԱՆՔԸ ԻՋԻՆՑ ԵՍԱ
 ԴՈՒԴՄԱԳ ԿԷՐԷՑ ՄԻՐ ՍԵՅԻ ԿՈՒ
 ԵՈՒՐՄՈՒՇԱՐ ՍՐ • ՆԵՕՐՄԻՆԻՄԻ ՔԻ
 ԶՈՐԷՔՂԱԲԹԻ ԻԼԿ ՈՒՐՔԱԹ ԿԱՔԸ
 ՆԱՍՐԸ ԿԱՔ ՍՐԸ • ՎԷ ՏԱՆԿԸ ԿԱՔ
 ՕՂՈՒՐՍԱ ՕՂՍՈՒՆՑ ՏԷՎԻ ԱՐՈՒՆՈՒՆ ԿԻ
 ԱԻ ՕՂՍԱ ԿԷՐԷՑ ՄԻՐ • ՔԻ ՍՂԼԱՏՐՆ
 ԻՆՍԻՆՍԿ ՄԱԳԿՈՒԼ ՕՂԱ •

Վ Է ԱԻԳԻՄ ԿԱՔԸՄՂՍԱ ԵՍՂ ԵԷ
 ՄԷՔ ԻՋԿԻ ԻՋՄԷՔ ՃԱՅԻԳ ՍԵԻԼ ՍԻՐ
 ՍԵՅԻ, Օ ԱԻՐ ՔՐԻՍՍՈՆԵՍՂԱՐՐՆ ԱԿ
 ՔՐՆՐ ՕՂՄԱՅ ՔԻ ՂԷՄՄ ԷՍԵՍԻՆ •
 ՏԷՐ ԱԳԴՐՆ ՔԷՆՍԻՆԷ ԿԵՕՐԷ ԿԱ
 ՆՈՆՔՈՒ ՎԱՐ ՍՐ • ՔԷՆՍԻ ՆՔ ՏԱՅՐԱ
 ԱԵՍՂԷՐԻՆ ԵՍՂՍՐ ՔՂԱՐՐՆԱ ԿԵՕՐԷ •
 ԱԻՐ ՔԻՄՆԷ ԿԱՔ ԴՈՒԴՄԱՅ՝ ՇՈՒ
 ԱԷՆԻՄ ԿԻԱԿԻ ՍԵՅԻԼ ՍԻՐ ՍԵՅԻ՝ ԱԻ
 ՐԻՆԻ ՍԱԽԻԼ ԷՅԼԷՍԷ, ԴՈՒԴՍՈՒԼՂՈՒ
 ԿԱՔ ՂԱՅԻ ՕՂՍՈՒԿՍՏԱՆ ՄԱՍԿ՝

զԷմմինին սէպէպիլէ Էզապէտէ
 միւթաճագ օլուր : օնուն իչին
 պիրպիրիմիզէ տիլէ ալմագ ճայիզ
 տէյիլ տիր : Պաքըմըզ վէ գայըը
 նէչէ շէյիմիզ ույմազ ամմա՝ Տա
 ճաղքըմըզ օրէնքիմիզ պիր տիր .
 նիճէ քի պունտան Էվվէլ տախի
 զիքր օլունմուշտուր : Իմտի Տէր
 քրիստոնեայ քէնտի կանոնքունտա
 գավի օլուպ՝ գայըըսընը տիլէ ալ
 մասա կէրէք տիր : Ա Է պու շին
 տիյէտէք տէտիքլէրիմիզ՝ Տասարա
 կաց պաքընը պէյան Էյլէտի :
 Պիզիմ սեօզիւմիւզ իսէ ապաշխա
 րանք պաքը իչին իտի . անճագ ճիւն
 քի պաք զիքր օլունտու , կէրէք օլ
 տու քի՝ Էվվէլ Տասարակաց պաքը
 իչին տէնիլէ :

Իմտի Լ՝ պաշխարանք պաքը օ՝ տուր
 քի , օլ իմաստուն ալիմ . քաճանա՝
 խոստովանել օլանըն կիւնասընա
 կեօրէ՝ շու գատար զաման՝ շու
 պիր գաջ շէյտէն ԷԷմէյէսին
 տէյի թէնպիճ պույուրուր .

ՃԹ քի

քի պուռնա ապաշխարանք տեղեր
 քի եանի էթտիկի կիւնասընա սէ
 տէլ՝ քէնտի ըիզասը իլէ պիր զա
 ման թէնինէ ճէՔա վերմէք տէ
 մէք տիր։ քի պուտա եքի թիւրի
 օլուր։ Սիրի պու տուր քի շմտի
 տէնիլտի . քի քասանանըն թէն
 պէհինէ հնազանդ օլմագտան կէ
 լիւր։ Ա է պիրիտէ պու տուր քի
 քիշէ քէնտի խրղճմըտանքընտան
 եանի քէնտի ինտաՔընտան՝ քէն
 տինէ դատաստանէ էտիպ , պէնիմ
 կիւնասըմա կեօրէ՝ պանա չօք է
 զէյէթլէր լայիգ միւթասագ ալ
 տէյի , քէնտիլիկինտէն քէնտինի
 պազը եէյէճէքտէն պիր զաման
 պէրի՝ դուդար։ Ա է պուտա կէ
 նէ ապաշխարանք տէնիլիւր քի ,
 եքիսիտէ ալասըն էօյիւնտէ մագ
 պուլ ամէլէր տիր :

Ա է պաքըն էն մագպուլի օ՛տուր
 քի , նիճէքի տէտիք՝ ծոմուլա
 օլա . զէրէ պիր գաջ շէյտէն փէր
 Տիղ դուդուլ՝ կէօյնիւն իտտէ
 ԲԶ տիք

տիգճէ եկտիգտէն սօղրա՝ նէյէ՝
 եարամչ օլտու : Ս է ծոմնունտա
 շարթը պու տուրքի , եէյէճէք
 վագթընտա՝ գարարընտան էքսիք
 եէյէսին զիատէ եէմէյէսին . քի
 ծոմուն նիզամը պօղուլմայա :
 Ս է պունոտա պիլմէլիյիգքի ,
 էկեր Տասարակաց պաքընտա , վէ
 էկեր ապաշխարանք պաքընտա ,
 սալթ եէյէճէքտէն վէ իչէճէք
 տէն տէյիլ , Տեր զարարըլ շէյտէն
 պաք դուդմագ կերէք տիր . պեօլէ
 օլմագ իսէ , պաք սահիճ օլմագ :
 Պիրքիշինին Քիքրի քէն սագլա
 մագտա , տիլի գայպէթ սեօլէմէք
 սէ , կեօղիւյ թամաստա վէ Տա
 սէտտէ , վէ տահա պունլար կիպի
 տէ օլտուգտա , օնուն պաքը ծո
 մու նիճէ պաք ծոմ օլմուշ օլուր :
 Պաք դուդանըն Քիքրինտէ շէն
 լիք , տիլինտէ շաքա , վէ իւզիւնտէ
 կիւլիւնճ օլմասա կերէք տիր :
 Օ էրէ կիւնահ աէմէք՝ սուչ տէ
 մէք տիր . կիւնահքեար տէմէք՝
ճԺԿ
սուչ

սուչուլ տէմէք տիրօ վէ ճիւնքի
 կիւնաճքեարըմ տէյի պաք դու
 դաեօրսուն, օլտուքի սուչուլ օլ
 տուղուն իգրար էտէեօրսուն,
 եա սուչունուն Քիքրինտէ շէն
 լիք, իւզիւնտէ կիւլմէք, տիլինտէ
 շաքա օլուրմու: Պունուն իջին
 սք դաւիթ մարգարէ սաղմոստա
 տէտի քի, մեղք իմ առաջի իմ են
 յամ ժամ. կիւնաճըմ պէնիմ, Տէր
 տէմ էօյիւմտէ տիր տէտի:
 Պեօյէ տէմէքտէն սլու աղնանըր
 քի, կիւնաճը ապա Քիքրինտէն
 կիթմէյիպ, քէնտինէ ապա թա
 մամ շազլըք կէլմէզ իմիշ:
 Աիճէ կէնէ սաղմոստա տէտի քի
 տկարացան ՚ի պահոց կեանք իմ.
 Լամք իմ յոգոց ելանելոյ:
 Տէմէք տիր. քի, զայի Քլէնտի էօմ
 ըիւմ պաք դուդմագտան, վէ
 երլարըմ ա՛՛հ էթմէքտէն:
 Վիլքլէրին իջինտէ պունուն կի
 պի սեօղէր՝ պիզէ պէյան էտէր
 քի, կիւնաճքեար օլտուղունու
 Է՛՛՛ Ը՛՛՛ Կի

պիլնն քիշինին Քիբրի՝ տայրմա
 պեօյլէ օլուր . վէ պեօյլէ կերէք
 տիր . Ա ի եկեղեցիէ կիրտիքսէ՝
 սէլէմթի փերվասըղ շէն իւզը
 կիրմէ յիս , սուչու կիսի կիրսէ
 կերէք տիր . վէ չքմագտա՝ կէնէ
 եօյլէ : Այս սրբութիւն ալմաղա
 կիթտիքսէ՝ նէ՛ տէ յիմ , վար օնու
 սէն Քիբրէյլէքի նէ շէքիլ կիթ
 մէք կերէք տիր վէ նէ շէքիլ կի
 տերիղ : Տէմէն ալաս ճիւմէմիղէ
 շնորք վերէ :

Ամօտի պաք ծոմ նէ տիր վէ նէ՛
 շէքիլ կերէք տիր՝ գրսա եօլ
 լուճա չիւն պէյան օլունտու ,
 կէլէլիմ քի աղօթք նէ տիր :
 ~~~~~

Աղօթք տէմէք օ տուր քի ,
 Քիբրինի տիւնեա գայիլը
 սընտան պերի չէքիս , վէ հէմէն
 ալասա տօղրու օլուպ , կիւնասլա
 ընա Թողութի , վէ գալան կիւն
 լերինի՝ ալասըն ըրղասընա կեօրէ
 հտա հիթմէք իջին շնորք իստէյէ :
 Ա՛ ճԻԴ վէ

Ս է աղօթք տախի իքի Թիւրլիւյ
տիւր • պիրի հասարակաց , պիրի
առանձնական :

Հասարակաց օ տուր քի , հեր
կիւն եկեղեցիտէ ճէմ օլուպ ,
ալլահըն օրճնեալ միւպարէք իս
մինի օրճնել գովել փառաբանել
էտէրիզ • վէ կիւնահըմըզը աղ
լայրպ՝ Թողուի Թալապ էտէրիզ :

Ս է առանձնական աղօթք օ տուր
քի , հեր քէշ քէնտի գալպինտէքի
արգուսինէ կեօրէ՝ կիւնիւն եա
կէճէնին պիր վագթինտէ Քիք
րինի հեր շէյտէն պէրի էտիպ ,
ալլահտան նէ նիազը վարըսա՝ աղ
լար սզլար միւրաճաաթ էտէր :

Ս է պուտա իքի Թիւրլիւյ օ
լուր • եա օ տուր քի՝ ապաշխարանք
իչին շու գատար զաման շու ա
ղօթքու էյլէ տէյի քահանա Թէն
պիհ պույուրմուշ օլուր • Լքախօտ
շու տէտիկիսիզ առանձնական պա
քը կիպի՝ քիշէ քէնտիլիկինտէն
Ժամ զամանը տէյիլ իքէն՝ առ

ճԺԳ անձ

անձնական աղօթք էտէր: առանձնական
նական՝ եանի եալընըզ՝ քէնտի քէն
տինէ տէմէք տիր: առանձնական
աղօթքուն լէզզէթինի՝ հէմէն
անձագ ալան պիլիր:

Ս է պու առանձնական աղօթքուն
վագթը սահաթը եօք տուր
հէր նէ զաման օլուրսա օլուր:
Իլա հասարակաց աղօթքուն վագ
թը սահաթը վար տր քի հէփիմիզ
պիլիրիզ:

Ա քին շունու պիլմէլիլիզ քի,
ալա հըն էօյիւնտէ աղօթքա տուր
մագտա նէ՛տէ յնի թէտարիք կէ
րէք. քի աղօթքա լայիդ օլմայան
եօլսուզ հարէքէթլէր պուլուն
մայա: քի էկէր պուլունուրսա,
սուչումուզու աղար իքէն, թէք
րար պիր գաթ տահա սուչու օ
լուրուզ: Ս է աղօթքտա եօլսուզ
հարէքէթլէր հանկըլար տըր տէր
սէն, պիր գաջ պաշ լըճասընը պէ
եան էտէլիմ քի օպիրլէրի՛տէ
օնա կեօրէ պիլինէ:

ՃԺԵ

ԼԿԼ

Ի վեկքի վէ էն պաշլըսը՝ աղօթք
 տա իքէն՝ պիւրինէ պիւր շէյ սեօյ
 լէմէք, ետխօտ սեօյլէյէնէ ճէ
 վապ վերմէք տիր • Եկէր խայր
 Եկէր շէրը • Լ՝ լրահթապէ իլէ
 սեօյլէշերքէն, օլ աղիզէրտէն ա
 զիզի գօյուպ՝ սըղարմզ իլէ սեօյ
 լէշմէք՝ Քիքր Եյլէ քի նէ՛ տէյնի
 գապահէթ տիր: Պուհա պիղիմ
 կիպի ինսան պիլէ Թէհէմիւլ էթ
 մէզ • տէյիլ քի՛ ալէմի եարատան
 ալահ: Պիղիմ իսէ՛ շու աճապ
 գապահէթ մի տէիլ մի՛ այնըմըս
 պիլէ կէլմէզ: Ո՛վ աղօթքա տու
 րան եղքայր՝ տուրտուղուն եէր
 նէ եէր տիր պիլերմիսին • քիմին
 էօյիւնտէ տուրուեօր սուն • ալ
 լայաճագ սղայաճագ եէր տիր կեօ
 զիւն աջ: Չայր՝ շքի՛ կիզլիճէ
 պիւր իքի տամլա եաշ Ջ. քարասըն՝
 նէ՛ լագըրտը էթմէք գայիլըսը •
 տուրսուն կիւլմէք շաքա էթմէք •
 Օ արմանք՝ քի օ սահաթ երէ կէչ
 մէյիզ: Պուհուն իչին պու գատար
 ճիզ

*****

Ի քինձիսի կեօզիւն էօյիւնէ
դուդմայրս՝ էօթէ պէրի պագմաք
տըր. քի պեր. քիշի իլէ սեօյլէշմէք
տէ պիլէ, պեօյլէ պագըշար եօլ
սուզ սուր. քի պուելար Քիքեր
սիզ սուբմագտան կէլեր:

Իւջիւնձի, աղօթքունու փէք
փէք սեօյլէ յիպ, եանընտաքինէ
իշիթտիրմէք տիր: ջիւն աղօթքուն
ալլահա տր, փէք սեօյլէմէկէ նէ՝
հաճէթ. քի սեօյլէմէքսիզ տախի
ձիւմէ օնա էյան տր: Թահգիդ
էօյլէ պիլէսին. քի, եանընկտաքի
իշիտիրսէ, ալլահ օնու իշիթմէզ.
եանի՝ տիյնէմէզ, տէմէք կէլեր
քի, քիմէ իշիթտիրտին իսէ, աղօթ
քուն օնա՛ տըր օ իշիթսին:

Պու սեօզ՝ ժողովուրդ իջին տիր.
ատեանտա օգույանլար իջին տէիլ
տիր. օնլար ժողովուրդուն աղզը
տըր. ժողովուրդա պէտէլ օնլար
սեօյլէր: վէ օնուն իջին փէք սեօյ
լէր քի, ժողովուրդուն Քիքեր
օնտա՛ օլա. քէնտինտէն տիւզմէ

ՃԻԷ

ային

*****

ային օյուն շէյէր սեօյէմէյէ
Տեօրտիւնճի, պու շիմտի տէտի
 կիմիզտիր. եանի՝ ատեանտա օ
 բունանլարա գուլագ Քիքիր գօ
 մայրպ, տէրէտէն տէփէտէն քէն
 տի պիլտիքէրինի սեօյէմէք տիր
 Նիճէքի հէր պիրի քէնտինտէն
 պիրէր աղօթք տիւզմիւշ, աղօթ
 քա տուրտուգճա օնու սեօյէր.
 քի իջինտէ աղօթքա լայիդ օլմայան
 նէչէ՝ սեօյէր պուլունուր.
Պիր պեօյիւճէք քիմսէնին էօյ
 իւնէ վարմալը օլսաք, էվվէլ թաս
 մին էտէրիդ քի, եօլսուզ սեօզ
 սեօյէմէյէլիմ. քի նիազըմըզ գա
 պուլօլունա: վէ էկէր պիլմէզ
 սէք, պիր պիլէնտէն էօյրէնիլիլ
 Լա ալլահըն տիվանընա վարմագ
 տա՝ նէ գատար կէրէքքի պիլէն
 տէն էօյրէնէլիմ.
Սէ էկէր հիչ պիլէմէզսէն, տր
 մեղայ. տր ողորմեա՝ աճ քաւեա
 զիս իմեղաց տէմէք քէֆայէթ է
 տէր. քի գսաճգ սեօզ տիւր ամա
ճիւր իջին

իջինստէ պիւթիւն աղօթք թէք
 միլ տիր: Օ էրէ պեօյիւք աղօթք
 քիշի կիւնասընը աղլամադ, վէ ալ
 լահտան մէրհամէթ իստէմէք տիր:
 վէ աղլահըն պեօյիւք մէրհամէթի
 կիւնասըմըղը աղք էթմէք տիր:
 իմտի՛ տր մեղայ տէմէք, եա՛րէպ
 պի կիւնաս իշէտիմ կիւնաս
 քեարըմ տէմէք տիր: Տէր ողոր
 մեա տէմէք՛ եա ըէպպի ռահմ էյլէ
 մէրհամէթ էյլէ տէմէք տիր:
ԸՃ քա՛ւեա՛ զիս ՚ի մեղայ տէմէք՛
 եա ըէպպի պէնի կիւնասըմտան
 քա՛ւել էյլէ տէմէք տիր: եանի
 պէնիմ սուչումու պաղըշլա տէի
 նիազ էթմէք տիր: Իշտէ տէտիկի
 միղ աղօթք պու սեօզէրտէ թէք
 միլ օլտու: օնուն իջին տէտիք քի՛
 պու իւչ սեօզ՛ աղլահըն էօյիւնստէ
 պեօյիւք աղօթք տուր: Լ պէին
 նիճէքի տէտիք, սեօյլէտիկին ա
 ղօթքու պեօյլէ աղնայարաք տէ
 սէն կէրէք տիր: աղնամատան
 սեօյլէմէք ճայիղ տէյիլ տիր:

ՃԻԹ քի

Քիշի պիլմէտիկի սեօղիւյ ատամա
պիլէ սեօյլէսէ, պեօյիւք ԹեօՅ
մէթ տիր . ներէտէ գալտը քի
ալաստան նիազ էտէրքէն՝ սէն
քէնտի տէտիկինի պիլմէ յէսին .
Իշտէ պու սէպէպլէր իջին ա
ղօթքումուզ մագպուլ օլմատրղըն
տան մատէ, Թագերէ՛ տախի լայիգ
միւսթաճագ օլուրուզ :

Ս է պիր պեօյիւք գապաճէթ տէ
պու տուր քի, սէն քէնտի աղօթ
քունու գօյուպ, գայրըսընըն ա
ղօթքունա մաճանա գօյասըն՝
չեօյլէ տուրտու շեօյլէ սեօյլէտի
տէյի . սէն ժամա օնուն իջին մի
կիթտին . օնուն եօլսուզ տուր
տուղունտան սանա նէ : Եկէր
կէրջէք եօլսուզ իսէ, սէն քէն
տինի շէք շէվէր քի օնուն կիպի
տուրմայասըն . անձագ օնու գնա
մագ սանա ճայիզ տէիլ տիր . քի
էկէր գնարսան, պիլէսին քի ա
ղօթքուն զայի՛ օլուր : Սէն Տէմէն
սէնին աղօթքունա մուգայէթ օլ
սան կէրէք տիր :

Այս պու տէտիք լէրիմիզտէն գայ
ըր, աղօթք տա տաճա՛ն էն էն եօլ
սուղ իշէրիմիզ վար սըրքի, սէն
քէնտինտէն պիլէն էն էրէք տիր:
Լ՛նճագ՝ օնլարըն տա պիր գաջընը
տէյէլիմ քի, գալանլարընը տա
պիլէէն էն էօլ աջըլըն:

Սիճէ քի՝ փէք փէք աղլամագ .
փէք փէք աճ էթմէք . փէք փէք
կեօյիւս տեօյմէք: Արախօտ ույ
ուգլամագ . տուրսուն ույումագ .
Քէճիմսիզ ճիճագսըզ էսնէմէք
կէրինմէք: Վէ իգթիզասը եօզ
իքէն՝ փէք փէք էօքսիւրմէք .
Թիւքիւրմէք . վէ տաճա պունուն
կիպիլէր: Արախօտ՝ փէք իգթիզա
տէիլ էքէն, ատէթ էտիպ պուու
նուն գուլաղըն գարըշտըրմագ .
եա պիր երինի գաջըմագ . իւտիւն
պաշըն սաքաղըն տիւզէթմէք:
Արախօտ՝ էթմէք պէլտէ օլմագ .
գօլար սղար օլմագ . պալտըր կեօյ
իւս աջըք օլմագ . եա չուճա օ
մուզտա, եա գօլարը կէյիլէմիշ

Ճիւ օլ

Օլմագ, քի պեօլէ տարտաղան գը
եաՔէթիլէ՝ պայաղը պիր աղալէ
Թին էօյիւնէ պիլէ վարըմագ,
Եախօտ՝ փէք կէ յինմիշ տօնանմ
Օլմագ, քի պուտա օնուկ կիպի
տիր: Բիշի տէրտինի աղլամաղա
փատիշահ տիվանընա կէինիր գու
շանըր տամը կիտէր՝ Քէքը էլէ:
Մէ եփրեմ խորին ասորի՝ պու
եուրմուշ եազմըշ քի, եկեղեցիէ
աղօթք իջին, տիւլուն էվինէ տա
վէթ օլունմուշ կիպի կէ յինմիշ
գուշանմըշ կիտէրիզ: Ալանըն
պիղէ կիւճէնմիշ միւպարէք ա
զիզ խաթրընը՝ աղլայըպ սըզլայըպ
էլէ ալաճագ եհրտէ, եօլսուզ վա
րըպ տուրտուլումուզ իջին, Թէք
րար կիւճէնմէսինէ պայիս օլու
րուզ: Ալքէքէր վէ տիշիլէր,
քէնտիլէրին եօլսուզ կէ յիմէրին
տէն մատէ, մագսըմլարընը տախի
տօնաստըթլար էօյլէ պիլէ կէօթիւ
րիւրէր: Ժամտա օլանլարա կէօյ
տէրմէք իջին. քի օնլարըն տա
ճիք

աղօթքտան գալմասընա սէպէպ օ
լուրլար : Ո՛վ ճարդ , պիւր քերրի
Քիբր էյլէ քի նէրէյէ կիտէեօր
սուն վէ քիմին էօյիւնտէ տուրա
ճագ սըն : Լ՛ղօթքաւր կիտէեօր
սուն , տիւլիւն էվինէ մի կիտէ
եօրսուն : Լ՛ղօթք էվինէ պեօյլէ
մի կիտէրլէր : Սուչու կիւնաս
լըյրմ տէրսին . սուչու պոլ գը
եաքէթտէ մի օլուր . հաքիմ էօյ
իւնտէ սուչուլար պեօյլէ մի տու
րուրլար : Պագ կեօր աղըզարը
աչըլըր՛ր . պագ պէնկզէրի նի՛
ճէ սօլմուչ . տուտագլարը նիճէ
կեօյէրմիչ . քի էօլմ էտէն էօլիւյէ
տեօնմիւչէր տիր : Հանի օնտա
էօթէ պէրի պագմագ . քի էօյլէ
րինէ պիլէ տօղրուճա պագմաղա
վէհմ էտէրլէր : Պիղիմ կիպի
ինասն էօյիւնտէ տուրմագտա՛ քի
պու տէյնի խէվ Ք ու հիճապ կեօ
րիւնիւր . եա հաքիմէր հաքիմի
օլան ալլահըն խշրմնաք հուզու
րինտէ տուրմագ՛ նէ գատար տախի
զիատէ տիր :

Կուրբ եփրեմ ալիմ ճրգնաւոր՝
 պուհլարը պէօյլէ սեօյլէ յիպ ,
 պու սու իւզէրինէ հայլիճէ ու
 զաթմըշտր: Ըմտի աղօթքա տուր
 տուգճա , օլ տէտիկի սուչուլա
 րըն տուրտուգլարընը՝ Քիքրիմիզ
 տէ պիր քէրրէ ըեսմ էյլէսէք ,
 պիզէ եէթէր իպրէթ տիր֊քի նէ
 տէյնի վէհմ իլէ , նէ տէյնի հի
 ճապ իլէ , վէ նէ տէյնի ատապ իլէ
 տուրմագ կէրէք տիր քի աղօթք
 մագպուլ օլա : Ա է շուհուտա
 պիլէսին քի , իւսթիւմիւզ պաշը
 մըզ՝ վէ աղօթք էթտիկիմիզ եէր՝
 փաք սաքլանմագ ճայիզինտէն տիր
 նիջին տէրսէն , վար Քիքր էյլէ :
 Լ լահըն էվինէ , վէ աղահըն է
 վինտէ աղօթքա տուրանա , քիլլի
 փասլըմը օլմաք լայրդ տըր , եօքսա
 փաքլքմը ճայիզ տիր֊թէն փաքլը
 ղըն պիլմէյէն , ճան փաքլըղըն նէ
 պիլսին : Հալըլարը հասըլարը
 նագը շայան շու ջամուււլու հողա
 թափլար֊ բապուճտան ճիզմէտէն
 Գիդ

զիստէ քիրլի չամուռլու այագլար
Վէնտի էվինէ ոտասընա կիրէ
մէտիկի այագլարըլա՝ եկեղեցիէ
փերվասըզ կիրէն լուսաւորջի քը
րիստոնեայ, նէ պիլմիշ աղնամշ օլ
տու քի աղօթք նէ տիր, տուն ա
ղօթից տաճար այ սուրք եկեղեցի
նէ տիր: ( ) նուն իջին լուսաւոր
ջի քրիստոնեա տէտիք քի, պու
շիմտի տէտիքլէրիմիզ՝ Տէմէն սաթ
պիզիմ իջին տիր. օ պիրլէրի իլէ
իլիմիզ եօք տուր. օնլարըն եկե
ղեցիտէ փրուլածքը եօք տուր.
օնուն իջին պու սեօզ սաթ պի
զիմ աղգ իջին տիր՝ գայրըլար իջին
տէյիլ տիր: Պու արատա՝ պիզիմ
աղօթքումուզ իջին սեօյլէյէճէք
սեօզ չօք վարըտը. քի հաթտա պիր
գաչընր տա եազարքիտի, լաքին
աղօթքումուզուն ապը թէմէլի
նէ սուրէթտէ օլտուղունու պիլ
մէյէնլէր, պիզի էսկի շէհիրէ եէ
նի ատէթ գուրար սանըլար տէյի
եազարքլարըմըզ հալքա չէվիրտիք
Ճիե Լ՛ճապ

Նապ օ եազտը քլարըն նէ՛ խոխ
տէրսէն, պիրի պու խոխ քի,
ժամա կիտէր լագրտը էտէրիզ,
տշարը չքար՝ ողորմի ան տէրիզ.
Եանի քի ժամա կիթտիք աղօթք
էթտիք տէի: Նէ մութլու ճանրմը
զա քի աղօթք նէ օլտուղուն պիլ
տիք: Քի պաղը ժամասէր եղբայր
պիր կիւն ժամրնտան գալմազ.
Իլլա պիր կիւն ժամա կիթտիկի
եօք տուր: Նէ ղնատընմը նէ՛ տէ
տիւմ. ժամա կիթմէնին ատը գալ
մըշտը. աղօթքունտա օնա կեօրէ
ատը վար քէնտի եօք: Նէ կէր ագ
լըն ճէմ էտիպ էյիճէ Քիքը է
տէրսէն, ինչալլա՛ տէտիքլէրիմէ
գայիլ օլուրսուն: Սուղլագ է
կեղեցիտէ աղօթքտան քարոզտան
վէ օրէնքէ միւթալիք օլանտան
գայրը՝ պիր շէյ օլմասա կէրէք
տիր. պէնիմ էվիմ աղօթք էվի տիր
տէմիշ ալլա՛. իշտէ հէփ տէյէ
ճէքլէրիմ պունուն իչինտէ տիր.
վար ուՓաճրգ Քիքը էյլէ քի
պէն եազտըմտա պօզտում:

Նէմէն ալա՛հ ճիւմէմիզին կեօ
զիւնէ նուր վերէ քի , ալա՛հա
գուլուգ նիճէ կերէք տիր
պիլմիշ օլալմ :

Ս է աղօթքտա նէ շէքիլ տու
րուշ կերէք տիր տէ յի , ալա՛հըն
լութքի իլէ ազպուչուգ պիլտիք
տէն սօղրա , պունուտա պիլսէք
կերէք քի , աղօթքտա նէ եօլու
Քիքիր կերէք տիր : Օ էրէ ա
ղօթքունն ասլը թէմէլի Քիքիր
տիր . օլ էվվէլ տէտիքլէրիմիզ ա
ղօթքունն սուրէթի տիր : Իմտի
պիր շէյինն ասլը զաթը օլմայրնճա
սալթ սուրէթտէն նէսնէ հասրը
օլունմազ : 'Նիճէ քի' քեաղըտտա
նագշ օլունմուշ կիւլիւնն սուրէ
թի կիւլտիր էմմա , ասլը զաթը
կիւլ տէիլ տիր . նէ կիւլ գօգու
սու վար , նէ կիւլ խասսէսի :

Պունունն կիպի , աղօթքա տուրա
նրն Քիքրի՝ աղօթքա միւթապըք
օլմատըքտա , նէ գատար էյի՛տէ
տուրսա , Քայտասը եօք տուր :

Ճիէ Իմտի

Վասի աղօթքսա՛ էն էվ վէլ պու
Քիբիր կերէք քի, Մլաճըն
ուլու էզամէթի էօյիւնտէ աղօթ
քա սուրմաղա Տիչ պիր քիմսէ
լայիգ տէիլ տիր • անճագ քէնտի
լութֆու քէրէմի տիր քի, պիզի
էօյիւնտէ սուրմաղա լայրգ էթ
միշ տիր • Եօքսա օլ սասաթ օրա
ճգտա Եօղ օլուրուտուք • Եիճէ քի
փամպուգ Եա մօմ Եաղը աթէշ
էօյիւնտէ :

Վքինճի՛ պու Քիբիր կերէք քի,
քէնտինի ճիւմլէտէն էանա,
ճիւմլէտէն կիւնասքեար պիլ
սէ կերէք տիր :

Վւչիւնճի՛ պու սուրքի, պիզիմ
կիւնասըմըզա մաղֆիրէթ էտի
ճի, վէ պիզէ տօղրու Եօղ կեօս
տէրիճի վէ էքսիքլիկիմիզի թա
մամ էտիճի Քագաթ ալլաս տրո
ալլաստան գայրը Եօք սուր տէ յի
պիլսէք կերէք տիր :

ՏԵՕՐՈՒԿՆՃԻ՛ Օ սուր քի, աղօթք
տա՛ ալլաստան սրթգըա խայրը
Ը
ճիլ
Օ

օլմագ իւզըն հեր նէ տիւերսէք,
 պիզտէն տիրիղ էթմէզ՝ մուդլագ
 վերիւ տէի պու Քիբիրտէ օլսագ
 կերէք տիր: Ա է խայրըլ տիւէք
 օտուրքի, ճաննա՛ Քայտուրը օլա:
 Պեշինճի օտուրքի, պիւթիւն
 ազըլ Քիբրի էթտիկի աղօթքտա
 օլա. տիւն պաշգա եհրտէ Քիբրի
 պաշգա եհրտէ օլմայա: Ա է էկեր
 ինսան տըր՝ Քիբրին գաջարտա,
 ճէհտ իլէ կէնէ երինէ կէթիրմէք
 կերէք տիր: Ա է էկեր Քիբրին
 իւտիւնտէ իքէն, շէ յթանըն վէս
 վէստի իլէ նէ շէ պէյէնմէյիպ
 Թիթտինատիկին նէմագուլ Քիբիր
 էր կէլերսէ, օնլարըն աղօթքա
 զարարը եօք տուր: պու իստէմէ
 տիկիմ Քիբիրէր նիշին կէլը տէի
 Քիբրին ապլա պուլանուտըն:
 Օ հրէ ինսանըն խայրը շէրրի՝
 Քիբրինին պէյէնմէտինատէ տիր:
 պէյէնմէտիկինտէն՝ խայրը շէրր
 կէլմէզ: Քիբիրէ գափու պաճա
 եօք տուր. զապդը միւլին տէիլ տիր

Թ Գ Տ

ԳԵՄԵՆ օնուն իլաճը՝ Թիցսինմէք
 վէ կիւնաս եհրինէ գօմամագ տր:
 ՕԼ սէնին տառը լույ պէյէնմէ
 տիկին ալաք Քիքիւրէրի քի տի
 լէ կէլմէ յէճէք տիր, շէյթան օ
 նուն իջին կէթիւրի քի, սէն օնլա
 ըր կիւնաս սանրու, վայ պէնլմ
 հալմ նիճէ օլուր իշիմ պիթտի
 ալահըն իւղիւնտէն տիւշտիւմ
 տէի, աղօթքունտան կէվ շէյէսին
 վէ հոգևոր մուհապպէթինկտէն
 սօղույասըն: Իմտի պիլսէն կէրէք
 քի՝ պունլարըն սանա ասլա զա
 րարը եօք տուր:
 Խոստովանանքտա՝ պու միսիլլի
 մէքրուհլար իջին ազպուհուգ
 իշարէթ օլտուղու կիպի, էկէր
 խոստովանահայր ալիմ իսէ, տույ
 տում օղուլ օնլարը տիլէ կէթիւ
 մէ. օնլար հէմ կիւնաս տէիլ տիր
 հէմ տիլէ կէլմէք ճայիզ տէիլ տիր
 նէ գատար կէլիւսէ կէլսին՝ հիջ
 պիր շէյ սայմա տէսէ կէրէք տիր:
 Լօք էկէր խոստովանահայր ալիմ
 ճԼ

տէ յիլ իսէ , Տէմ պիբեր պիբեր
 սեօյէտիր . քի սեօյէթ մէք ճայիզ
 տէիլ տիր . զերէ արասընտա նէչէ
 լեր վաբ ար քի տիլէ կէրմէսի քիւ
 Քիւր տիւր : մէ Տէմ ԹէնպէՏ է
 տէր քի : սաբըն օյ պոււնլար պիբ
 տասա Քիբիրէ կէրմէսին տէօյիւք
 կիւնաս ար տէր . շու եօլու պու
 եօլու աղօթք է յէ քի պոււնլար
 տան . գուրթուլարն տէի իրատ
 լար վերսպ ԹէնպիՏէր է տէր
 ( ) իսէ նէ գատար մուգայէթ օյ
 սան , օ գատար գիտտէ կէլիր . մէ
 նէ գատար Տաճէթ էթմէսէն ,
 օ գատար էքսիլիր քի ապլա Տիչ
 կէլմէզ : Այա պոււնուն իչին Տիչ
 աղօթք ազաջանք կէրէքմէզ մի
 տէրսէն , ՏայՏայ . կէրէք տիր նի
 ճէ կէրէքմէզ : Տէ ան՝ շու մէք
 բուՏ Քիբիրէրի պէնտէն տէֆ
 է յէ . քի Քիբիրիմ սալթ սէնտէ
 օլաուն տէ յի ազաջանք էթմէք
 ճայիզինտէն տիր . լարին սեօզլու
 միւզ շու քի , իՏթիմալ տիր տէֆ
 ճլա օլ

օրնազսա, նիճէքի տէտիք՝ պիր
շէյ սայմասան կէրէք տիր:

Սէ պիր իլաճտա պու տուր քի,
օ կէլտիքճէ՝ սէն գայրը պիր Քի
քիրէ տալասըն հոգևոր Քիքեր
լէրտէն: Այա քսուեն չարչարան
բընտան պիր շէյ Քիքը էտէսին,
եա պիր սուրբուն պիր շէյինի.
եախօտ պիր հոգևոր շէյճիյէզ
էզպէրլէյէսին. տէ Քիքրին՝ օ
նուն իւտիւնտէ օլա. աշխարհ ան
կիպի. առանօտ լուսոյ կիպի.
այսօր անճառ կիպի. քի օ կէլ
տիքճէ, սէն պու Քիքերլէրէ գա
չասըն: Վէ տահա պու եօլու Քի
քերլէր եօլար նէքի ալահ վէ
րիրսէ գուլանմագ կէրէք:

Պու մէքրուն Քիքերլէր իշին
ալիմ ճգնաւորլար շէյ չօք եազ
մչար տր. զէրէ շէյթան օնլարլա
չօքճա տիւշմէտի իշին, պու Քիքեր
օնլարտա չօք գուհուր էտէր:

քի պունա՝ մտաց ցնորք տէրլէր.
քի եանի գարա գուրա Քիքերլէր
ճիք տէ

տէ՛մէք տիր: ( ) Լ գիրք լէրի գրու
 մայան կարգաւորլար պու է՛՛՛վալ
 լէրի պիլմէղէր: նի՛ճէքի երանե
 լի ե՛ւագրիոս ճգնաւորուն գիրք
 լէրի վէ տա՛հա օնուն կիպիլէր:
 ( ) նուն իչին իլէրիտէ տէտիք քի
 խոստովանահայր ալիմ կէրէք քի
 հեր գիրքտէն կանոնքտան խա
 պէրտար օլա: Բն ճիւմէ քրիս
 տոնեալարը էօյլէ խոստովանահայր
 պուլմաղա արժանի էյլէյէ
 ամէն:

Ս է աղօթքուա նէ շէքիլ Քի
 քիր կէրէք օլաուղուն մուխթա
 սարիճէ պիլտիքտէն սօղրա, աա
 խի պիլմէք կէրէքսին քի, պիր
 մանճա նէ գատար լէզիզ օլա,
 լաբին գապը թէմիզ օլմասա,
 օ մանճա քիպար էօյիւնէ կէլմէկէ
 լայիգ օլմազ. պու թէմսիլ կիպի,
 պիր քիչինին աղօթքու հեր վէճճ
 իլէ էօլունտա օլուպ, քէնտի ա
 ղօթք էտէն անարժան օլտուգտա
 աղօթքու գապուլ օրհազ տէմիլէր

Ճիգ

Ս է

Ս է պու անարժանը բ օնիքի
սէպէպիլէ օլուր տէմիշէր . ան
ճագ պիզ հէմէն պիր գաջ պաշ
լըճարն սեօյլէ յէլիմ քի օպիր
լէրի'տէ օնա կեօրէ գըյաս օ
լունսուն :

Ի մտի էն էվլէլէքի օ տուր քի ,
աղօթք էտէնին հալիա թէրք էթ
մէմիշ կիւնասը օլա . քի օլ կիւ
նասընտան փիւշման օլուպ խոս
տովանել օլմայրնճա , աղօթքու դա
պուլ օլմազ : Սուրբ գիղքէրտէ
եազըլէքի , ալլաս կիւնասքեա
րա իշիթմէզ . մէ հէմ եազըլէքի
ալլաս կիւնասքեարա իշիտիր .
Տէմէք տիր քի , կիւնասընտան
փիւշման օլմամշ մեղաւոր աղօթքա
տուրսա , ալլաս օնա իշիթմէզ .
իշիթմէզ տէմէք , տիյնէմէզ գա
պուլ էթմէզ տէմէք տիր . Ալլա
էթտիկիյնտէն նատիմ օլուպ , եա
րէպպի սէնին էմրինէ գարջը տուր
սում կիւնաս էթտիմ թեօլպէ ,
պէնիմ սուշում աղք էյլէ . մէ

պանա շորք վեր քի պիր տահա
 կիւնաս էթմէ յիմ տէ յի աղօթքա
 տուրսա, ալլահ օ մեղաւորուն ա
 ղօթքունու գապուլ էտէր,
 ճիւմէ գերքէր պունու պիգէ
 պէօյլէ պիւտիրմիշէր տիր:
 Ի քինճի սըտգը պիւթիւն օլմա
 մագ տր. եանի կքի Քիքիւրէնէք.
 աճապ աղօթքում գապուլ օլուր
 մու օլմաղմը տէի. քի պու Քիքիւր
 օլմասա կէրէք տիր. էրտէ կէճտէ
 մուղլագ տիլէկիմ հասըլ օլուր
 տէի թամամ սըտգ իւզքէ օլմագ
 կէրէք տիր:

Իւչիւնճի, եօլսուզ տիլէք էթ
 մէք տիր. վէ եօլսուզ տիլէք
 օ տուրքի ալլահըն շանընա լայրդ
 վէ քէնտի ճանընա կէրէք օլմայա:
 վէ պու օ տուրքի, տիւնեալք
 իչին, եանի թէնէ ըահէթ վերիճի
 շէյլէր իչին աղօթք էտէսին:
 Օ էրէ ալլահ պույուրմուշ քի,
 սէնի եարատան սանա կէրէք օ
 լանլարը հէփ պիլեր: քի սէն
 ճէ իս

իստեմէ զտէն վերիւր . սէն Տէմէն
 կիւնասընը աղայրայ , սէնի եարա
 տանըն ըրգասը սէնտէ թէքմիւլ օլ
 մազ իջին աղօթք էյլէ ,
Տեօրտիւնճիւլ , աղօթք էտէնին
 պիւր քիմսէ իլէ խուսումէթի օլ
 մազ տըր . զէրէ էտավէթի օլան
 քիմսէնին աղօթքու գապուլ օլ
 մազ . Քն սուրբ աւետարանտա
 վար էվլէլ պարըշ , սօղոա կէլա
 զօթք էյլէ տէմիշտիր :
Պիր տախի պեօյիւճէք սէպէպ
 աղօթք գապուլ օլմամասընա պու
 տուրքի , աղօթք էտէն թաշ իւ
 ըէքլէ քիմսէ օլա . եանի գալպին
 տէ ոասմ օլմայա . Սէ գալպին
 տէ ոասմ օլմազ օտուրքի , սաթ
 ինսանա տէյիլ , Տայվանս պիլէ
 մէրՏամէթի օլա . Թա պիւրքիւջիւ
 ըէք պեօճէկէ վարդնճա :
 իմսի իւրէկինստէ աճրմազլոգ
 օլմայան քիլէ աղօթքա տուրա ,
 ալլաճ օն մէրՏամէթ էտէր մի .
 մէրՏամէթ էյի իսէ՛ սէն նիջին
 Էլզ Էթ

էթմէզսին տէմէզ մի: Ան գայրը
սըն աճրտըն իսէ, ալլաս տա սէնի
աճրո. սէն աճրմատըն իսէ, պէլլը
քի ալլաս տա սէնի աճրմազ. պու
նա պիր ինձէ Քիքիր կէրէքմէզա:
Քն սբ աւետարանտա պիր մի
սալ պույուրտու քի, պիր փատի
շահ գուլարընտան իստի քի
մուհասէպէ ալա. վէ պաշատը քի
ալմաղա, պիր գուլու կէլտի քի,
օնպին թիւմէն պորձու չքոր.
վէ էտասընա քի գուտրէթի եօղ
ուտու, փատիշահ էմը էթտի քի,
հեր նէսի վարըսա՝ վէ գաուրը
վէ էվատըլարը սաթըլըն պորձու
թահսիլ օրտուն: Պորձու օլ տէմ
փատիշահըն այաղընա տիւշիւպ
եալվարտը նիեազ էթտի՝ քէրէմ
գըլ փատիշահըմ պանա մեօհէթ
վեր, պորձումու հէփ էտա էտէիմ
տէտի: Փատիշահ օլ տէմ աահմէ
կէլիպ, պիւթիւն պորձունու պա
ղըշատը: Պորձունտան գուլթու
լուպ չքրպ կիտէրքէն, պիր գա
նէ փու

փու եօլտաշնա ըռաստ կելտի քի
 օնտա իւզ գուռուշ ալաճաղը վար
 ըտը . դուդտու զօու էթտի քի ,
 էլպէթ պու սաճաթ վերմէ լիսին .
 ( ) տա այաղընա տիւշիւպ , աման
 քէրէմ էյլէ պանա մեօճլէթ վեր
 տէի եալվար օլտու . վէ ասլա Տիչ
 տիյնէմէիպ , կեօթիւրտիւյ Տափս
 էթտի : ( ) պիր եօլտաշարը պու
 նու կեօրիւպ , պու նէ' իշ իտի
 քի էթտի տէի գայէթ մէլիլօլ
 տուլար . վէ կելիւպ փատիշաս
 արզէթտիլէր : ( ) Լտէմ փատիշաս
 էօյիւնէ կէթիրտիպ տէտի քի ,
 այ եարամազ ալչաք գուլ , պէն
 սանա եալվար օլտուղուն իչին'
 պիւթիւն պօրճունու պաղըշլա
 տրմ . եա ճայիզ տէյիլ մի իտի քի ,
 սէնտէ սէնին եօլտաշնա մէր
 Տամէթ էտէիտին նիճէ քի պէն
 սանա էթտիմ : Պունու պեօյլէ
 տէիպ , խշմ էթտի քի , թէզ կեօ
 թիւրիւն Տափս էյլէն , թա պիւ
 թիւն պօրճունու էտա էտէնէտէք
 ճլը .

Պուսու պիզէ քն թէմսիլ վեր
տի քի, մէրհամէթի օլմայան
մէրհամէթէ լայրդ օլմազ

Օնուն իչին տէնիլտի քի իւրէ
ինտէ ուսմ օլմայանըն աղօթքու
գապուլ օլմազ: Օ էրէ աղօթքա
տուրան ատամ պէլլէ քի, ալլահ
տան քէրէմ մէրհամէթ ումսա
կէրէք տիր. եա քէնտինտէ մէր
համէթ եօղ իքէն, ալլահտան օնու
ումմաղա նիճէ լայրդ օլուր:

Ս է իշտէ օլ օն իքինին պէշինի
սեօլէտիք քի պաշլըճալարը տըր.
օ պէրլէրինի տէ պուսկարա կէօրէ
գըսաս էյլէ: քի ալլահըն շնոր
քու իլէ ինճէճիք Քէքը էտէրսէն
ճիւմլէտի պէյան օլուր:

Սուղլագ աղօթք էտէն քիլի,
քէնտինի տայրմա հէր կիւնաս
տան սաքընսա կէրէք քի, աղօթ
քա տուրտուգտա, թէմիզ գապ
իչինէ գօնմուշ լէզիզ մանճա կի
պի աղօթքու ալլահըն էօյիւնտէ
գապուլ օլա: Սուլլահ ճիւմլէմիդէ
ճիթ կիւ

կիւնացտան սաքընմագ էհսան
էյլէյէ. Լ. յօթ. ք իջին պու գա
տարճա եթէր օլուպ, կէլէլմ քի
ողորմու թիւն նէ տիր:

Ողորմու թիւն տէմէ. ք, ինայէթ
մէրհամէթ տէմէ քտիր. քի աճը
մագտան կէլիր. Լ. անի՛ իւրէ քտէ
ուահմ օլուպ, մուզայգասը օլան
նաշարլարըն հալընա մէրհամէթ
էտիպ, էլլինտէն կէլտիկի գատար
եարտըմ էթմէ. ք տիր. մէսէլա՛ էք
սիքլիկին տօլտուրմագ, հաճէթի
նի պլիթիրմէ. ք. Լ. զիզ վարգապէտ
լէրիմիզ պույուրմուշար. քի, պատ
կեր այ քեամիլ ինսան օ՛ տուր. քի՛
ալահըն սէվտիինի սէվէ, սէվմէ
տի ինի սէվմէյէ. Լ. է զիւն քի
ալահ տայրմա գուլարընա մէր
համէթ էտէր, կիւնէշ վերիթ,
եաղմուր եաղար, էյէճէ. ք իջէճէ. ք
վէ գայրը հէփ էհսան էտէր,
պէլլէ քի ոահմ էթմէսինի սէ
վէր. սէվմէսէ էթմէզ իտի.

ՃԻ

Լայն իսէ, պիզտէ Գատրը օլ
տուղումուզ Գատար՝ օնու իշէ
սէք կէրէք քի, պատկեր սյ օլ
տուղումուզ պէլլի օլա:

Պատկեր սյ տէմէք՝ Եանի ալաճա
պէնկզէր տէմէք տիր: ( )նուն ի
չին յս քս սուրբ ա՛նետարանոս
պուլուրտուքի, գթած օլունուզ
նիճէքի սիղին կեօքտէքի պա
պանըզ գթած տր: Գթած տէ
մէք, կէնէ ողորմած տէմէք տիր:
Եանի՝ ուճամ էտիճի մէրճամ էթ
էտիճի: Աեօրտիւնմիւյ յս քս ին
սանը նէ՝ մէրթէպէյէ չքարտը:
Երկնա՛ւոր Տայրըն օղուլարըսնըզ՝
օնա՛ պէնկզէր օլունուզ տէտի:

(Արկնաւոր Տայր տէմէք, կեօք
տէքի պապա տէմէք տիր:)

Քի էկէր օնա պէնկզմէզսէք,
չէթանա պէնկզէր օլուրուզ:
զէրէ ինսան՝ խայրը իշէրսէ՛ պլա
ճա պէնկզէր օլուր, շէրը իշէրսէ՛
չէթանա պէնկզէր օլուր: պունա
ասլա շէպէն օլմասըն:

Ճիս Լ.Ը

Լաճա պէնկզէր օլմագ պուրա
 տա օտուր քի, նիճէ քի ալլահըն
 պիր աաը ողորմաճ տըր, օ աաամ
 տա ողորմաճ տէնիլիր. Ա է նի
 ճէ քի շէ յթանըն դալպինտէ Տիւ
 ուսմ եօք տուր, մէրճամ էթսիզ
 ինսանտա շէ յթանա պէնկզէր օ
 լուր: Ա է մուդլու օ աաամա քի
 ալլահըն ազիզ աաընը քէնտի իւ
 զէրինէ ալա. պունտան պեօյիք
 տէվլէթ օլուրմու: ( ) նուն իջին
 յս քս պույուրտու քի, մուդլու
 ողորմաճ լարա քի, ողորմու թիւն
 պուրալար կէրէք տիր: ( ) էրէ
 էքինճի Տեր նէ էքերսէ, օնու
 պիջէր: Ա կէր պունտա նաջարլա
 րա ողորմէլ օլտուն իսէ, ալլահ տա
 սանա՝ պունտա վէ դաաաատան
 կիւնիւնտէ ողորմէլ օլուր: վէ
 պիր աաամա ալլահ ողորմէլ օլ
 տուգտան սօղրա, օնուն նէսի
 էքսիք օլուր. օնուն իջին մուդլու
 տէտի. քի մուդլու տէմէք Տիւ
 պիր թարաֆտան մուզայլաաը
 ճիք

Եօք տէ՛մէք տիր: Մէ՛ սբ յակրբոս
առաքեալ պույուրտուքի, մէր
համէթսիզէրէ՛ մէրհամէթսիզ
դատաստան օլսա կէրէք տիր:
Լանի՛ նիճէքի քէնտիլէր պու
տիւնեատա գատոր իքէն՛ քէնտի
ճինսինտէն օլան ինսանա ողորմել
օլմատրլար, ալլահտա օնլարա դա
տաստան կիւնիւնտէ ողորմել օլ
մասա կէրէք տիր: Քսն սբ աւե
տարանտա պեօյլէ պէյան էթտի
քի, նիճէ պիր չօպան գօյուլլարը
քէջիլէրտէն այրորը, օնուն կիպի՛
դատաստան կիւնիւնտէ յս քս
սալթանաթ. թահտընտա օթուր
տուղու զաման՛ արդարլարը մեղա
ւորլարտան այրորպ, արդարլարը
սաղ եանընա, վէ մեղաւորլարը
սօլ եանընա տուրտուրուպ, աք
դարլարա տէսէ կէրէք քի, կէլի
նիզ պասպամըն օրճնեալ գուլլարը
կիրինիզ արքայութիւնուն սօղ
սուզ ուրախութիւնունա:

Օ էրէ պէն աճգտրմ, սիզ պախա
ճխգ էյէ

անկտը տէրսէն, սբ վարդապետէր
պեօյլէ մեկնել էթմիշէր քի,
օնուհն իջին հէմէն սալթ պուհ
լարը անկտը քի, պիզ պիլէլիմ
աղնայալում քի, մուզայգասը օլա
նա ողորմել օլմագ, ճիւմլէ բարի
գործքտան իլէրի տիր: վէ գալ
պինտէ մէրհամէթ օլմամագ,
ճիւմլէ ալչաք Քիյլտէն ալչաք
տըր: Ս է պիզտէ պուհուհն ի
ջին սուրբ աւետարանըն պուրա
սընը անկտը ք քի, ողորմել օլմագ
ալլահըն ինտինտէ նէ գատար
մագպուլ տուր՝ վէ անողորմ օլ
մագ նէ գատար մէրտուտ տուր
պիլէլիմ: Ի ի օլ եհերին կեօյիւն
փատիշահը պիզէ պիլտիրտի քի,
պիրինէ մէրհամէթ էտէրսէնիզ
պանա տըր, էթմէզսէնիզ պանա տը
Լ՝ ճապ Քիքը էտէր միիզ քի պու
նէ գատար սեօզ տիր:
Պու սեօզիւն գըյմէթին պիլսէք
քէնտիմիզի սաթարտա ողորմուի
վերիր իտիք. նիճէ քի պազըլար
էթմիշէր տիր:

Ս Է պիր քիշինին Էլինտի վարը
Եօղ իբէն , նիճէ ողորմած օլ
սուն տէրսէն , քս նէ տէտի ի
լիթմէտին մի . սուսատըմ սու վեր
տինիզ . գարիպ իտիմ , պանա Եա
րանը ք էթտինիզ տէտի :

Պուսլարտա ահ ճալը՛մը տըր :
Հեր նէյէ գատըլըլըն վարըսա՛
օ շէյտէն ողորմութիւն Էթսէն
կէրէք տիր : Լ լատ վարըլըն մը
վար . պէտէնտի սաղըլըն մը վար :

Մուղլադ՛ ալլահ գուլունա հեր
նէ Էհսան Էթմիշ իսէ . կեօղ գու
լադ՛ Էլ՛ այադ՛ ադըլ՛ Քիբեր՛ Ե
լիմ՛ գուվլէթ՛ հիւնէր՛ պունըս
ըլն հէփ քէնտինէ կեօրէ զէքեա
թը վար տր . քի ալլահ ճիւմլէսի
նի պիզտէն իստէր : Կեօղիւն զէ
քեաթը՛ կեօզսիւզիւն Էլին գուդ
մադ Եօլուն կեօստէրմէք :

Գուլադ զէքեաթը՛ պիր տէրուի
տէրտինի նագլ Էթտիքտէ , աճըզ
ըք կեօստէրմէ յիպ՛ խօշնուտ
Քիբեր իլէ տիյնէ մէք . վէ գայըր
Ճիսէ Լ

լարը տա պունա կեօրէ : Աեօր
տիւնմիւյ ա՛հ ճասըզ փուլսուզ զ
ղորմութիւնլարը : Ա՛հ ճասը օլան
էքսիլեր թիւքէնիր տէի գօրգար
խօշ էքսիլմէզ ամմա, էօյլէ զանն
էտէր. եա պունլար տա էքսիլեր մի
պիր կեօզսիւզիւն էլին դուդսան
կեօզտէն էլտէն նէն էքսիլեր :

Պիր քիշինին էրտէ վարը օլմա
սա, վէ Տիչ պիր եէրի դուդմասա,
Քիբր իլէ զէքեաթ վերէ պիլեր.
նիճէ տէրսէն, նաչարլարը աճը
երպ, ա՛հ էլիմտէ վարըմ օլսա քի
վերսէմ. եախօտ էլիմ այաղըմ
դուդսա քի շունա եարտըմ էթ
սէմ տէսէ, պու Քիբիրլէր թա
մամ ողորմութիւն տուր :

Անճագ չօք քիմսէ՛ գասորըըըը
եօղ իքէն պունլարը սեօյլէր
ամմա, էթմէսինէ գուտրէթի
օլսա, Տիչ պիրինի էթմէզ :

Սիճէքի չօք վար քի, ալա՛հ
պանա զիատէ մալ վերսէ, եարը
սընը Քուգարէյէ վերերիտիմ տէր
Ճիւր

Ենտի օն գուռուշուն վար ,
օն փարասըն վերմէ զսին . իւզ գու
ռուշուն վար , օն գուռուշուն
վերմէ զսին , եա տահա չօք մալըն
օլսա , նէտէն մալիմ քի եարըսըն
վերմէ ճէ քսին . ալլահ քի շինին գաղ
պինէ պագար . էկէր գալպինտէ
վար ըսա , ողորմութիւնս տուր .
գալպինտէ եօղ խէ , սալթ ալ
իլէ սեօյլէմէ ք ողորմութիւն
սայրմազ :

Մէ պուտա պիլինսին քի , ալ
լահ զէ քեաթը էլտէ քի վարղընա
կեօրէ խտէր . չօքտան չօք , ազ
տան ազ : Պիր ատամ իւզ գու
ռուշու վար իքէն , պիր գուռու
շուն վերսէ . վէ պիր ատամընտա
օն ահճասը օլուպ , պիր ահճասըն
վերսէ , հանկըսը չօք վերմիշ օլուր :

Իւզտէն պիրինի վերտի , պու
իւզտէն օնունու : օլաու քի
պու օնտան չօք վերմիշ օլուու :

Պունա իսպաթ իստէրտէն , տարը
անէտարանտա եագըլմըլ քի ,

Ճիւթ

ք

Ին պիտ կիւն՝ աղքատուար իջին
 տէվ շերիլէն գանձանակըն գար
 շորնտա տուրտու պագտը քի՝
 քիմ նէ վերիտ տէի: Անլտիլէր
 ջօք զէնկիւնլէր՝ ջօք ջօք վերտիլէր:
 պիտ տուլ գառըճգ տա կէլտի իքի
 մանկըրճըգ պրագտը: ( ) Լ տէմ
 յս աշակերտլէրինէ տէտի քի,
 օ Քագրըր տուլ գառըճգ Տէփսին
 տէն զիատէ վերտի. զէրէ օ պիտ
 լերի արթըք մարտան վերտիլէր,
 իլա օլ գառըճըգ՝ նէսի վարըսա
 Տէփսինի վերտի. քի գայրը Տարճ
 լըղը գալմատը: Չիւն. քի Տէփ
 կիզ լիլէր օնա պէյան տըր, պիլտի
 քի նէսի վարըսա վերտի. օնուն
 իջին Տէփսինտէն զիատէ վերտի
 տէյի մէտՏ էթտի: Աիճէ տիլտէ
 մէսէլ տիր քի, վերկի մու Տապպէ
 Թէ կեօրէ տիր:

Ա է շունու տա ուլիլէսին քի,
 զէքեթը՝ միւ Տթաճընա վերմէք
 կէրէք տիր. եանի՝ էքմէկի աճա,
 տուլու աուսուզա, կէյէճէի ջըպ

լաղա: , վէ գայրըլարր տա պուենա
 կեօրէ. նիճէ քի քն պույուրտու,
 Միւհթաճը տուրուր իքէն, միւհ
 թաճ օլմայանա վերմէք, ողորմու
 թիւն տէիլ տիր. մէկէրքիմ պապ
 շը օլա. քի մուհապպէթ մէյլէ
 սի տիր. Պապշը շ մուհապպէթտէն
 կէլը, ողորմութի աճըմագտան.
 քի տիւշմանըն տա օլուրսա, ջիւն
 քի միւհթաճտր, օնա մէրհամէթ
 ֆարգտր. քի քն պեօյլէ պույուր
 մուշտուր. Ժպ, 5. 44.

Տէտիք քի զէքեաթը միւհթա
 ճընա վերմէք կէրէք տիր. քի
 հէփ քիթապլար պեօյլէ սեօյլէր.
 անձագ՝ վերէն պիլմէ յիպ ալտա
 նըրսա, օ կէնէ ողորմութի տուր.
 վայ կէլըր ալանըն պաշընա:
 Լա օ քի ողորմութի տէյի՝ ալա
 նըն եէյէճէի վերէնտէն զիատէ
 օլա, օնուեն հալը դատա:տտան կիւ
 նիւնտէ նիճէ օլսա կէրէք տիր.
 քի պու օնա վերմէք ճայիգ իքէն,
 օնուենքին տէ ալմըշտը:

ՃԾԱ

Պու

47

Պու կիւնաս վէ իշճինին Տաքը
նը քէամէք, իբիսի եօլտաշ տըր,
Տարամիլիք իբի տիր, պիրի տաղ
տա կէզէր, պիրի պունլար տըր
տէմիշ սք յօՏան ոսկիքերան:

Լլւաս ճիւմիէ գուլարընա խղճ
մտտիք վերէ. խղճմտանք տէմէք
ինսաֆ տէմէք տիր. վէ ինսաֆ
օ տուրքի, զուլմուն զըթտը տըր.
քի ինսաֆ էթմէ յէն՝ զուլմէ տիր
ճի տիր. քի Տայճա զըկօղ տէնիլիք

Սէ պու կիւնաս՝ ալլասա օ գա
տար գարջը տըր քի, ալլաս տիւն
եայը ետիմըշ, պու տայլմա
երքմադ տա՛ տըր:

Դաւիթ մարգարէ Սաղմոստա
պույուրտու քի, մուդլու օլ քիմ
սէ յէ քի, Քադըրը տիւշիւնիւյ
Քիբելըէնիր. պէլա կիւնիւնտէ՛
գուրթարըր օնու ալլաս:

Պու մուդլու՝ օ ատամ իչին տիր
քի, սուֆրասընա օթուրտու գ
ճա, պու քի պէնիմ էօյիւմտէ
պիր իբի թիւրիւ եյէճէք վար,
ճԾԷ նէ

նէ շէ լէր ջօճու գլարը յա շիմոխի
պու սահաթ աճ եաթ մը շար տըր
տէի Քիբը է յլէ յիպ, էօյլէ նաչար
լարա էլին տէն կէլտիքճէ իմտա
տը սօքանա : Ի շտէ օ առամ է
րանեալ տը . նիճէ քի քրիստոս տա
երանի ողորմաճաց տէտի :

Ս է քիմ քի Տէմէն քէնտի ռահա
թընը պաղըպ' պու Քիբի լէրտէ
տէիլ տիր, սբ յակոբոս առաքեա
լն մէրհամ էթ սիղ դատաստան
տէտի յի' օնու ն իջին տիր :

Ե ա աղքատա մէրհամ էթի օլմա
տըղընտան մատէ' զու լմու տա
օլուրսա, օնա նէ' շէ քիլ դա
տաստան օլսա կէրէք տիր :

Ս է մէրհամ էթ տէտի կիմիզ'
Տէմէն է քմէք սու վերմէտէ
տէ յիլա, Տէր շէ յտէ օլսա կէրէք
տիր . նիճէ քի տէտիք' հայվանա
պեօճէ կէ վարընճա աճըմաղլք կէ
րէք տիր : հայվան պեօճէ կէ շէօյլէ
տուրսուն, քէնտի ճինսինտէն օ
լան ինսանա մէրհամ էթ էթմէ յէն'

ՃԾԳ նի

ՅԵՐՈՒՍԱԼԻՄԻ ԱՊՈՍՏՈՒՆԻՔԻ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՈՊԻԱ

նիճէ մէրհամէթէ լայնիգ օլսա կէ
 րէք տիր • Գուլլում տուր քեօ
 լեմ տիր տէի, աճ սագլամագտան
 մատէ, մէրհամէթսիգ սաղընա սօ
 լունա չարփշորըրսըն • օ տա սէ
 նին կիպի ինան տէիլ մի • ալլահ
 օնու սանա գուլ էթմիշ իսէ, կէ
 նէ քէնտի գուլու տէյիլ մի • նի
 ճէքի սէնտէ օնուն գուլու սուն •
 Ան գուլունա նէ էտէրսէն, ալ
 լահ տա սանա օնու էտէր • պունա
 Տիչ շիւպհէն օլմասըն • քի հէփ
 գիրքլէր պեօյլէ սեօյլէր, հէմ
 Քիքրին շահատէթ էտէր •
 Իյօզ պիր աղ ուզաթտք կիպի կեօ
 լիւնիւր ամմա, կէնէ ուզաթ
 մագ տէիլ տիր • զէրէ սալթ հէմէն
 մէրհամէթ իչին պիր պեօյիւք
 գիրք տիւզիւլսէ, կէնէ տահա
 աղ տրը • քի պիւթիւն գիրքլէր
 ողորմութիւն քարոզել էտէրլէր •
 անձագ պիղ հէմէն պիր գաչ իշա
 րէթ էթտիք քի, գալանլարը տա
 օնա կեօրէ գըյաս օլունա •

ՅԵՐՈՒՍԱԼԻՄԻ ԱՊՈՍՏՈՒՆԻՔԻ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՈՊԻԱ

Ա է պիր իշարէթճիք տասա գալ
 տը, օնու տա տէյէլիմ տէ վէրը
 էտէլիմ: Ա է պու տուր քի, տէ
 տիքլէրիմիզ պաք աղօթք ողորմու
 թի, հէր պիրի էքի թիւրիւ տիւր:
 պիրի վագթը, պիրի միւտէմի:
 Ա ագթը պաք օ տուր քի, կանտն
 գիրքտէ եաղըմշ տըր. էկէր կիւն
 պաքը, էկէր հաթթա պաքը, վէ
 էկէր մեծ պաք: Բի պու կիւն
 լէրտէ նիճէ քի տէմիշիզ, էթտէն
 պարը քտան եաղտան շարապտան
 փէհրիզ գուգարըզ: Եւանճնա
 կան պաքտու պոււնուն կիպի տիր:
 Ա է միւտէմի պաք, տայըմա կիւ
 նաստան սաքընմագ՝ տայըմա տի
 լինէ փէհրիզ օլմագ՝ վէ տայըմա
 ազա գանասաթ էթմէք տիր:
 էէմէքտէ իշմէքտէ կէյմէքտէ
 ույոււմագ տա վէ տասա գայըր:
 քի պոււնըար հէփ՝ միւտէմի պաք
 գուգմագ տըր:
 Ա ագթըր աղօթք՝ իշտէն մասլա
 հաթտան պէրի օլուպ, պիր սա
 ճճէ հաթ

Տաթ իքի սահաթ, եւս տահա աղ,
եւ տահա ջօք աղօթքա տուրմադ
տըր. էկէր հասարակաց աղօթք,
էկէր առանձնական: Ս է միւ
տէմի աղօթք, քէնտինի տայրմա
աղաչըն էօյիւնտէ՛ պիլմէք, վէ
աղաչըն մուհապպէթիւնի Քիքիր
տէն ջքարմամադ, վէ տայրմա
շիւքիւլէր էթմէք տիր:

Ս ագթը ողորմութի, եզքսուլու
կէօզէթմէք, հաճէթ պիթիրմէք,
նաչարլարա իմնտա էթմէք, վէ
տահա պունուն կիպիլէր տիր:

Ս է միւտէմի ողորմութի, գարպի
մէրհամէթի յըմադ, նաչարա եար
տըմ էտէմէտիկի զաման՝ ա՛հ է
լիմտէն կէլտէքի եարտըմ էթսէմ
տէյի Քիքիրտէն աճըմադ. անձադ
էօյէ աճըմադքի, գուտրէթի օլ
սա էտէրտի. քի սալթ տիլտէն օլ
մայա: պունկար վէ պունուն կի
պիլէր՝ միւտէմի ողորմութի տուր:
Ս մօի պիր քիմսէտէ միւտէմի պար
միւտէմի աղօթք, միւտէմի ողոր

ՃԾԳ մու

Թէքրար օջտըղըն ջերքէք շա
մուռա եաթըպ եօլառլանասըն,
Պու Թէմսիլի՛ նք պետրոս առա
քեալ իքինճի ըիսալէսինին իքին
ճի գլուխուն էն սօղունտա պու
եուրմուշ տուր, վէ պիր գայըր
ալքաքլըղա տահա պէնզէթմիշ տիր.
քի աղըրճա սեօղ օլտուղու իչին
սեօյլէյէմէտիմ. Պիրքէրրէ օ
րաճըղընը աչտա պագ կեօր նէ՛
սեօյլեր նէյէ պէնկզէտիր օ.

( ) նուն իչին տէտիք քի՛ պաք ա
ղօթք ողորմուի՛ շու տէտիկիմիզ
մինվալ իւզրէ միտէմի օլսա կէ
րէք տիր օ զէրէ ջիւն քի տայրմա
ալլահըն գուլուլում տէրսին, ալ
լահ պունլարը սէնտէն նիճէքի
տէտիք տայրմա իստէր օ լահ
քէնտի լութք ու էհասանը իլէ՛ պի
զի տայրմա պաքտա՛ տայրմա ա
ղօթքտա՛ տայրմա ողորմաճլքտա՛
սագլայա ամին օ.

Պաք աղօթք ողորմութիւն իչին՛
պուրաճգտա սեօղիւմիւղ Թէմամ
օլտուն օ.

Պ ու Տէփ տէտիքէրիմիգտէն
սողրա՝ շունու տա պիլմէք

ճայիզ տիր. քի՛ ալլահ ինսանը զիւն
քի ճանտան թէնտէն եարաթտը:

ճան իջէրտէ, թէն տըշարտա. օնա
կեօրէ իջէրիսինէ վէ տշարըսը
թիւրլիւյ թիւրլիւյ գուլվէթէր
էհսան էթտի. քի, օնլարըս ճիւմ
է ումուրինի կեօրէ:

Ի ճէրտէ օլան գուլվէթ պուլն
լար տըր. ագըլ՝ Քիքիր՝ րատէթ
վէ տահա գայրըլար: Լ. գըլ օ

տուր քի, պիր շէյի Տէմէն սալթ
աղնար: Քիքիր օ տուր քի, էյիյի
Քէնայը սէջէր: Լ. յի տէտի իմիզ՝
ալլահըն էմրինճէ օլան տըր. Քէ
նա տէտի իմիզ՝ ալլահըն էմրինճէ

օլմայան տըր: Ե յ րատէթ օ տուր
քի՛ տօղըու իւրիւրսէ՛ էյիյէ՛
մէյլ էտէր, էյրի իւրիւրսէ՛ Քէ
նայա մէյլ էտէր. քի պուլնա ալ
լահըն ըիզասը եօք տուր:

Ե տշարտաքի գուլվէթ պուլն
ճԺԹ

լար

լար տըր . կեօրմէ .ք . իշիթմէ .ք . Գօգ
լամագ . տաթմագ . սեօյլէմէ .ք .
Դուգմագ . իւրիւմէ .ք : քի պուն
լար ըատեթէ իշիթմէր տիր . եախօտ
պինէճէք աթլար տըր տէյէլիմ :
զէրէ ըատեթ Տանկը եանա մէյլ
էտէրսէ , պունլարըւա կիտէր
պունլարըւա իշէր :

Ս է նիճէքի՝ աթա պինէն՝ ա
թըն պաշընա եուլար թաքար քի ,
Տանկը եանա իստէրսէ՝ օ եանա
մէյլ էթտիրէ : Ս է օ Տայվան քի
եավուզ տուր , օնա զիատէ մու
գայէթ օլուպ , աղզընա կէմ գօր .
եախօտ օլմպսա , պուռնուռնա եա
վաշա թադար . քի քէնտի Տավա
տընա կիտիպ , պինէնին պաշընը
տէրգաՏա օղըաթմայա :

( ) նճուլայըն , պու տէտիկիթիգ
Տայվանլար իշինտէ՝ տիրտէն զիա
տէ եարամազ եօք տուր . օնուն
իշին պունա զիեատէ մուգայէթ
օլուպ , աղըր կէմէր վուրմագ
կէրէք տիր . քի գապդընա գատըր

օլուրսան, չըք եարտըմը տօքանըր
 նիճէ քի օպիրլէրին: Լօք էկէր
 քէնտի հաւասընա գօրսան, իշին
 գաթը կիւճ օլուր: քի պու տիւ
 նեատէ պէլայէ, վէ օ տիւնեատէ
 էզապէ պայիս օլուր: Պու տիւ
 նեատէ նէ տէյնի պէլայէ վէ նէ
 տէյնի երքըմ օլմասընա պայիս օլ
 տուղու պէլլի պէյան տըր: քի
 տայրմա կեօրիւրիւզ վէ չէքէրիւզ
 Լ'նճագ' օպիր տիւնեատէ էզապէ
 պայիս օլտուղու' պունտա հէրթա
 րաՔտան պէլլի պէյան տէլլ տիր:
 Սէ շէյթանըն պեօյիւք գայրէ
 թի օ տուր քի, պէլլիսիզ կիւնա
 հը էթաիրէ: էկէր տիւտէն, էկէր
 գայրը թարաՔտան: Նիշին քի,
 պէլլի կիւնաս էտէնին Քիքրի
 ըռահաթ օլմազ: զէրէ զիւն քի
 կիւնաս օլտուղու թանըլը, օ թա
 նրմագլք քի խղճմասնք տէնիլի
 քէնտինի տայրմա տիւրթիւշտիւ
 ըր: ( )նտան իջին պեր կիւն
 օլուր քի փիւշման օլուր:

ՍԼ

Ճկա

ԻԼ

Ի յա՛ պէլ լիսիզ կիւնաս ջիւնքի
 Թանրւմազ, օնու էտէնէ փիւշման
 Ը.բ կէլմէզ. կիւնաս օլտուղու
 նու պիլմէզ՝ նէսինտէն փիւշման
 օլտուն: Իմտի օ՛ կիւնաս խըղճ
 մտանքսզ փիւշմանսզ գալմաղըլա
 ալլաս իրաղ էյլէսին՝ սէնի պէնի
 դժոխքա բաժին էտէր:

Սեօզիւմիւզ շու օլսա կէրէ.բ.բի
 տիլտէն չքան կիւնասլարըն պէլ
 լիսիզն՝ գայրըլարընտան չօք տուր:

( ) նուն իջին սք յակոբոս առաքել
 պույուրտու քի, քեամիլ ինսան
 օ տուր քի, տիլինտէն խէթա չք
 մայա: Այանի պէօղէ տէմէք կէօ
 ըիւնիւր.բի, տիլին զապղը ջիւն
 քի կիւճ տիւր, Թամամ քեամիլ
 ինսան օ տուր քի, օնուն զապղը
 նա գատըր օլա: Աիճէ բարկուի
 իջին տէտիք.բի, էօքէ արասընտա
 տիլտէն պաղը սեօզլէր չքար քի
 լիւֆիւր սեօյլէմէք օլուր:

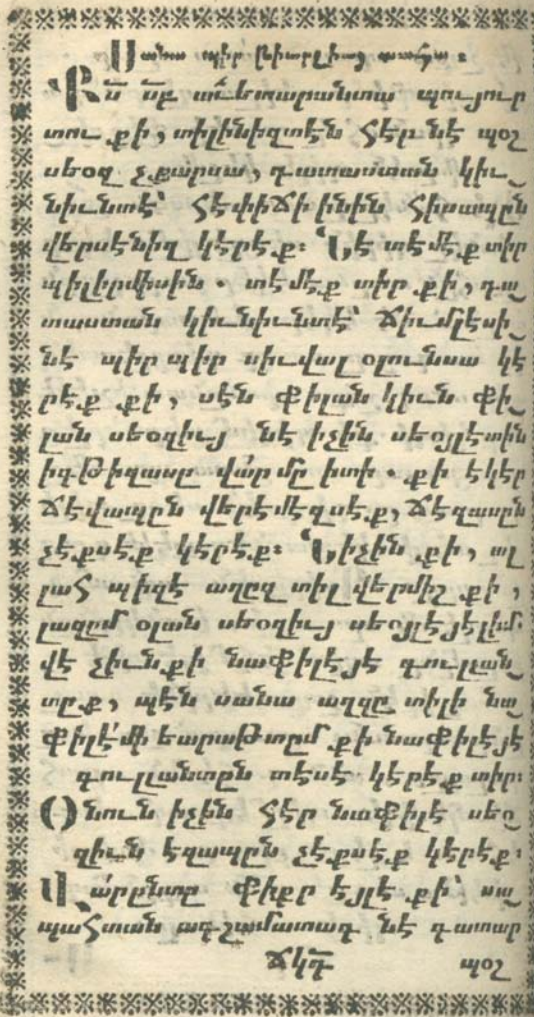
Իմտի պիլէսին քի՛ էօյլէ քիւ
 ֆիւլլէր՝ պայաղը սեօզլէրտէ

Զիք

վէ շաքա արասընտատա օլուր .
քի քիւֆիւր տէլիւա , զէրրէ գա
տար կիւնաս մըտը տէի Քիքրի
միզտէն պիլէ կէջմէզ .

Սէ հանկըսը տըր տէրսէն , ջօք ,
հանկը պիրին սեօյլէ յիմ . էկէր
պլասըն ատընա՝ էկէր սուրբ լարըն
ատընա՝ վէ էկէր աւետարանտան
վէ եա գայրը սուրբ գիրքէրտէն
պիր սեօզ շաքա արասընտա իշէթ
մէք կիպի . քի պիզիմ տէրտէրլէր
տիրացուլար արասընտա պու մէշ
հուր տուր . գիրքտէն սեօզ պիլի
րիզ տէյի՝ կեօյա նէզաքէթ գուլ
լանըրըզ . Վիրքտէն աղնամագ
պեօյլէ մի օլուր քի , թանկըրընըն
քէլամընը ազիմ վէհմ իլէ տիլէ ա
լաճաղ իքէն , շաքա եէրինէ գուլ
լանը եօրսուն : պու արա՝ ջօք սեօզ
գալտըրը , ինճագ հէմէն պլաս
ճիւմէմիզէ պիլմէք աղնամագ
էհսան էյլէյէ քի , պու միսիլի
խէթա սեօզլէրտէն սաքընմագ
պիզէ առէթ օլա .

Ստեփանոս պիւր խիւրէից ասցաւ :

Քսն սք տնկտարանտա պույուր
 տու քի, տիլինիզտէն Տէր նէ պօշ
 սեօզ չքարսա, դատաստան կիւ
 նիւնտէ՝ Տէփիճի ինին Տիւսպըն
 վերսէնիզ կէրէք: Ահ տէմէք տիր
 պիլիրմիսին . տէմէք տիր քի, դա
 տաստան կիւնիւնտէ՝ Ճիւմլէսի
 նէ պիր պիր սիւվալ օլունսա կէ
 րէք քի, սէն Քիլան կիւն Քի
 լան սեօզիւյ նէ իչին սեօյլէտին
 իզթիզասը վարմը իտի . քի էկէր
 ճէվապըն վերէմէզսէք, ճէզասըն
 չէքսէք կէրէք: Աիչին քի, սլ
 լաճ պիզէ աղըզ տիլ վերմիշ քի,
 լազըմ օլան սեօզիւյ սեօյլէյէլլեմ
 վէ չիւն քի նաՔիլէյէ գուլլան
 տըք, պէն սանա աղըզ տիլի նա
 Քիլէմի եարաթտըմ քի նաՔիլէյէ
 գուլլանտըն տէսէ կէրէք տիր:
 ( ) նուն իչին Տէր նաՔիլէ սեօ
 զիւն էզապըն չէքսէք կէրէք:
 Ա՛րընտը Քիբը էյլէ քի՝ սա
 պահտան ագշամատագ նէ գատար

Ճկի

պօշ

պօղ սեօզ սեօյլէրիզ քի հիչ իդ
Թիզար եօք տուր. նէ ճանրմրգա
նէ Թէնիմիզէ. քի հեր պիրիսինէ
նիճէ քի տէտի քն համար վերսէք
կերէք տիր: Հիչ պու օլաճագմր
տըր տէրսէն, պու նու օ ազլիզէր
ազլիզէ պույուրմուշ իապէր էթ
միշ քի, ճիւմլէ ալէմին գատաս
տանընը օ կեօրէճէք տիր. պու նա
գայրը սեօզ օլուրմու:

Ս է հեմ սէնտէ Քիքր էթսէն,
կերէք քի պեօյլէ կերէք տիր
տէրսին: Սիճէ տէրսէն, պայա
ղը պիր գուլլանաճագ շէյի, պիր
քիմսէ նաֆիլէյէ գուլլանաս,
եօլուզ իշ հտէ եօք տէի այրպ
լարսըն: Լա պու աղըզ տիլ օգա
տարտամը եօք: Հէմէն աճագ
շուճու Քիքր էտէլիմ քի, նաֆի
լէ սեօզլէրին հեր պիրիսինէ քի հա
մար վերսէք կերէք տիր, եա էշ
կեարէ կիւնաս օլան սեօզլէր իջին
նէ շէքսէք կերէք:

Սիճէ քի գայպէթ սեօյլէմէք.
Ճիւն օնու.

օնու պունու էլէ տան էթմէք .
սրու սագլամամագ . մնաՔըզըք
էթմէք . գաւկա գառըշարմագ .
էշէեարէ սեօյիւպ սայմագ . տուր
սուն օքի՛ քիւ՛ քիւր տիւր տէտիք .
Սուրբ ոսկէբերան տէմիշ քի՛ ,
էէյէճէին պագարսըն զարարըլ օլ
մասըն տէյի , տէյէճէին տէ պագ
սանա . էէմէքտէն փէՏըիզ դու
դարսըն փէք էյի , եա տիլինի՛ տէ
զապդ էթսէն է . սէնատէ էքսիքըք
եօք մու տուր , պիր եօլ օնատա
պաքսանա : Աշարան սեօյլէմէք ,
էլի զէմմ էթմէք , օնա պունաթա
գըլմագ , եավէ եաղնը սեօզէր
սեօյլէմէք . վէ տաՏա պունուն կի
պիլէր՝ ինսան օղանա եարաշըմը .
Տուրսուն օքի՛ աւազան էվա
տընա շուն շանորդի տէմէք էզ
պէր օլմուշ տուր . աղնայեօրմու
սուն նէ տէրիմ . Փէքը էյլէ պագ
նէրէյէ վարըր . քի պէն աչքտան
տէյէմէտիմ : Պունըար Տէփ ճան
իթիլիճի տէյիլէր մի . քի Տէր
ճկզ պի

պիրի պիր տաղ գատար իբէն ,
վէ պաք օլմայան կիւնլէրոն պիլէ
պունլար պաք իբէն , օլ գատար
այնրմըգա կէլմէզ քի , պաք կիւն
լէրինտէ պիլէ փերվասըզ խղճմը
տանքսըզ գուլլանըրըզ :

Պուրաճըգտա պիր սեօզ տահա
տէսէմ կէրէք՝ քի էվվէլ տեյէ
ճէխտիմ ունութտում . քի պու
եօլու դուգտուղումուզ պաք ,
սաքլատըղմըզ կիրակիէ պէնզէր ,
օնատամը տիլ աթտըն տէրսէն ,
էօլէ տէյիլ մի . եօք տեյէպիլիըմի
սին : Աիրակի կիւնիւնտէ իշտէն
մասլահաթտան պօշ օլմագ օնուն
իչին կանոնք օլմուշ տուր քի ,
օ կիւն պիւթիւն իշիմիզ հողւոր
օլա : Աքանի հողւոր գիւղէր օ
քումագ . օքումագ պիլմէզսէն՝ օ
թուրուպ տիյնէմէք . օրէնքէ պա
տունիրանքա միւթալիք սեօզէր
սեօլէմէք . վէ հէփ իշտէ պու եօլ
լու . Պիզ իսէ՝ հէր նէ կեօրէճէք
ու քադ թէ քէք մասլահաթըմըզ
ճկէ վար

վարըսա, կիրակիէ սագլարը
 հրէեա էօյիւնտէ պիր սեօզ տէ
 մէյէ գասըր տէիլիզ. հարպիճէ
 պունու իւզիւմիւզէ վուրուրլար.
 պիր կիւնիւնիւզ վար սագլայա
 մազընըզ տահա նէ տիլինիզ վար
 տըր տէրլէր. քի պէլքի սէնտէ
 իշիթմիշսին. Ա է իշ կիւնիւնտէ
 իշիմիզ սէպէպիյլէ էտէմէտի իմիզ
 ըրւավայլքլարը՝ կիրակի կիւնիւն
 տէ Թամամ էտէրիզ. պունու տա
 եօք տէյէպիլիւրմիսին՝ քի Թաշ
 Թօփրագ շահատէթ էտէր.
 Քրիստոնէալք պէօյէ մի օլուր.
 Քնու սէվմէք վէ ազիզ ատընը
 պէօյիւթմէք պոլ մու տուր.
 Պամտա պիր չէյրէկ քարոզ ու
 զանսա՝ աճըզ օլուրուզ. իլլա սա
 պահտան ագշամսոսպ, ագշամտան
 սապահատպ սուՔրա պաշընտա
 զթուրմադտան աճըլլք կէլմէք
 տէիլա, կէօյեա տահա հէնիզ օ
 Թուրմուշ կիպիիզ. Սիր տէլի
 տէն իշիթտիմ քի, սապահտան
 ճիլք ագ

ազամատաք եկրէր՝ ատրնա զիա
Քեթ գօմուշար. Տիչ պեօյլէ եկ
մէք օլուրմու տէտի: Պունա տէ
լի ովանէս տէրլէր խտի՝ եկրէ պա
գարտա սեօյլէր խտի: Պաքրնապ
տէլի քիմ՝ օլուր՝ ուսլու քիմ՝ օ
լուր: Պէ ճանպմ՝ պու նասը
գիւք տիր քի, պիր շէյ սեօյլէր
իքէն՝ գայրը պիր երէ սափարսըն
պեօյլէ գիւքմի օլուր տէրսէն,
Թաաւրատան օթլուք եօլայեօրուզ
եօլճա կիթմէք օլուրմու. նէրէտէ
օթլուք վարրսա օրայա աթլամար:
Կէլէլիմ ինտի եօլումուզա քի,
տիլտէն չօք կիզլի խէթա չքար՝
Ճիւմէսինտէն սաքրնամադ կէ
րէք տիր տէտիք:

Իմտի տիլտէն չքան պիր կիզլի
խէթա տախի պու տուր քի,
ատրնը զէվգէնմէք տէմիչէր:
զէվգինի սօղրա կեօրիւրիւզ
Քի՝ շու շեօյլէ օթուրտու՝ շեօյ
լէ իւրիւտիւյ՝ շեօյլէ սեօյլէտի
տէլի՝ պիրպիրիմիզին իւզէրինէ
Ճիթ կիւ

կիւլէրիզ Կէննէհու զարիճիզ
նէզաքէթ անկլարըզ տէի .

Լ'նկլատըղըմըզ պու իսէ , քէշէ
աղնամայայրտը . քի պու քէպայիր
կիւնասլարտան պէրի օլայըտը .

Օ էրէ պունու սանմաքի , շու
տէտիիմիզ նաքիլէլէրտէն տիր .

պու օ կիւնաս տը քի՝ հպարտու
թիւն իչին ճիւմլէ կիւնասլարըն
պաշը տը տէտիք . Նիչին տէրսէն

եա պիր ատամ գայրըւընըն իւզէ
րինէ կիւլմէք , քէնտինէ պէյէն
մէք՝ օնա պէյէնմէմէք տէիլ մի .

քէնտինի իւքսէք վէ օնու ալըսք
դուդմագ տէիլ մի . վէ տէտիիմիզ
մաղըուըլուք պու տէյիլ մի տիր՝

քի ճիւմլէ կիւնաստան պէօյիւք
տիր տէտիք . Լ'նճագ վագթի
միզտէ պու կիւնաս օլ գատար

րավայիշ պուլմուշ տըւր քի , պիւ
թիւն ալէմ միւլթէրիսի տիր .
հանաքտա վէ գայրըտա , ալիմտէ

վէ ճասիլտէ պունտան չօք միւսա
հէպէթ եօք տուր . քի պէօյիւք
ՃՏ կիւ

կիւնաց տէրւա, քիւ ջիւք եէրին է
պիլէ գօմայրզ: Ճան կեօզիւնտէ
նուր օլմայրնճա պեօլէ օլուր:
Ին սբ աւետարանտա պույուր
տու քի, պիր ատամ քէնտի գար
տաշընա ահմագ տէսէ: դժօխբուն
աթէշինտէ եանմաղա միւսթօհագ
օլուր: Պիրտէ օ քի՛ հէր պօշ
սեօզ իջին հիսապ վերսէնիզ կէ
րէք տէտի: Պու իքի խապէրին
սէսինտէն օյանմայան էօլիւ տիր:
Պէն ինսանը քէնտի պատկերքիմ
տէ եարաթտրմ տէմիշտիր ալւահ
եա ալւահըն պատկերքինի նիճէ
մէզագ էտէրսին հէր քիմ իսէ:
հիջ Քիբր էտէրմիսին նէրէ յէ ջը
քար: Ա է ինսան նէ իւզտէն
ալւահըն պատկերքի տիր տէրսէն,
պունուն մանասը ջօքճա տրը քի
սեօլէնսէ փէք ուզանըր:
հէմէն քէսէնքէս շունու պիլ
քի, ինսան ալւահըն պատկերքի
տիր, ինսանա նէ էտէրսէն՝ ալւա
հա էթմիշ օլուրսուն: էկէր է յի
ճհա էկէր

Եկէր քէմ նիճէ քն տէտի . պուն
տանս պեօյիւք սեօզ օլմաղ :

Պիւէէէ դոս սեօշ՝ պեօշիւս ինտոյ ար :

Պիւէէէէէէէ՝ պիւր պօշ ճէվտոյ ար :

Պուրաճգտա պու եօլլու
սեօզ էրիմիղ Թէմամ
օլսուն :

Սէ պու հէփ տէտիք լէրիմիղտէն
սօղրա , պիր պունու պիլէսին քի
պու գիրքճիէզտէ՝ հէր նէ սեօյլէ
տիք իսէ , սք գիրքէրտէն հէփտի
նին իսպաթը վար տըր . իսպաթը
օլմայանը սեօյլէ յէմէիզ :

Իքինճի պու քի , պու գիրքճիէզ
քի գապա եօլլուճա շարագրել օ
լունտու , նիճէ քի էվլէլ տէմիշիղ
պիլմէ յէնլէր իչին տիր . պիլէնլէր
իչին տէիլ : Պունճա գիրքէր տու
լուր իքէն , օնլարը աղնայանըն
պունա նէ՝ մուհթաճը վար : քի
Թիւրքճէ իպիլէ գապա Թիւրքճէ
տիր . աղնամայան քիմսէ գալմա
սըն տէյի : Իւքինճի՝ պունու
տէյլլիմ քի , պիր ատամ գիրք օ

բույուպ աղնամասա, օնա պէնդէր
քի, պիր ճէվաճիր խաղնէսինի
կեօրիւպ, ճէվաճիր խաղնէսի օլ
տուղուն պիլէ ամմա, իջերի կի
րէմէյէ. քի իջերի կիրմէտիքճէ,
նէ Թիւրլույ ճէվաճիր օլտուղու
նու պիլմէզ: Ա է օքույուպ աղ
նայրպ, եա իշտիպ աղնայրու, աղ
նատրղընը սագլամայան, օնա պէն
դէր քի, իջերի կիրտի նէ Թիւրլի
ճէվաճիր օլտուղուն պիլտի ամմա,
Տիջ պիր շէյ ալամատը. պօշ կիր
տի պօշ չքտը: Իմտի օքի աղնա
տրղընը իճրա էտէ, օ տուր. քի, օլ
խաղնէտէն ճէպինի գօյնունու
տօլտուրտու էօյլէ տշարը չքտը:
( ) նուն իչին սք յօճան ոսկիբէ
րան պույուրմուշ քի, պիր ասամ
էլինէ գիւք ալըպ օքումալը օլտուք
տա, Քիքրինտէն աղօթք էթսէ
կերէք տիր. քի, տր ւճ՝ պէնիմ գա
րանլը. ք. Քիքրիմէ լոյս վէր քի,
օքուտուղումու աղնայա պիլէմ. վէ
աղնատրղընը սագլայա պիլէմ,
ՃՏ Գ Ղերէ

Օ հրէ աղնայրպ սագլամայանն
էզապը՝ աղնամայանտան չօղ օլսա
կէրէ.ք տիր: Պու սեօզ օ աղնա
մազ իջին տէիլ տիր քի աղնամաք
իստէմէ յէ. օ աղնամազ իջին տիր
քի՝ իշիթմէմիշ տույմամըշ:

( ) նուն իջին քս պույուրտու քի
պիր գուլ քի աղասընըն կամէ ընը
պիլիպ՝ օնա կեօրէ էթմէ յէ, չօ
քեօթէք եհսէ կէրէ.ք տիր. վէ
պիլմէիպ էթմէ յէն՝ թապիրէ՝ միւս
թահագ օլուր տէտի: Պունու
երանելի պետրոս առաքեալտա իս
պաթ հտէր իքինճի գերքինին
իքինճի գըլուխուն սօղունտա՝
պիր տուն գալարաք. միւրնաք է
տէրսէն օքու՝պագ քի նէ սեօյէր
Իմտի աղօթք էտէլիմ, գան եաշ
տեօքէլիմ, ալահա եալվար օլս
լլմ. իմաստու ի իստէ յէլիմ քի աղ
նայալլմ. վէ շնօրհք իստէ յէլիմ
քի սագլայալլմ. քի Մաճըն ա
զիզ Տիտարընը կեօրմէ յէ արժա
նի օլալլմ. տէ Փառաբանութիւն

վերելիմ Լ՝ Վենասք Երրորդուն
Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ
յա՛հտեանս յա՛հտենից
Լ՝ Վէն:

Որ Գրսա եօլուճա գիրքճիէզ
իմիզ նիճէքի տէտիք շիւնքի
պիլմէյէնլէր իջին եազըլաը,
Լ՝ լաճըն էճսան պույուրմասը
իլէ սօղունա քի կէլտիք, շուտա
իգթիզաը կեօրիւնտի քի, տօմար
էճվալինտէն ճէմէն կէնէ մուխ
Թասարիճէ պիր իքի լազըմը շէյ
լէր պէյան էտէլիմ. քի տայըմա
կէրէք տիր:

Իմտի տօմար էճվալինտէն լա
զըմը շէյլէր չօք տուր, ան
ճագ շիմտիլէք փէք իգթիզաը
շուտուրքի, էն էվվէլ իշէթ
տի իմիզ այլարըն ատըն պիլէլիմ,
քի պոււնլար տր: Յունվար. փետր
վար. մարտ. ապրիլ. մայիս. յունիս
յուլիս. օգոստոս. սեպտեմբեր.
ՃՅԷ Տոկ

Տոկտեմբեր. նոյեմբեր. դեկտեմ
 բեր. Պունյարըն փետրվարտան
 Գայրը՝ քիսի օթուղ կիւն տիւր
 քիսի օթուղ պիր. իլա փետրվար
 էյիրմիսէ. քիզ կիւն տիւր. անձագ
 տեօրթ ելլտա պիր՝ էյիրմի տօգ
 ուղ օլուր. Վւչ ելլ պիր պիր
 արտընձա իւչիւղ ալթմըշ պեշէր
 կիւն տիւր, տեօրտիւնձիւյ ելլ
 ալթմիշ ալթը օլուր. քի օ ելլա նա
 հանջ տէնիլիր. Մէպէպին սօրար
 սան՝ ուղուն տուր սեօզ ջօք կեզ
 թիւրիւր. Մէ այլարըն ապընը
 պիլտիքտէն սօլրա, հանկը ելլտա
 իսէն, պիլսէն կէրէք քի, օ ելլ
 հայոց թվական գաչտըր, վէ գիր
 տարոյ հանկի եազը տըր,
 Վիձէքի պու ելլ հայոց թվա
 կան՝ 1226 տըր. վէ գիր տարոյ
 Պտիր. Պունյար՝ ծնունդտան
 ծնունդատաք սիւրէր. պիր ծը
 նունդտան օ պիր ծնունդատաք
 օ թվական տըր օ գիր տարոյ տըր.
 Ննունդ կէլտիքտէն՝ էքիսիտէ
 ԺԼ ԶՏԶ տէ

տէր շիր կէնէ թա օպիր ծնուն
 դատաք : թվական երևտա պիր
 թիւ իւստէ գօր լաքին գիրտա
 ըյ՝ այք բենին սրասընձա կիթմէզ
 օնուն իչին գիրտարոյ պուլմասը
 պիր ազ շէթինճէ տիր : (Ստէպէպ
 տէն տօմարլարտան Տէր թվական
 գարշըսընա՝ օ երլ գիրտարոյ նէ
 իսէ գօնմուշտուր քի պիլմէյէն
 լէրէ գօրայձա օլա : Պիլտէ օն
 լարտան ալլա՝ պու երևտան էօթէ
 պիր գաջ երևտապ կէլէճէք գիր
 տարոյլարը պուրատա պիղէլիմ քի
 տօմարտան պիլէմէզսէն՝ պունտա
 պուլասըն : Ա է պու երլ գիրտա
 ըյ՝ պ , տիր նիճէքի տէտիք պուն
 տան սօղրա կէլէճէքլէր պուն
 լար տր : (ղ . ժ . վս : ծ . զ . պ . ի ժ .
 վ . ն . է . ջպ : զ . գ . շ . կծ : Լ . ճ . ի .
 տվ : կ . է . ջ . ճղ : գ . շ . կ . փլ . ճ .
 ի . ո . Տկ : է . ջ . Լ . րտ :)

Լ լաճ վերիպ պու գատար երլ
 եաշարտան , էօթէսինինտէ գիր
 տարոյլարըն պուլմալա՝ ալլաճ

ԺԻ ԿՏ ԳԷ

քերիմ տիր։ Ա է օքի իքիշէր ԳՕ
 նուլմուշ տուր, նահանջ երլարը
 տըր։ զէրէ նահանջ երլարընտա
 իքի գիրտարոյ իշէր։ պիրի մար
 տատագ կիտէր։ օպիրի, մարտտան
 ծնունդատագ։ Ա է գիրտարոյ
 նէ իչին տիր տէրսէն, գիրտարոյ
 երլըն միլն տիր։ քի պիւթիւն երլ
 օնուն իւզէրինտէ տեօնէր։ եանի
 պաք ուտիք վէ պէլը կիւնլէր՝
 ճիւղէսի հէփ գիր տարոյ իլէ պու
 լունուր։ Օ էրէ պաք ուտիք վար
 քի՝ հէր երլ պիր գարարտա տըր,
 վարքի պիր գարարտա տէիւ կեահ
 արթար կեահ էքսիլեր։ օնլարը
 հէփ գիր տարոյ պէյան էտէր։
 պեօյիւք իմաստութիւն տուր պու
 քի պուլմուշար։

Իմտի Թվական վէ գիրտարոյ՝
 չիւնքի ծնունդտան պաշար
 նիճէքի տէտիք, ծնունդտան
 սք սէրգիսին պաքընատաք գաչ
 կիւն ուտիքիմիզ վար՝ իստէտիք
 քի պիլէլիմ։ գիր տարոյ նէ իսէ,
 ճՏը իւ

իւզէրինէ պէշ տահա զամիմէ է
տէրիզ, օգատար ուտիքիմիզ վար:
Ս' էսէլա՝ գիր տարոյ՝ շըմըշ: քի
այբ տան սայրլա , օնսէ քիզինճի
եազը տըր . պէշ տահա իւստիւնէ
գօտուն՝ իկիրմիիւջ սայր օլտու .
իմտի տէրիզ քի՝ պու երլ ծնուն
դտան սբ սէրգիսէտէք՝ իկիրմի
իւջ կիւն ուտիքիմիզ վար: Եւրա
տա օլան չորէքշաքթի ուրբաթ
պաքլարը պէլլի օլտուղու իջին՝
պէօյլէ ուտիք տէնիլիր :

Ս' է սբ սէրգիսին պաքը՝ առաջա
ւոր տէնիլիր . քի էվվէլքի պաք
տէմէք տիր : ( ) նուն իջին քի , է
րանելի սբ Կրիգոր լուսաւորիչ
խորվիրապտան ջքըպ պիզի հան
ատքա կէթիրտիքտէ , պէշ կիւն
պաք ծոմ դուգուպ ապաշխարել
օլունուզ քի , սբ մկրտութիւնա
լայիգ օլասընըզ տէի քի թէմպիհ
պույուրտու , պու պաք օ պաք տը
նիճէ սբ ներսէս շնորհարի պու
եուրուր . Ս' է սուրբ սէրգիսին

ՃՅԹ ՍԻ

յիշատակը՝ օ հաՔտանքն շաբաթ
կիւնիւնտէ օլտուղու իջին, սուրբ
սէրգիս պաքը տէմիչէր:

Սէ օնուն իջին սուրբ սէրգիսին
յիշատակընը՝ օ կիւնտէ էտէրլէր
քի, օ ազիզտէ պէշ կիւն պաք ծով
դու դմուշ տուր: նիջին տէրսէն՝
այսմա՛նուրքտան իշխթ:

Պազը իւմմիւլէր սանրը քի, պա
քը՝ սբ սէրգիս իջին սբ գէորգ
իջին սբ յակոբ իջին դուդարըզ.
օ պաքլարըն շաբաթ կիւնիւնտէ
հանկը սուրբուն յիշատակը օ
լուրսա, օ պաքը օ սբուն ասը յա
սեօյլէրլէր. գօլայ պիլինսին տէի:
Լազրսա՝ պաք ալաճ իջին տիր ին
սան իջին տէյիլ տիր. վէ հէր պի
րիսինին պաշկա պիր խորհուրդու
վար տր. հիջ ինսան իջին պաք դու
դուլու՛ւրմու. Սէ օ քի՝ պիզիմ
պիլմէզէրիմիզ, սուրբ սէրգիս
հուռմտան պիր գըզ ալմշ գաչմշ,
վէ տաճա պունուն կիպի շէյլէր
քի տէրլէր՝ սբ սէրգիս հուռմլարա

էթմիշ տէի, պուսըար հէփ ճահիւ
 սեօզէրի տիր, նիճէքի սուրբ
 ներսէս շնորհալի պուսըարքի
 պու նասըլ խապէրլէր տիր տէյի,
 վէ պիր ազ թազիրճիք էտէր,
 Կի ազիզ սբ սէրգիսին ատընա
 վէ քէնտիմիզ քէնտի ազգըմըզա
 իֆթիրա էտէրիզ: Այսմանուրք
 տա պարամութիւնունա պարսանա
 օ եօլու պիր շէյ վարմը տըր,
 քի թէվէքէլն հիջ ասըլ եօքտան
 սեօյլէրսին: Ա է պիր մէճլիստէ
 եէյիպ իջէրքէն, կեօյեա շարա
 էտէրիզ տէի, սէրգիս ատըլ պիրի
 նէ թաքըմաղ իջին սբ սէրգիսին
 ազիզ ատընա թիւրլիւյ թիւրլիւյ
 լայրդ օրմայան սեօզէր սեօյլէիպ
 շու եօլու պիր Փարան ըտը տէի
 կիւլիւշմէլէրին պիլերիզ,
 Տիլտէն նէչէ քիւֆիւր ջը քար
 տէտիլիմիզ պուսըար տէիլ մի
 Պուսուն իջին տէիլ մի քի պուն
 ճա սբ գիլքէր տիլին զապղընա
 թէմպիհ պուսըարմուշար սըր:

ՃՃՃ

Ա է

Ս է իշտէ սեօզ արասընտա պեօյլէ
պազը սեօզ տիւշէր քի՛ սեօյլէ մէ
սի իգթիզա տըր . օնուն իչին
էօթէ պէրի սափը լըր :

Կէլէլիմ ինտի օրայա քի , սբ սէր
գիստէն մեծ բարիկենդանատաք
տայըմա իքի հաՓտա տր շաշմազ :

Ս է գիր տարոյ այբ իսէ , մեծ բա
րիկենդան փետրվարըն պիբինտէ
կէլիւր . տաճա պէրի կէջմէզ . բեն
իսէ՛ իքիսինտէ . գիմ իսէ՛ իւջիւն
տէ . վէ իլէրիսիտէ պունա կեօրէ :

Ս է գիր տարոյ փետրվարը կէ
ջէրսէ , օ պէլլի տիր քի մարտտան
ալըրսըն : Նիճէ քի՛ փիւր երլը՛
մարտըն եէտիսինտէ կէլիւր՝ տաճա
էօթէ կէջմէզ . վէ

Օ առիկ պեօյլէ պիլինիւր քի՛ գիր
տարոյ այբըսա , մարտըն իկիւրմի
իքիսինտէ զառիկ օրուր , տաճա
պէրի կէջմէզ . բեն իսէ՛ իկիւրմի
իւջիւնտէ . գիմ իսէ՛ իկիւրմիտեօր
տիւնտէ . վէ իլէրիսիտէ պունա
կեօրէ : Նիճէ քի՛ փիւր երլընտա՛

ապրիլին իկիրմի պէշինտէ կէլեր՝
տահա էօթէ կէշմէզ, զէրէ՝ քէ
տայրմա նահանջ օլտուղու իշին,
քէտէ՝ նէ մեծ բարեկենդան կէ
լիր նէ զատիկ. զէրէ ջիւն. քի օ երլ
բարեկենդան մարտա տիւշէր,
մարտա քէ իշէ մէզ փիւր իշէր.
Իշտէ պէօյլէ տայրմա գիր տարոյ
նէ իսէ՝ մարտըն իկիրմի պիրինէ
վուրուրսուն. նէրէ յէ տայանը
սա, օ կիւն զատիկ տիր. վէ
Օ ատիկտէն համբարձումատաք
քի ինուկք տէնիլեր, օ պէլլէ քի
գըրգ կիւն տիր. համբարձում
ուն կերակիսի տէյիլ օ պիր կերա
կի՝ հոգեգալուստ սուր. քի
պէնատէկոստէ տէնիլեր:

Պ ազըլար պու սօգուզ կիւնիւյ
տէ պաք դուդարլար. քի հոգե
գալուստ պաքը տէրլէր. անձագ
հէփսինէ Քարզ տէյիլ տիր. քիմ
իստէրսէ դուդար. վէ

Հ ոգեգալուստ կերակիսի՝ սուրբ
եղիանըն բարեկենդանը սրբ.
ԸձԳ քի

քի սուրբ եղիանըն կիրակիսի՝
առաջին պսակ տէնիլիւր :

ՄԷ եղիանըն պաքընտան սողրա
իքի հաճտա եհրիզ, սբ լուսաւորի
չին պաքը տըր : ՄԷ լուսաւորիչ
տէն սողրա՝ կէնէ իքի հաճտա
եհրիզ, վարդավառըն պաքը տըր .
քի այլակերպութի տէնիլիւր :

ՄԷ սերգիստէն վարդեվարատաք
տայրմա պեօյէ պիր գարարտա կէ
լիւր նէ արթար նէ էքսիլիւր :

Ս արդեվարտան անձանէտէք՝
պիր հաճտատան ալթը հաճտա
եատաք ուտիք օլուր . վէ պիլմէսի
պու տուր : աբ գ || դ ե զ է ը թ ժ ||
ի լ լ ի ճ կ ՚ ճ || զ ճ : Մ յ ն շ յ || Ճ պ Ջ ռ ս վ ա ||

ը ց ւ փ : Տանկը երլտա իսէն ,
օ երլքի գիր տարոյ՝ պուկարըն
էվկէլքի թաքըմընտան պուլու
նուրսա , վարդեվարտան անձանէ
տէք ալթը հաճտա ուտիք տիր :

Ի քինձիսինտէ՝ օլուրսա , պէշ
հաճտա տըր : Իւչինձիսինտէ՝ դ
հաճտա տըր . օպիրլէրի՝ տէ օնա կեօ
րէ . թա պիր հաճտայա վարընձա :

Իճ ամիստէն նք Խաչատար՝ քի
խաչվերաց տէրլէր, եա իւջ հաճ
տա ուտիք օլուր, եա տեօրթ հաճ
տա. տահա արթըք էքսիք օլմազ:
վէ պիլմէսի պու տուր. աբգ. դե.
զէ ըթ ժ. իլ. խ ծ կ Տ ձ. Ղ Ճ. մ յ ն շ ռ.
չ պ. ջ ո. ս վ տ. ր ց. ւ փ. ք.:

Գիր տարոյ՝ պուլնլարըն ճիճտէ
լէրինտէ պուլուլուրսա, տեօրթ
հաճտա ուտիք տիր: օպիլլէրինտէ
պուլուլուրսա, իւջ հաճտա տր

Մէ խաչտան սօղըա տայրմա պիր
հաճտա եհրիզ, վարագա խաչըն
պաքը տր. քի նք գէորգ տէնիլիր:

Արագա խաչտան յիսնակըն պա
քընատար քի եօթը շաթըններ
տէրլէր, եա եհտի հաճտա ուտիք
կէլիր եա սէքիզ տահա արթըք
էքսիք կէլմէզ. վէ պիլմէսի պու
տուր: աբգդե. ղէ. ըթ ժ իլ. խ ծ.
կ Տ ձ Ղ Ճ. մ յ ն շ ռ չ պ. ջ ո. ս վ տ ր ց.
ւ փ. Լ կէր գիրտարոյ պուլնլարըն
Պէշէրլիսինտէ պուլուլուրսա,
ուտիք եհտի հաճտա տր: Լ քի

Ճ ձ է

շէր

ՀԵՐԼԻՍԻՆՈՒՆՏ ԿՈՆԸՆՈՒՐՍԱ, ՍԵ
ՔԻՂ ՏԱՓՈՒՄ ԵՐԸ:

ՅԻՆՆԱԿԸՆ ԿԱՔՐՆԱՏԱՆ ՄԲ յԱԿՈՒ
ԲՈՒՆ ԿԱՔՐՆԱՏԱՔ ՍԱՅՐԸՄ ԼԷԻ
ՏԱՓՈՒՄ ԵՐԸ ՍՏԱ ՆԵ՛ ԿՐԹԱՐ
ՆԵ՛ ԿՔՍԻԼԻՐ:

ՍՈՒՐԲ յԱԿՈՒՐՏԱՆ ԾՆՈՒՆԴԱՏԱՔ
ԿԵՍՏ ԿՐԹԱՐ ԿԵՍՏ ԿՔՍԻԼԻՐ:

ՎԵ՛ ԿՈՒՂՄԱՍՐ ԿՈՒՍՈՒՐ՝ ԱՐԿՆԱ՝
ԲԹՏՆՎ, ԴԺՁՈՍ, ԴԻՂՆԸՐ,
ԵՂՁԿԳ, ՂԽՄՂԸ, ԵԾՅՐՓ:

ՅԻՐՏԱՐՈՅ՝ ԿՈՒ ԿԵՂԵՐԻՆ ԵՎ
ՎԵՂԷԻ ԿԵՂԻՆՈՒՆՏ ԿՈՆԸՆՈՒՐՍԱ,
ՄԲ յԱԿՈՒՐՏԱՆ ԾՆՈՒՆԴԱՏԱՔ ՕՆ
ՍԵՔԻՂ ԿԻՒՆ ՍԻՒՐ, ԼԷԻՆՁԻ ԿԵՂ
ՂԻՆՈՒՆՏ ԻՍԵ, ՕՆԵԿՈՒԻ ԿԻՒՆ ՍԻՒՐ,
ԻՆԿԻՆՁԻ ԿԵՂԻՆՈՒՆՏ՝ ՕՆԱՂԹՐ ԿԻՒՆ
ՍԻՒՐ, ՕԿԻՐԼԵՐԻՍԵՆ ԿՈՒՆԱ ԿԵՐՈՒՆ
ԿԻՐԵՐ ԿԻՒՆ ԿՔՍԻԼԻՐ ԹԱ ՕՆԻՔԻՆ
ՎԱՐՐՆՁԱ՝ ՂԵՐԵ՛ ԿՈՒ ԱՐԱ ՕՆՍԵՂ
ՔԻՂՈՒՆՆ ԱՐԹՐՔ, ՕՆԻՔԻՍԵՆ ԿՔ
ՍԻՔ ԿԵՂՄԵՂ: Ա՛՛ ԿՈՒՆՈՒՍՏ
ԿԻՂՔԻ, ԳԻՐՏԱՐՈՅ ԵՎՎԵՂԷԻ ԿԵՂ
ՍԵ՛ ԻՍԵ, ԾՆՈՒՆԴ ԵՐԵՔՂԱՔԹԻ ՍԻՐ

Լեքինճիսինստէ՝ երկուշաբթի տիր .
 Իւջիւնճիսինստէ՝ կիրակի տիր : Վէ
 օպիրլէրի տէ պեօլէ կէրի կէրի
 պաքար . շաբաթ . ուրբաթ . Եշաբթի
 Դշաբթի : Ս Է պու երլ ծնունդ
 Տանկի կիւն կէլտի իսէ՝ կէլէճէք
 ծընունդուն բարիկենդանը տա
 օ կիւն կէլիր : Մ Նճադ , բարիկեն
 դան չորեքշաբթի տիւշէրսէ , ի
 ըքշաբթի էտէրիզ . խթում կէնէ
 չորեքշաբթի տիր . զէրէ ասլ բարի
 կենդան Տանկը կիւն տիւշէրսէ ,
 խթում օ կիւն օլսա կէրէք տիր .
 Ս Է բարիկենդան ուրբաթա տիւ
 շէրսէ , Տինգ շաբթի էտէրիզ . կէ
 նէ խթում ուրբաթ տր : Օ Էրէ
 բարիկենդան տէտիկիմիզ օ պիր
 պայազը կիւնլէր կիպի օլտուղու
 իջինճ չորեքշաբթի վէ ուրբաթ պա
 քընը գալտրամազ : Ս լա խթում
 քի ճրագալոյց տէնիլիր՝ պայազը
 կիւն տէ յիլ տիր . պիր գաջ թիւր
 լիւյ մանասը՝ վար տր . օնուն իջին
 պաքը գալտրապիլիր տէմիշէր :
 Ըճէ

վէ

1777
 4/10/14

Վէ իշտէ պիւթիւն երլուն է՛՛՛
 վալի գիրտարոյ իշէ պէյան օլուն
 տու: Բի էն էվէլքի իշէ՛ ծը
 նունդու կեօստէրմէք տիր, վէ
 էն սօղըաքի իշէ՛ օպիր ծնունդուն
 բարեկենդանընը պէյան էթմէք
 տիր: Պունտան սօղըա՛ օ գիրտա
 րոյ պիթէր՛ օպիրի պաշար:
 Լաթվական նէ իշին տիր տէրսէն
 նիճէքի գիրտարուոյ երլուն միլի
 տիր տէալք, Թվականտա նէրէ
 տէն գօնմուշ իսէ, կէրիսինտէ կէ
 ընճէք պիւթիւն զամանըն միլի
 տիր: Բի ֆալան երլտան պէրի
 գաջ երլ օլմուշ տէի պիլմէք իս
 Թէրսէք, Թվականըա պուլուրուզ
 Սէսէլա, Տեթում Տայոց Թֆէր՛
 Տայոց Թվականըն եհտիիւզ գըրգ
 պիրինտէ վախճանել օլմուշ: շին
 տի պու երլ Թվականըմըզ 1226
 տըր. իմտի պիլտիք քի օնտան պէրի
 տեօթիիւզ սէքսէնպէշ երլ օլմուշ:
 իշտէ գայրըլարտա պունա կեօրէ:
 Լա պու պիզլմ Տայոց Թվական
 ճճը նէ

նէրէտէն պէրի տիր տէրսէն ,
Մովսէս կաթողիկոսուն զամանըն
տա , անանիա շիրակացի ալիմ վար
դապետ , տումար իլմինէ գայէթ
վուգուՔ օլմաղըլա , եէնիտէն
հայոց տումար եափտը . քի շինաի
իլէթտիիմիզ օ սուր . պու թվա
կան օնտան պէրի տիր . քի պու երը
պին իքի իւզ իյիրմիալթըյա վարմը
տր . Ա է պիզէ պիր թվական տա
հա վարտը քի յքսուն տօղտուղուն
տան պէրի տիր : հայոց թվական
գօնուպտուղու երը քսուն թվակա
նը պէշիւզ էլլի պիր իմիշ . օնուն
իչին հէր հանկի երը քսուն թվա
կանըն պիլմէք միւրատ էտէրսէք ,
հայոց թվականընա պէշիւզ էլլի
պիր տահա գաթարըզ քսուն թվա
կանը օլուր : Մ էսէլա , պու երը
քի հայոց թվական պին իքի իւզ
իկիրմի ալթը տր , պէշիւզ էլլի պիր
տահա գաթտըք , պին եէտի իւզ
եէթմիշ եէտի օլտու : Աշտէ տումար
տա՝ զամս ծննդեանն քի այսպէս
արա տէտիյի պու տուր :

1777

ՄԷ գրիգոր Լուսաւորիչ՝ հայոց
հայրապետ յղմասընտան՝ հայոց
Թվական գօնուլտուլու երևատաք
իքի իւզ գրգ սէքիզ երւ կէջմիշ
օնուն իչին հայոց Թվականընա
իքի իւզ գրգ սէքիզ Գաթարըզ,
լուսաւորիչտէն պէրի օ Գատար
երւ տրր : Տօմարտա՝ զամս լուսա
ւորչին այսպէս արա տէտի յի
պու տուր :

Ս է պունու տա պիլքի, Յուն
վարըն պիրինտէ՝ կաղանա տրր.
ալթըսընտա ծնունդ տուր :
Փետրվարըն օնտեօրտիւնտէ տն
ընդառաջ տր . քի քեօյվարիճէ
տէրընտաս տէրլէր :

Ս արտըն իկիրմիսինտէ գարնանա
մուտ տուր . քի պահարա կիրմէք
տէմէք տիր :

Մ արիլին եհտիսինտէ աւետում
տուր : Ս այիսին եհտիսինտէ՝ ե
րեման խաչ տր . քի խաչըն կեօ
րիւնտէսի տէմէք տիր :

Ճղ Յուն

Յուշիսին օնտօգուզունտա ա
մառնամուտ տուր . քի եազա կիր
մէք տէմէք տիր : վէ կիւն գը
սալմաղա պաշար :

Սեպտեմբերին սէքիզինտէ՝ մա
րիամ անծածինին ազիզ անասըն
տան տօղմասը տր . օնսէքիզինտէ
աշնանամուտ տուր . քի կիւզէ կիր
մէք տէմէք տիր :

Նոյեմբերին իկիրթիպիրինտէ՝
սբ անծածին իւչ եաշընա կիրտիք
տէ , ազիզ անասը ալըպ տաճարա
կեօթիւրտիւղի կիւն տիւր :

Վեկտեմբերին օնսէքիզինտէ՝
ձմեռնամուտ տուր . քի գշա կիր
մէք տէմէք տիր : վէ կիւն ու
զանմաղա պաշար :

Պունլարա անշարժ եղանակ տէր
լէր . քի Տիչ շաշմազ տէմէք տիր .
զէրէ պունլար տայրմա պեօյլէ
կէլիր . Սէ իշտէ տօմար էՏվա
լինտէն պուգատարձա շիմտիլէք
եէթէր օլտուն :

Եւ Կի Փառք Յանիտեանս
Լմէն :

12

Լ՝ զնա՛ պիլ է յիլ է քէ մի.
վերմէ քեմէ հիջ պիր տէ մի.
օլաարն սէն մաթասըն լա,
սէլամէթէ շքքան կէ մի:

17

Պուտա սէն քեար իջին կէլտին.
քեար էթմէտին շեօլէ գալարն.
պագ կիտէնլէր նէ կեօթիւրտի,
չալըշ իմտի ջիւն քի պիլտին:
Սէն ույուրսուն կիւնիւն կէջէր
ճան պու թէնտէն պիւ կիւն կեօջէր
պին մուդլու օլքիմսէյէ քի,
պուտա խայրը շէրրի սէջէր:
Վուդ գուլաղըն տիյնէ պէնի.
քիր փաս էթմէ ճանը թէ նի.
տէմէ քիւջիւք տիւր պու կիւնաս՝
էն քիւջիւկիւյ եպքար սէնի:
Կիւնէշ կէջէր ագշամ կէ լիր.
չարսը պագար քեարտան գա լըր.
պէլլի պէյան տըր պու միտալ,
հէր քիմ՝ օլսա պուտու պիլիւր:
Լ՝ ջ կեօգիւնիւյ պիլ էօլուտու.
աղնա սաղընը տօլու նու.
անդ պիր խայրը տուվա իլէ,
պաղտասար հագիր գուլու նու:

Բիւստի թմէմ ( )

